מוסף „ידיעות אחרונות" לטיול תיור ותחבורה

מסלול

יום ב' כ' חשוון - 4.11.85

סחר חופשי – עמ' 4
קידמת עדן – עמ' 12—13
מיכרות הנחושת
והקניון האדום – עמ' 14
מהמסלול למסך – עמ' 24

פתיחה באילת

THE UNIVERSITY OF JORDAN LIBRARY 65917 DATE 16 SEP 1997

רעיונות חדשים ב"רים"

רים תעשיות בע"מ
מברכת את
אנשי סניף רים אילת
- בני משפחת הוכמן
ראש עירית אילת
ותושביה עם כינון אזור
הסחר החופשי
רים
מעריכה רעיונות חדשים

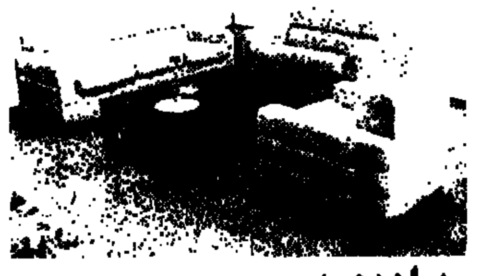

סלונים

את הסלון החדש שלך תמצא ב"רים". בתמונה סט סלוני דגם מילנו בעיצוב מודרני במבחר בדים הכולל ספה תלת מושבית, ספה דו מושבית וכורסא. המחיר במזומן כולל מע"מ

988,021 ש'

לבחירתך מבחר סלונים בעיצוב קלאסי בבדי ריפוד מרהיבים.

חדרי ילדים

צבעים שילדים אוהבים בחדרי הילדים החדשים של רים. רים מציגה חדרי ילדים לבנים משולבים בצבעי אדום, כחול, ורוד, צהוב, אפור ולבן. בחדרי הילדים החדשים הושם דגש מיוחד על המודולריות ועל החסינות ועמידות החומרים. 5 שנות אחריות.

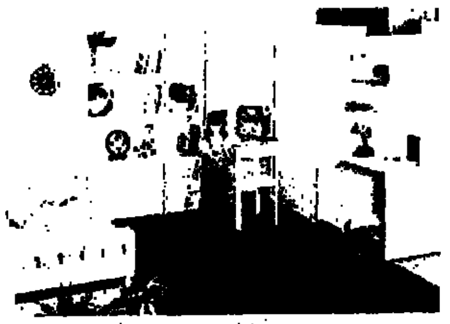

ארונות קיר

המבחר הגדול ביותר בארץ של ארונות קיר מסוגננים, תמצא ב"רים":

ארון לונגדור קולוניאלי, ארון פולדינג קולוניאלי, לונגדור תריס, פולדינג תריס, טווין דור ועוד. יצוא רהיטי רים לארה"ב כ־10 מיליון דולר. בבתי הכל-בו היוקרתיים בארה"ב בלומינגדייל, מייסיס ואחרים

קיימת דרישה גדולה לארונות קיר "רים"! בתמונה ארון קיר לונגדור-קולוניאלי 4 דלתות בגודל 2.42×156 רק

590,920 ש' כולל מע"מ במזומן.

חדרי שינה

הזדמנות נפלאה לשנות את חדר השינה שלך. "רים" מציעה לך חדרי שינה בעיצובים כפריים, מודרניים וקלאסיים. בתמונה חדר שינה דגם מרילנד - חרקע בלבן עם עיטור אפור-כחול מקנה אוירה אלגנטית ומגדיל את מרחב החדר.

המחיר למיטה מתרוממת עם ארגז מצעים + 2 שידות תואמות רק

626,990 ש' במזומן. כולל מע"מ

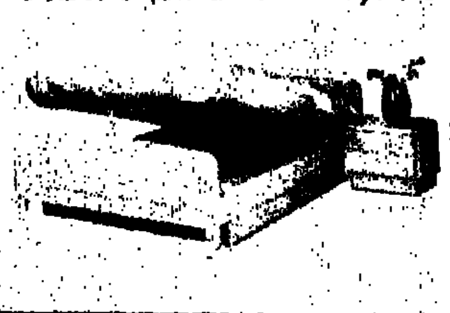

מטבחים

בואו להשוות יופי, איכות ומחיר - מטבחי רים הקניה הטובה ביותר (ראו טבלה שפורסמה בעתונות). קנו מטבח חדש ומרהיב בסגנון חדשני בדיוק במידות המתאימות לכם. כל מטבח של "רים" הוא בעל תו השגחה של מכון התקנים ונושא תעודת אחריות ל־5 שנים. והיכנסו לחנות "רים" ואנו נכין על חשבוננו את תכנית המטבח החדש שלכם - ללא כל התחייבות מצידכם!

רים
רשתות הריהוט הגדולה בישראל

המחירים במזומן כוללים מע"מ והרכבה לא כוללים הובלה

חנויות רים: לרים 55 חנויות בכל הארץ אחת מהן קרובה ודאי לביתך! ■ ירושלים: כורש 7 • מרכז כלל יפו 97 (חנות מיוחדת למטבחים) • טלומציון המלכה 18 • אזור התעשיה גבעת שאול ב' ■ תל-אביב: בן יהודה 108, 116, 118א' • הרצל 102, הרצל 32 • בית קלקא דרך פ"ת 116 • דרך פ"ת 158 • כל-בו שלום, אחד העם 9 • דיזנגוף סנטר, שער 3 ליד המשביר ■ חיפה: הרצל 67, 59 • דרך חטיבת גולני 23 • החסתדרות 20 (ציק פוסט) ■ מפרץ חיפה: "יריס", צומת קרית אתא ■ באר-שבע: הרצל 64, 58 • קרן קיימת 71 • אזור התעשיה נב-ים, ביתן 6 ■ אילת: הוכמן ובניו ■ אשדוד: רח' רוגוזין 25 ■ אשקלון: צה"ל 29 ■ דימונה: תחנת אגד ■ חדרה: הרברט סמואל 52 ■ חולון: רח' סוקולוב 8 ■ הרצליה: ויצמן 20 פינת היובל ■ כפר-סבא: קולמן, ויצמן 66 ■ נהריה: שד' הגעתון 2 ■ נצרת: ומסוואר 720 ■ נתניה: שער העמק 1 ■ עכו: רח' בן עמי 32 ■ עפולה: רח' מנחם פינת ארלוזורוב ■ פתח-תקוה: בית "ריס", בר-כוכבא 23 ■ צפת: רח' ירושלים 18 ■ קרית-גת: שד' לכיש 7/18 מול מ.ד.א. ■ קרית שמונה: מרכז מסחרי ■ ראשון לציון: רוטשילד 81 ■ רחובות: אחד העם 27 ■ רמלה: הרצל 84 ■ רמת-גן: ז'בוטינסקי 106 ■ רמת-השרון: סוקולוב 30

אילת והערבה

מלון אמריקנה

מלון אמריקנה מחודש לאחרונה בריהוט, תאורה, עיצוב, בקיצור מלון כמעט חדש. המלון בנוי בסגנון מערב אמריקה ומכיל 104 חדרים. ממוזגים ומחוממים עם טלפון רדיו, מקלחת ושרותים בכל חדר. במלון בריכת שחיה גדולה ומרהיבה ובריכה מיוחדת לילדים. בשטח הבריכה מתקימת באופן קבוע פעילות כמו התעמלות ומחול אירובי.

במסעדת המלון ניתן למצוא מבחר עשיר של מאכלים כולל גריל ודגים. בקפיטריה ניתן למצוא אוכל צמחוני חלבי, וכמו כן הבאר פתוח לרשות האורחים משעות הבקר עד מאוחר בלילה. מועדון הדיסקו מס' 1 באילת. הוא "דיסקו - אמריקנה" המהווה נקודת משיכה לצעירים המגיעים לחופשה באילת. במשך כל ימות השבוע ניתן לצפות בסרטי - וידאו או לצפות בטלויזיה. הילדים יוכלו להנות מפעילות בחדר - המשחקים, במגרש הספורט, או סתם להשתעשע במשחקי מים. בשעות הערב אפשר להרגע בפיאנו־באר של המלון. המלון מאופין באווירה צעירה וחברותית בחגים ובעונת הנופש הופעות בידור. ואומנים בימים אלו יוצא מלון במבצע מיוחד לישראלים ותיירים ומוזיל את המחירים באופן משמעותי המבצע בתוקף עד ה־6/12/85

... לכן אם אתה בא לאילת בוא לאמריקנה.

"חוף אלמוג" משנה כוון

היום שמחפשים באילת את מרכז העניינים הרי הכוון הוא "חוף האלמוג".

בחוף נפתחו 3 מלונות בעלי אווירה צעירה ותוססת ביניהם מלון "אלמוג ים" מלון חדש צעיר. ודינמי אשר יחודו באווירה המיוחדת השוררת בו. נוסח מועדוני הים התיכון. במלון צוות בידור קבוע מאהל בדווי, בחצר הבריכה. לרשות האורחים. באלמוג־ים. נמצא מועדון הזמר הישראלי ה"צריף" אשר בו נערכות. הופעות של אומנים. מהשורה הראשונה באילת. ערבי שירה בציבור מחול ישראלי וג'אז המקום מצטיין באווירה מיוחדת. ומעוצב בסגנון צוותא אילתי. בסמוך למלון ממוקם "בית הדייג"

בית האוכל לדגים המפורסם ביותר באילת. לאלו מבינכם היודעים לאכול, כאן יש תשובה לאיך לאכול הרבה במעט כסף.

בקיצור. עם החלטתם לרדת לאילת לחופשה חוף אלמוג הוא התשובה.

חברת תור - ים בע"מ

חברת תור - ים היא שחברה העוסקת בהשטת נוסעים במימי מיפרץ אילת. ההשטות מבוצעות בספינות זכוכית ובספינות רגילות.

חברת "תור - ים" נוסדה בשנת 1958 ע"י קבוצת יזמים פרטיים ומאז שנת 1978 נימצאת החברה בבעלות בלעדית של משפחת שקד, ומנוהלת בפועל ע"י האב אריה שקד ובניו. רון ואבי. בבעלות משפחת שקד חברות נוספות העוסקות בפעיליות שונות - בבניה ובנושאים ימיים שונים. חברת "תור - ים בע"מ" מתמקדת בנושא התיירות, מספקת מיגוון רחב של מסלולי שייט מרתקים ומהנים וכל זאת בספינות זכוכית ורגילות מודרניות ונוחות העומדות בכל תיקני ותנאי הבטיחות הנידרשים.

בנוסף עומדות להיכנס לשירות ספינת טיולים (יאכטה) מנועית לתפוסת 300 איש, הגדולים מסוגה בישראל.

חברת תור - ים מפעילה קוי שייט לאי האלמוגים ולשמורת האלמוגים וכן שייט לילי משולב במוזיקה לאורך כל השייט עם אפשרות לריקודים, יין וגבינות, תצפית על שמורת האלמוגים והחי התת־ימי לאור פרוזקטורים חזקים. בר לנוחיות הנוסעים ושייט לאורך חופי אילת. השייט מבוצע בספינה גדולה ומפוארת וכן יש אפשרות לארגן מסיבות שייט על הספינה הגדולה.

דודו שטיחים

דודו - הוא המנהל במפעל יחודי של עסקי השטיחים והטפטים באילת. המפעל וחנות המפעל נותנים את כל השרותים בנושאי שטיחים וטפטים. הכל מהייצור במפעל ועד למכירה כחנות.

צוות עובדים מקצועי ומיומן מבצע עבודה בהיקפים גדולים עבור גורמים פרטיים וציבוריים, עירית אילת אף היא בין הנהנות משרותים אלה, וחוץ ממנה גם מלונות כמו אביה סונסטה, מועדון הים התיכון ועוד...

משיחה עם דודו הבנתי את הסיבות להצלחתו של המקום, קודם כל מקצועיות ונסיון רב העסק קיים ככר 8 שנים והוא ייחודי באזור אילת ומחיריו נמוכים מכל החברות המוכרות יותר. סיבה שנייה האמינות והאחריות שהפכו שם נרדף לעסק ודבר שלישי הוא המחיר שהוא מהזולים ביותר בארץ.

דודו הוא שוב דוגמא לאימרה ש"אין חוכמות מי שטוב מצליח".

מחכים לך ב־Americana אמריקנה

בימים אלו יוצא המלון במבצע עד ה־6/12/85

* לישראלים 21.000 שקל לאדם בחדר זוגי מינימום 4 לילות
* לתיירים 17$.
* לישראלים 24.000 שקל לאדם בחדר זוגי מינימום 3 לילות.
* לתיירים 19$.
* פחות מ־3 לילות לישראלים 25.000 שקל ללילה.
* לתיירים 21$.

המחירים כוללים ארוחת בוקר.

להזמנות בת"א ריינס 32 טל. 03-226667, 03-241320
ת.ד. 27 אילת, טל. 059-75176
או באחת מסוכנויות הנסיעות

AMERICANA אמריקנה EILAT

לראש העיר
לעירייה
ולתושבי אילת

ברכות

לרגל כינון איזור
הסחר החופשי באילת

ציון-יהודה
קבוצת הביטוח הראשונה בישראל

בוא לתפוס ראש ב:
יתוש-בראש
YATUSH-BA-ROSH
בירה ומצב רוח על המרינה באילת

אדומית - מלון בסגנון אחר

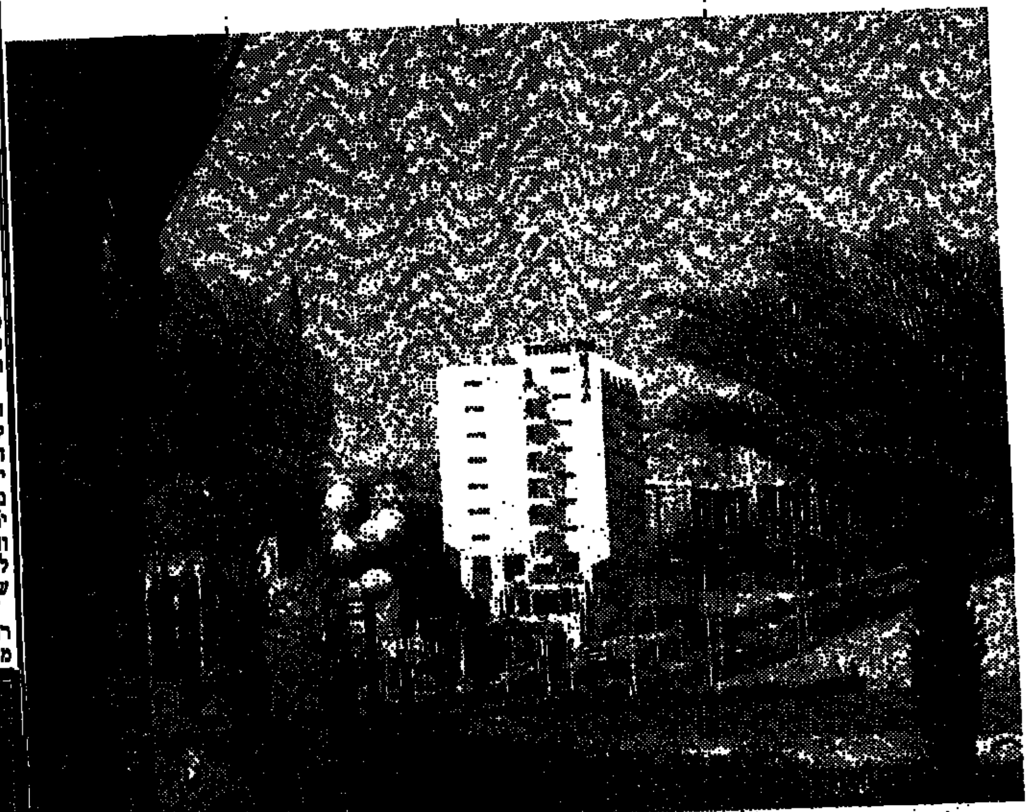

אילת - עיר הקייט השוכנת לחופי ים־סוף היא עיר תיירות אטרקטיבית לנופשים הן מהארץ והן מחו"ל. באופן טבעי אפשר למצא באילת בתי מלון רבים בדרגות שונות, וברובם סיירנו במסגרת סקירתנו על העיר. למרות השוני בין בתי המלון הרי כולם בנויים בצורה דומה ומספקים את אותם השרותים כמובן יחסית לדרוג הספציפי של כל מלון ולמחיר השהיה בו. בית־מלון בסגנון שונה לחלוטין הוא מלון אדומית בדרגת 3 כוכבים עליו רצינו לספר לכם בפרוטרוט.

מלון אדומית ממוקם מעל מרכז התיירות החדש של אילת. צורת בניתו היא לגובה עובדה המיחדת והמאפיינת מלון זה משאר המלונות, ומבטיחה נוף משגע למיפרץ אילת. בעלי המלון החדש יחסית (הוקם בשנת 1984) שמו להם למטרה להקים מלון שדרוגו 3 כוכבים, איכותו כבית מלון הנותן שרותי אירוח ברמה גבוהה מאד ומחירו עממיים. במלון אדומית 36 חדרים זוגיים, 36 חדרים "ג'וניור־סוויט", 8 סווטות, 5 סינגלים, סה"כ 85 חדרים. כשערכנו סיור במלון התברר לנו להפתעתנו כי צורת החדרים עיצובים וגודלם לא משקפים את דירוגו של המלון. מצאנו כי החדרים הם ברמה גבוהה מאד, ומרכיבי עיצובם וריהוטם הובאו במיוחד מיוגוסלביה. החדרים מטופחים נקיים מאוד, ונראים כאילו לא לנו בהם (למרות עונת התיירות הבוערת) דבר המעיד על הקפדה רבה ועל רמת תחזוקה גבוהה. חדר האוכל - אטרקציה בפני עצמה. מרווח במיוחד, מלא צמחיה ירוקה ונהדרת ומרווקט בריהוט שכל אחד היה שמח למצוא בחדר האוכל הפרטי שלו, וכל זה בצורת מסעדת־גן אינטימית ומזמינה שבפינתה בר משקאות מסוגנן המשרה את הסועדים במקום. ושוב ראויה גם כאן לציון רמת הניקיון וההחזוקה.

אטרקציה נוספת במלון הוא מנהל המלון, יוסי לוי העוסק בענף התיירות כ־20 שנה, ומלבד היותו מנהל המלון הוא גם איש יחסי הציבור, אחד מעקרונותיו של יוסי הוא לדאוג אישית לכל אורח ואורח כך שירגיש את היחס האישי הקרוב לו שהוא זוכה בזמן שהותו במלון. אין ספק שגישה זו הוכיחה עצמה וקנתה לה אוהדים רבים.

מיקומו של המלון מהוה יתרון גדול בפני עצמו. המלון ממקום בסמוך למרכז התיירות החדש, ולידו אף ממוקם מרכז הספורט של העיר אילת. עובדה זו גורמת לכך שאורחי המלון נהנים ממבחר של עשרות מסעדות ובתי קפה במרכז הצמוד ולאפשרות שימוש במיתקני הספורט שבמרכז הספורט. אם נוסיף לכך את עובדת קירבת של המלון לים הרי נבין מיד שמיקומו של המלון מותר לאורחיו בעיות רבות.

עובדה יחודית נוספת למלון אדומית היא נתוני כוח האדם. המלון מעסיק אך ורק עובדים שהם תושבי אילת וזאת מהאמונה שתושבי אילת ישארו במקום עבודתם וזמן ממושך דבר שיעלה את רמת מערכותם ויחסם למקום ואכן עובדה זאת מוכיחה עצמה כנכונה לאורך כל הדרך עובדי המלון רואים את מקום עבודתם כביתם ומפגינים יחס חם ורמת שירות גבוהה לאורח. בעלי מלון אדומית הם קבוצת "דלתה־טקסטיל בע"מ", קבוצת אנשי עסקים באילת בראשו של מר דקל (דקס), ר'ניצך עינבר מהנדסים בע"מ - חברה המתמחית בהקמת בתי מלון. לאחר שהתרשמנו מרמתו הגבוהה של מלון אדומית שאלנו למחיר השהיה בו. להפתעתנו הסתבר שהמחיר נמוך יחסית לרמתו הגבוהה. את ההסבר לכך סיפק לנו מר דקל (דקס) וההסבר פשוט ומתחכם כאחד. "במקום לבזבז משאבים כספיים, וכוח אדם על שטחים ציבוריים גדולים ויומרניים התרכזנו בצרכיו האמיתיים של אורח מלון ולא חסכנו בצרכים אמיתיים אלו הושם דגש על חדרים גדולים ומרווחים הבנויים בצורה מודרנית חדשנית - המילה האחרונה בבנית בתי מלון כך הצלחנו להגיע לנוסחה פשוטה של רמה גבוהה מאוד, שרות אדיב, יחס אישי ומחיר נמוך. למרות הזמן הקצר יחסית שהמלון קיים כבר קנה לו מעריצים רבים בעיקר בקרב אנשי עסקים, חברות ממשלתיות, תיירות בינלאומית וכמובן התיירות הישראלית כרטיס הברכה המונח על שולחנו של כל אורח בעת עיבתו בצירוף ממתק טעים, מהווה סיום מתוק לחופשה מוצלחת במלון אדומית המלון הנכון, במקום הנכון, במחיר הנכון.

1) מדי שעה
הפלגה אחת היוצאת ממזח סירות הזכוכית מול מלון "לרום"

2) מדי יום
2 הפלגות היוצאות מחמרינה הצפונית לשמורת האלמוגים משך השייט כשעתיים זמני יציאה 9.30, 14.30.

3) מדי יום
2 הפלגות לפיורד ואי האלמוגים משך השייט חצי יום.
זמני יציאה 9.30, 14.30 מחמרינה הצפונית 10.00 15.00 ממזח סירות הזכוכית

4) טיול יום שלם (בתאום מראש)
לפיורד ולאי האלמוגים, שהייה באי־לבד 4 שעות רצופות, יציאה 9.30 חזרה 16.30

5) הפלגה לילית (בתאום מראש)
+ יין וגבינות, מוסיקת רקע דיסקו תאורת תת־ימית וצפיה לעולם החי והצומח האקסוטי מתחת לפני המים בלילה יציאה 22.00 מהמרינה הצפונית

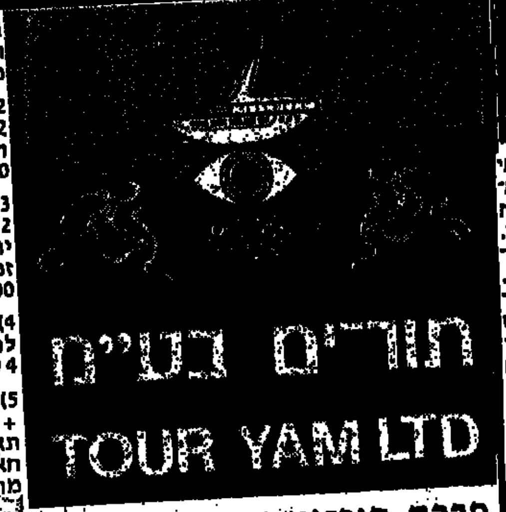

תורים בע"מ
TOUR YAM LTD

חברת תור־ים שמחה להציע 5 מסלולי טיולים מרתקים בספינות מפוארות בעלות קרקעית זכוכית המאפשרות צפיה מענגת על החי והצומח האקסוטי מתחת לפני המים, ביום ובלילה.

ברכה לעיר אילת בבחירת ותושביה לרגל כינון איזור סחר חופשי

תור־ים: אילת חוף האלמוגים
ת.ד. 51 טל. 059-72111-2-3, 059-72436

בית הדייג
אכול כפי יכולתך ב־6750 שקל
7 סוגי דגים 5 סוגי סלטים אורז, צ'יפס, ירק מבושל
מילוי הצלחת בצורה עצמאית.
מזוג אויר, אוירת ים
אכלת! לא שבעת!
חזור שנית ומלא את הצלחת
אילת - חוף אלמוג

הצריף
מועדון זמר ישראלי
שירה בר משקאות מופעים
מלון "אלמוג ים" טל. 059-74184 אילת

"אלמוג־ים"
המלון
הצעיר באילת
מלון "אלמוג ים" טל. 059-74184 אילת - חוף אלמוג

המדור נערך ע"י מדורי פרסום ב"ידיעות אחרונות", לוינסקי 56 ת"א טל. 03-382987

באילת מצפים לטיסות־שכר

כ־3.500 תיירים מאירופה ייכנסו וייצאו החורף באילת מדי שבוע, ב־30 טיסות־שכר — זו התחזית, ואם היא תתגשם צפויה עונת־שיא. אין סיבה שלא

מאת נאווה בלוך

30 טיסות־שכר שבועיות יגיעו בכל חודשי החורף עד סוף אפריל לאילת משווייץ, אנגליה, אוסטריה, גרמניה, צרפת, נורווגיה, שוודיה ופינלנד.

כ־3,500 תיירים ייכנסו לאילת מדי שבוע, ומספר דומה של תיירים ייצא ממנה. אם אכן תתממש התחזית התיירותית לעונה זו, ייכנסו וייצאו מנמל־התעופה של אילת עד אפריל, בין 120 ל־150 אלף תיירים — 10־15 אחוז יותר מה־שיעור שהגיע לאילת בחורף ש־עבר.

השמועות על ביטולי טיסות צ'א־רטר לאילת, לא שינו תחזית זו. חברת־התיירות האנגלית „איבס־קו", שפשטה את הרגל, שולחת את תיירים מבריטניה במטוסי חברות „דן אייר", „מונרך", „בריטניה אייר" ו„אל על".

בעיות הנחיתה שהיו לחברת „מונרך" בארץ בעבר הוסדרו, וגם היא ממשיכה לנחות באילת. „אל על" מקיימת לפחות טיסה אחת ב־יום — לפעמים שתיים — המגיעה ישירות לאילת מיעדים שונים ב־אירופה. לעיתים עוברת טיסה זו דרך נמל־התעופה בן־גוריון. ה־תיירים המגיעים לאילת מארו״ב טסים עם „אל על" לתל־אביב, ומ־קבלים את המשך הטיסה לאילת כ־בונוס, ללא תוספת תשלום. עוד מיבצע לעידוד תיירות החורף ב־אילת.

משווייץ, מגיעים התיירים עם חברת „סיטי איר", „אוסטריאן אייר־ליין" ו„לאודה איירי" (חברת־הת־עופה של ניקי לאודה, נהג־המי־רוצים שעבר לעסקי תעופה) מגי־עות מאוסטריה.

חברת־הבת של לופטהנזה" — „אפה גלויד", „קונדור" ו„אל.טי־יו." מביאות אורחים מגרמניה. „אייר צ'ארטר", חברה־בת של „אייר פראנס", מביאה תיירים מ־צרפת. חברת „סטרלינגר" הסקנדי־נווית מבצעת שתי טיסות שבועיות מנורווגיה ומשוודיה. „פין אייר" מביאה תיירים מפינלנד.

תיירות החורף המגיעה לאילת בטיסות צ'ארטר, כבר אינה תיירות ענית, הלנה במלונות שני כוכבים או מגיעה עם תרמיל־גב אל החוף. מטוסי חברות־השכר מביאים היום לאילת תיירים אמידים המתאכס־נים גם במלונות „סונסטה" ו„המלך שלמה". כל שאר המלונות של אי־לת (אלו של ארבעה ושלושה כו־כבים), נערכים גם הם, לקליטת תיירות נכנסת.

סיטונאי התיירות המביאים את אורחיהם לאילת, דואגים להובילם משדה־התעופה עובדה (מרחק 61 קילומטר) או של אילת, באוטובוס מיוחד עד למלון.

רשות שדות־התעופה בדקה ו־מצאה, שבשנה שעברה היתה עו־נת־שיא בטיסות־שכר לאילת. ה־שנה מצפים לעונה טובה עוד יותר.

שדה התעופה באילת

איזור הסחר החופשי באילת — למה זה כדאי

בסוף יולי, התקבל בכנסת "חוק איזור סחר חופשי באילת" (אס"ח). החוק הוא בבחינת מסגרת משפטית בסיסית, שעל־פיה מוקם אס"ח ב־אילת. יחד עם זאת, יש לזכור שהחוק הוא נקודת התחלה לתהליך ובמשך הזמן, עם הפעלתו, ייבחנו צדדים שו־נים שלו וייתכנו שינויים והוספות.

לדוגמא: החוק מסמיך את שרי ה־אוצר, התחבורה, התיירות, המסחר והתעשיה, להתקין תקנות שונות ה־נוגעות להענקת פטורים נוספים, לה־פחתת מחירים או להטלת פקוח על מחירים, שלהם השלכות אופרטיביות רבות־משמעות לגבי נושא התיירות. עד עתה לא הותקנו תקנות כאלו.

1. תחולה — על־פי החוק יופעל אס"ח לא יאוחר מ־1.11.85. בסמכות שר האוצר, תיירות מסחר ותעשיה, להקדים הפעלת החוק.

2. תיקף — אס"ח כולל את תחום העיר אילת, וקיבוץ אילות. בשדה־התעופה עובדה יהיה פטור מאגרות־טיסה בינלאומיות ואגרות־נוסע (ראה סעיף 3 א'). בטאבה ייהנו מפטורים ומהטבות במיסים כמו באיזור אילת.

3. התהייחסות בחוק לנושאים ה־קשורים לתיירות — חוק אס"ח מבו־סס על פטור ממיסים והטבות במיסים שונים, לעסקים ועובדים באילת. סעיף אחד מתייחס להטבה ישירה לתייר — ביטול אגרת־נוסע לממריאים לחו"ל משדות־התעופה אילת ועובדה.

א. פטור מאגרות־תעופה — הובלת נוסעים בטיסה בינלאומית מאיזור אילת ואליו (שדה־התעופה אילת ועו־בדה), יציאת נוסעים לחו"ל בטיסה בינלאומית, יהיו פטורים מאגרות ת־עופה שונות: אגרת פיקוח אווירי, אגרות נחיתה והמראה, אגרות סבלות ושירותי נוסע שמשלם בעל כלי־הטיס, ואגרות נוסע שחייב בהן הממריא ל־חו"ל מאילת ומעובדה. בינתיים לא ניתן פטור ממיסים על רכישת דלק למטוסים.

ב. פטור ממיסים עקיפים (מס־קניה ומכס) — על־פי החוק — יינתן פטור ממס קניה וממכס לכל מוצר־יבוא לאילת שיימכר שם במט"ח לת־יירים או לישראלים, היוצאים לחו"ל מאילת דרך הים או האוויר. מוצר המיוצר בארץ והנמכר באילת במט"ח, לתייר או לישראלי היוצא לחו"ל, ייחשב כמיוצא מישראל — והיצרן ייהנה מכל ההטבות הניתנות לייצוא.

עדיין לא נקבע היכן יוקמו מרכזי המכירה של המוצרים המיובאים ל־אילת, שעל־פי החוק ייהנו מפטורים ומהטבות בניסים עקיפים.

ג. פטור ממס־ערך מוסף — על־פי החוק חל פטור ממס־ערך נוסף על מכירה של כל נוצר ושירות הנמכרים באילת, למעט כלי־רכב (חוץ מרכב עבודה בשימוש של תושב איזור אילת באיזור אילת), טלוויזיה צבעונית, מערכת סטריאופונית, מערכת וידאו־טייפ, מצלמת וידאו־טייפ, מדיח־כלים ביתי, מקפיא עמוק ומייבש־כביסה.

לגבי בתי־מלון, ישראלים ותיירים שישלמו בשקלים ייהנו מפטור מ־מע"מ.

ד. פטורים ממס עסקים והטבות במס־הכנסת — בהוואנו לחוק יהיה תושב אילת פטור ממס עסקים. ה־פטור כבר קיים לגבי המלונות בכל הארץ, אך באילת הוא מורחב מכוח החוק לכל מעסיק.

ה. משמעות הפטורים — יש לצפות להוזלות של כל העלויות בשיעור של כ־15 אחוז, וכמו־כן במחירי המוצרים והשירותים באילת לרבות מחירי בתי־המלון לתיירים. יש לצפות שה־פטור על אגרות־נחיתה יביא להוזלת מחירי הטיסה.

ו. תחנות מכס — הפיקוח על הכ־נסת והוצאת הטובין לאילת מהארץ יהיה בידי המכס, שיקיים לצורך זה תחנה מיוחדת מצפון לאילת.

על־פי החוק, כל מי שמביא איתו טובין מאזור אילת למקום אחר ב־ארץ, יראו אותו כמי שמכניס טובין לישראל מחו"ל וחלות עליו כל ההו־ראות המתאימות.

במלון הדקל יש ערך לשקל

מתאים לך ולכל המשפחה
* חדרים עד 5 מיטות בחדר
מחיר לזוג ‎-.33976 שקל *
אוירה שקטה ונעימה

פרטים: 059-73191 —

מנחם

ברכה לעיר אילת
בבחריה ותושביה
לרגל כינון איזור סחר חופשי

ברכות חמות לעיר אילת
נבחרית, תושבית ולנופש באזור
לכינון אזור הסחר החופשי
מאחל המועדון התופף נופש
לחויה ספורטיבית מתנה.

מועדון ספורט הים האדום

לפרטים והזמנות:
מועדון ספורט הים האדום רציף המלך,
החוף הצפוני, אילת. טל. 059,76111.
משרד ראשי: 059,71846. מועדון צלילה: 059,76569.
כמו כן בדלפקי המכירות בבתי המלון.

לעירנו אילת
לנבחריה לתושביה
ולמטיילים בה
שאו ברכה
לכינון אזור הסחר החופשי

עמותת גורמי תיירות אילת.

רשות הנמלים

עם הפעלתו של איזור הסחר החופשי באילת, גברה כדאיות ההשקעה באיזור נמל חופשי - אילת.

מדוע?
משום שמי שאושר כ"מיזם מורשה" באיזור נמל חופשי, נהנה מפטור ממס הכנסה ל־7 שנים, מפטור ממיסים עקיפים, משימוש חופשי במטבע חוץ, מהיתרי יבוא ויצוא ומהטבות נוספות.

נוסף לכך באילת:
"מיזם מורשה" באיזור נמל חופשי נהנה גם מפטור מכל המיסים האחרים (למעט מס רווחי הון) במשך 7 שנים ואח"כ יחויב במס חברות רק ב־30%; וכן מהטבות נוספות.

בדבר פרטים נוספים ולקבלת יעוץ מקצועי יש לפנות אל:
* מנהל נמל אילת, ת"ד 37 אילת 88100, טלפון: 72191(059)
* המנהל המסחרי, רשות הנמלים - המשרד הראשי,
דרך פ"ת 74, תל אביב 67215, טלפון: 310911(03)

דודו
ברכות לעיר אילת לנבחריה ולתושביה,
לכינון איזור הסחר החופשי

טפטים, שטיחים מקיר לקיר
ריצוף P.V.C לינולאום
מרכז סולל בונה אילת
טלפון 059-75463

המרכז לטיפול בשטיחים

שטיחים מקיר לקיר
ריצוף פי.וי.סי.
טפטים שרות
וניקוי
שטיחים

רח' האלמוגים 99/2 אילת
טל059-73467

טיפול בקנטים
* תיקון אומנותי
* ניקיון וחידוש (גם כולל יוטה וכו')
* אשפרה וחיטוי

המדור נערך ע"י מדורי פרסום ב"ידיעות אחרונות", לוינסקי 56 ת"א טל. 03-382987

כל מלון ש"ישרוטל" מנהלת הופך סיפור הצלחה

המלך שלמה
המלון הכי הכי באילת

מלון המלך שלמה החדש באילת הוא עיר נופש בפני עצמה: בריכות ענק עם משטחי שיזוף, טניס, מועדון בריאות, סאונה וג'אקוזי. פעילות ספורט, ריקודים אירוביים, באר ודיסקוטק מפוארים, הופעת אמנים, צוות בידור קבוע לאורחים, פעילות ימית משגעת: יאכטות, צלילה, מפרשיות, גלשנים ועוד... טלפון: 059-76111

בקרוב: מלון ספורט אילת

לגונה LAGOONA אילת

נופש משגע באילת - דיסקו, פעילות לילדים, ברביקיו, שחיה לילית, פעילות ימית, מפרשיות, גלשנים, יאכטות ומה לא! טלפון 059-72176

ישרוטל - מקסי נופש במיני מחיר

מעל ניגאסי רגע

עדנה חדשה באילת

החורף הנוכחי באילת יהיה טוב מכל קודמיו – גם איזור סחר חופשי, גם תנופת בניה, גם תפוסה מלאה במלונות. שנים דיברו על מאמץ – עכשיו עושים אותו

מאת לאה אתגר
צילם: יוסי רוט

אילת חוגגת את הפיכתה לאיזור סחר חופשי. אבל מי שחשב שכבר מוכרים ברחובותיה „שיוואס ריגאל" בלי מיסים, טעה. ההכרזה על העיר כאיזור סחר חופשי יש לה עדיין משמעויות קטנות מאוד לגביך, כי ישראלי היורד לבלות חופשה בעיר הדרומית.

החל מחודש נובמבר לא תצטרך לשלם מע"מ על חופשתך בבית־המלון (ראה מסגרת „איזור הסחר החופשי") תקבל גם, לפי הבטחת בתי־העסק של אילת, 4 אחוזים נו־ספים הנחה על כל מוצר [illegible] [illegible] ותצרוך בתחומי אילת [illegible] במסעדות, שכירת רכב [illegible] [illegible] דירה, תשלום במלונות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] צנועה [illegible] או מכונית קטנה [illegible] כשמחשבים את ההנחה [illegible] ואת ההנחה הנוספת [illegible] [illegible] שלושת החדשים [illegible]

1980, הכל השתנה. לזכותו של לואיס, איל־מלונות בריטי, בעל נכ־סים רבים בבריטניה ובספרד, הביא עמו האיש לעיר מונחים חדשים באסתטיקה.

אילת, שלא חשוב עד כמה תתן לה קרדיט, היא עיר „כוערת", וכו'. בטיילת חדשה על שפת האגם ה־גובל במלון „המלך שלמה" ובמלון „לגונה" מתרכזים עתה חיי הלילה של העיר. יש שם כמה מוסדות חדשים: פאב יפה ושמו „ואכט קלאב", בית־קפה־מסעדה צִיורי ו־מרהיב בשם „קפה רויאל", מיסעדה אלגנטית חדשה בשם „בראסרי", ו־עוד עשרות חנויות שבימים הקרובים [illegible] מסעדת דגים, בוטיקים [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הטיילת החדשה הזאת [illegible] אי־אפשר למצוא בה [illegible] האילתים, כמו התיירים [illegible] אותה.

[illegible] מסעדות חדשות

[illegible]

...לא בטיילת החדשה

[illegible]

פרוייקט של איש אחד

[illegible]

סינית – תוספת לסיניות הקיימות „מנדרינס" ו„נאו קינג" – הפועלת בתוך מסעדת „הקונכיה", בקרוב עומד להיפתח במלון „לרום" מועדון הים־התיכון. העבודות במלון מבו־צעות בקצב מהיר, והפתיחה המ־תוכננת בדצמבר הקרוב.

בסוף השבוע האחרון העניקה אילת אורחות־כבוד לשרים גד יע־קובי ואברהם שריר. על האגם הגו־בל במלון „המלך שלמה" בנו את הבר הארוך ביותר בעולם, ועד ה־רגע האחרון קיוו שגם השר יצחק מודעי יגיע. מי שניצח על החגיגות היה ראש־העיר הצעיר של אילת, רפי הוכמן בן ה־36, שמאמין של־הכרזה על העיר כאיזור סחר־חופשי, תהיינה משמעויות כלכליות מרחי־קות־לכת. עד עתה קירטעה כלכלתה של אילת. עשרות חנויות לנעליים, בגדים ורהיטים נפתחו ונסגרו בקצב מסחרר. האילתים נסעו תמיד צפונה לרכישות גדולות. ההנחה הצפויה של עד 20 אחוז לרכישות בעיר תחייה את חיי המסחר בה, מאמין הוכמן.

מפעל לבניית יאכטות

מה צפוי לנו בעתיד בעקבות ה־הכרזה על איזור סחר חופשי? את הרשימה הבאה נטלתי מפנקסו של ראש־העיר. זהו, אגב, אחד מראשי־העיר [illegible] שהסכן בשנים האח־רונות [illegible] לחיזור אל סוחרי משקיעים [illegible] של משקיעים מבריטניה [illegible] [illegible] לחקים באילת הי־[illegible] קומפלקס, שבהקמתו יוש־קע [illegible] מיליון דולר, יכלול מסלול [illegible] מרכז ספורט [illegible] שתחובר בלגונה [illegible] [illegible] בחו"ל.

ארבעה משקיעים נוספים מדרום אפריקה מתעניינים בהקמת מפעל לבניית יאכטות. יש להם מיפעל דומה בקייפטאון, ואת רוב הסחורה הם מייצאים לארה"ב ולאירופה. [illegible] בהקשר זה: מפעל חדש שיקום ב־אילת, יוכל לפטור מס [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] עומדים לחקים [illegible] לבית־חים [illegible] בבוא היום [illegible]

רישיונות לבנות מרכזי־קניות וכ־8 בתי־מלון חדשים. הקומפלקס החדש אם אכן יקום, יכיל 5,000 חדרים, מרכזי בידור, כניסות לים ולגונות ופיתוח חופים חדשים מלאכותיים. הבעיה הנוכחית של אילת היא שיש לה חופים קצרים מדי. המתעניין היחידי בכך בשלב זה הוא דיוויד לואיס. הוא מתעניין בנושא, רק מ־שום שהוא רוצה לפתור את מצוקת נמל־התעופה של אילת. לדבריו, בשלב זה אין לו עניין בהקמת 8 מלונות נוספים.

האיש בן ה־61 אומר, שמי יודע אם יזכה לראות בהשלמתו של פרו־ייקט כה גדול, אבל הוא באמת מוטרד מהעובדה שאין לאילת נמל־תעופה סביר. בימים אלה הוא מנסה לארגן קבוצת משקיעים בריטית, שתרים את הפרוייקט או את חלקו. בין מגלי העניין גם סריל שטיין, יהודי מקבוצת לדברוק שבנתה ב־אילת את מלון הווילות „קלוב אין" שהפך תוך זמן קצר לסיפור הצלחה.

44 טיסות ביום

מצוקת נמל־התעופה של אילת בולטת בחורף במיוחד בימי ראשון בשבוע: ביום זה נוחתות בעיר 11 טיסות־שכר בינלאומיות, ועוזבות בו־ביום. בנמל מתבצעים סידורי כניסה ויציאה של המטוסים. תנוח־תים מלאים ועוזבים מלאים. במקביל נוחתות וממריאות 11 טיסות־פנים של „ארקיע". כך חולפות להן 44 טיסות נכנסות ויוצאות, והנמל הופך לפקק־תנועה אדיר. הפתרון העכשווי הוא [illegible] [illegible] [illegible] יוצאים. זוהי במובן כניסה ויציאה [illegible] מעיר־נופש בינלאומית.

פרוייקט נוסף המתוכנן יוקם הוא הלגונה הדרומית בנחל שלמה [illegible] שים משקיע [illegible] [illegible] דולר [illegible] המלאכותי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] באילת [illegible] [illegible] [illegible] נובמבר עד מחצית [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — אין מקום לישראלים.

הפלישה הסינית לערבה

הדרך לאילת ארוכה ומייגעת, זאת יודע כל מטייל ונופש, אחרי שעוברים את באר־שבע מחכים לנוסעים כספר רב מאוד של קילומטרים בערבה. כאלו כדי לפתור בעייה זו קמו שרותי הטבע של מושב עין יהב בערבה.

בין באר־שבע לאילת אחרי זמן רב של נסיעה במדבר הצחיח, נגלה לפנינו נוה "מדבר", פינת חמד בלב הערבה, הצחיחה, כ־25 דקות נסיעה לאחר הכניסה לכביש הערבה.

עין יהב הוא המקום הירוק ביותר בערבה הצהובה והחמה, תחנת דרך מיוחדת במינה ובה תחנת דלק, מזנון עשיר וגוון בו יכולים הנוסעים לרוות צמאונם במשקה קר ולחטוף משהו קל, כל זאת בנוף מרהיב של דקלים, מזרקת מים ושפתיה ושולחנות עץ נוחים לשרות העוברים בדרך.

ליד המזנון במקומה המסעדה החדשה של עין יהב, המסעדה השוכנת במבנה מקסים המעוצב בסגנון כפרי הכולל צמחייה מיוחדת המשרה אוירה קסומה. המסעדה מחולקת לשני אגפים. אגף אחד מסעדה בשרות מהיר ובה מסודרים בחלון ראווה מצוחצח מבחר טעמים במחירים זולים, מיני סלטים, מרק היום, פלטות צמחוניות, בשרים כמו המבורגר, גולש, שניצל או יותר מיוחדים כמו אווז, צלי עגל, סטייקים, דגי־אמנון בבריכות מושב עין יהב, ובבחר קינוחים גדול ובו מפירות העונה. בנוסף לכך ישנו גם אוכל סיני מהיר, תאווה לעינים, לשים על המגש ולגשת לשולחנות הנוחים ולהרגיש כמו במסעדת יוקרה בתל־אביב והכל במחירים סבירים בהחלט.

המסעדה נקייה ומטופחת, התוצרת טרייה ובמקום קונדיטוריה מיוחדת עם שף מפורסם. אילן שופרון שרכש נסיון רב במספר בתי מלון, ועכשיו לאגף הסיני, אגף מיוחד במסעדה מוקדש למסעדה סינית עם מאכלים ומטעמים שלא ייכישו את מסעדות היוקרה הסיניות ברחבי העולם. ממבחר מטעמי המטבח הסיני. מוגש לשולחן ע"י מלצרים אדיבים, וכל מה שנשאר לעשות זה פשוט לשבת ולהנות מהמטעמים של לי וציון שרכשו את נסיונם בניהול מסעדה סינית בת"א.

ביקרנו, אכלנו, התרשמנו והשתכנענו שאכן, עין יהב היא פנינת טבע בלב הערבה. הדקלים, המזרקה, החנייה המרווחת השירות האדיב והחיכני השרותים המבהיקים בנקיון, כל אלה מאמתים את מה שאמר לנו קובי מנהל המקום: "כדאי להתאפק עד עין יהב".

עין יהב פנינת הטבע בערבה

מסעדה בשרות עצמי

סלטים * מרק היום * דגים * בשרים
* פלטות צמחוניות * קינוחים ופירות
* אוכל סיני מהיר

המזרקה

מסעדה סינית

מאכלים כשרים לאלה שאוהבים לאוכל.
הכל באגף הסיני המיוחד ובפגישה לשולחן

מזנון

מזנון

מבחר עשיר במחירים נוחים

תחנת־דלק

תחנת תדלוק גדולה לשרות הנוסעים

המסעדה

כדאי להתאפק עד עין־יהב

מוקי מלצר - האיש ומפעליו

מוקי מלצר סגן ראש העיר לענייני תיירות הוא אחד מראשוני וממקימי התיירות באילת. כבר שלושים שנה עוסק האיש הססגוני הזה בענייני תיירות, למעשה החל מ־1955, במשך תקופה זו הוא משמש כחבר עיריה 23 שנים, את האיש המעניין הזה הלכנו לפגוש במשרדי חברת "יעלת" חברה לנסיעות וטיולים שבבעלותו.

כבר הרבה זמן, לא הזדמנה לפנינו ההזדמנות לשמוע דברים מעניינים ומאלפים כל־כך. מוקי מלצר בנוסף להיותו בעל חברת הנסיעות "יעלת" הוא איש רב־גוני, קשריו עם המצרים כבר הפכו אותו למומחה לעניני מצרים, ומרבים להתייעץ איתו בנושא אנשים וגופים שונים.

השיחה עמו הבהירה לנו הרבה דברים על העם המצרי ועל אופיים של האנשים הפשוטים במצרים וכמו כן של העלית המצרית, לצערנו הרב לא נוכל לספר קצת מסיפוריו הפיקנטיים והמאלפים על סיוריו המצריים ועל הכרותו עם המצרים, של איש הליכוד, שהוא אחד המאמינים הגדולים בשלום עם העם המצרי.

חברת "יעלת" שבבעלותו של מוקי מלצר מתפקדת כמשרד נסיעות לכל דבר ועוסקת בארגון טיולים וסיורים לתיירים הנופשים באילת לכל חלקי הארץ ולסיני, לכבוד כינון אזור הסחר החופשי וההוזלה של 15% במחירים, מעניק מוקי מלצר 15% הנחה נוספים על כל הסיורים והטיולים שמארגנת "יעלת". בנוסף לכך ילדים ישותפו בסיורים חינם פרט ללינה ואוכל. החברה משתמשת באוטובוסים חדישים וממוזגים ונעזרת במדריכים מקצועיים בכל השטח. גם הבאת טיסות־שכר מאירופה היא בין יתר שטחי הפעילות של יעלת.

מוקי מלצר (בתמונה) הוא גם בעליו של "כפר נופש יחודי על שפת הים באילת הנקרא "מפרץ השמש". במקום חניון ענק ל־500 בני־נוער עם אוהלים וכו'... וכמו כן משתמשים בחניון אנשים שמחזיקים קרוונים פרטיים בשכירות חודשית.

כפר הנופש גם מציע חדרים עם ובלי שרותים צמודים ומיזוג אויר והכל במחירים זולים המתאים לכל כיס, לדוגמא החניון למטיילים ואוהלים עולה 2.50 דולר ללילה, ואין פלא שרבים וביניהם התנועה הקיבוצית מעדיפים את מפרץ השמש, גם החיילים אמצו את המקום מה עוד שלהם ישנה הנחה של לא פחות מ־30%.

המקום מטופח ורחב־ידיים ומשמש גם כמרכז לצפרות. הקונצפציה של המקום הוא כפר נופש בסגנון עליו ולא בכופתר, ולכן גם אנשים אמידים מרבים לבוא למקום כדי להינות מהאווירה העליזה והצעירה במקום מסעדה עממית ובה ארוחות טעימות וזולות, וכן דיסקו לילדים. למי שרוצה לצאת מהכל ובמחיר זול "מפרץ השמש" הוא המקום המתאים.

מוקי מלצר – האיש שמפעליו הצעידו את התיירות באילת צעד גדול קדימה.

סגן ראש העיר לענייני תיירות

יעלת

שרותי תיירות אילת

30 שנות תיירות

שרותי תיירות מקצועיים בארץ ובחו"ל

15% הנחה נוספים על כל הסיורים והטיולים

מסלולי טיולים מרתקים ומקצועיים לכל חלקי הארץ ולסיני
הפלגות ללא תשלום
(פרט ללינה ואוכל)

יעלת — מרכז שלום, אילת
טל: 059-72166-7

מפרץ השמש

כפר נופש וחניון על שפת הים

30% הנחה לחיילי צה"ל

חניון למטיילים
אוהלים $2.5 ללילה
חדרים ללא שרותים צמודים $5.5 ללילה
חדרים עם שרותים צמודים ומיזוג אוויר $10 ללילה

* המחירים כוללים את כל המיסים
* המחיר לאדם בחדר (לא כולל חגים)

כפר נופש וחניון לצעירים ולצעירים ברוחם
אילת — על שפת הים האדום טל: 059-73105

המדור נערך ע"י מדורי פרסום ב"ידיעות אחרונות", לוינסקי 56 ת"א טל' 03-382987

מסעדת הכרם

מסעדת הכרם. ידועה בקרב האילתים הוותיקים ולראיה בשעות הצהרים תור ארוך משתרך בקרבת המסעדה. מאיר ורות בעלי המסעדה נמצאים בענף שמונה וחצי שנים. רות מבשלת בעצמה את התבשילים התימניים ומאיר מגיש. המסעדה פתוחה מהצהריים עד 22:00 רצוף והיא מלאה סועדים. בכל שעות היום. רות מתמחה בתבשילים תימניים. בניגוד למסעדות אחרות אשר מתמחות בבשרים על האש השרות במסעדה אדיב, והתבשילים הם מצוינים החומוס והטחינה המוגשים במקום הם בייתיים ומוגשים עם לחוך תימני אמיתי. המקום פחות ידוע למבקרים ולנופשים באילת מאחר והוא ממוקם בתוך העיר בלב אזור המגורים אך הוא ללא ספק יכול להוות תשובה למבקרים באילת הרוצים לאכול טוב והרבה במעט כסף. במסעדה מחירים עממיים, מומלץ בכל פה למבקרים באילת ולאלו שאוהבים אוכל תימני גנוי. בתאבון!

מסעדת הכרם

מבחר תבשילים תימניים

בהנהלת מאיר ורות זכרון
שדרות התמרים פינת אילות טל. 059-74577 אילת

פונדק נאות עין־חציבה

בדרככם לאילת או בחזרכם ממנה, מומלץ מאוד לעצור למנוחה בפונדק נאות עין־חציבה שם, בנוסף לארוחה טובה ומשקה מרווה, תזכו לאחת החוויות המעניינות ביותר שראיתם בחייכם: ביקור בחוות הנחשים (סרפנטריום). בחוות הנחשים ניתן לחזות בתצוגת נחשים מגוונת מאזור הערבה ומהעולם כולו. בין היתר מצויים בחוות נחשים ארסיים מהמסוכנים בעולם, שהכשתם גורמת תוך דקות ספורות למוות קטלני. חביב הקהל הוא קוברה הודית אימתנית המכונה גיא.

במקום קיימת הדרכה צמודה של הזואולוג החביב אהרוני, המסביר למבקרים את כל אשר אוותה נפשכם לדעת.

אחת האטרקציות היא תצוגה של חליבת ארס נחשים בפני הקהל. למקום מגיעות קבוצות רבות של בני נוער למטרות למוד ועבודות מחקר. אחרי הסיור המאלף בחוות הנחשים, אתם יכולים להכנס לסעוד את לבכם במסעדת הממוזגת המגיעה ארוחת בוקר, צהרים וערב בסגנון ביתי מעולה, בהגשה עצמית. במידה ואתם ממהרים יתר על המידה, תוכלו להשתמש בשרותי המזנון המהיר. אפילו פלאפל תוכלו לאכול שם. בפונדק נאות עין חציבה המנוהל ע"י רפי הנמרץ והדינמי – הנקיון הוא למופת ואין פלא שתיירים וישראלים רבים עוצרים שם למנוחה קלה שבצידה ארוחה טובה וסיור מאלף בחוות הנחשים.

בירה ומצב רוח ב"יתוש בראש"

על המרינה באילת באוירה צעירה, נפגשים כל אלה שרוצים לתפוס ראש, לחטוף איזה סנדוויץ מעולה, ולהנות ממבחר המשקאות הגדול ביותר בארץ.

מומי שהגיע לפני כמה שנים לאילת "נדלק" ונשאר במקום באורח קבע הוא בעל המקום כשלידו עוזרת צעירה חיננית בשם רחל, הכל בכיף, בשלווה כשברקע מתנגנת לה מוזיקה מעולה שקנתה לה מעריצים מיוחדים משלה.

אז אם אתה באילת ובא לכם לתפוס ראש, ליד הגשר על המרינה באילת יש מקום שקוראים לו "יתוש בראש". תנו קפיצה.

המפלט האחרון – וּתחנה סופית לאלה שאוהבים לאכול

משהו קודם על המקום:

יושבים על שפת המעגן. הירח משתקף במים וזרקורי חשמל מאירים אל תוך המים. על השולחנות מאירות עששיות. ומלצריות חינניות מסתובבות יחסות בין השולחנות מוסיקת רקע מתנגנת אפשר להביט במי הים ואף לצפות בדגים אשר אוטו־מו יונחו לפניכם בצלחת ואם מתחשק אפשר לקפוץ למים. האוירה במקום היא אילתית טיפוסית... בקיצור אווירה מיוחדת במינה. הריהוט במקום מסגנן בסגנון דיגים. ואת קירות המסעדה של המפלס העליון מקשטים ציורי־קיר מרהיבי עין. יש אפשרות לשבת בפנים או בחוץ.

משהו על המסעדה

המסעדה מתמחה במאכלי־ים. לדוגמא אפשר לפתוח במנת צדפות חיות מתובלות בלמון, להמשיך בלנגוסטין (חסילוני ענק) ממולאים במלית פיקנטית. ולהמשיך סטייק של כריש־ננס (כשניצוד בעומק של 300 מ') ומעורב – ימי שהם ■ אשי המבונים. הדיונונים בחכרת נתחי לוקוס ואריצי־לה. ולסיום באסקרגו שהם שבלולי יבשה בתוך רביכה של מיונז בשום. שהם תאווה לחיך.

כמו כן אפשר למצוא במסעדה שרימפס וקלאמרי עשויים בצורות שונות.

קונכיות ממלאות ומוקרמות כל אלו מוגשים בלווית לחם קלוי בחמאת שום ורטבים והדרים. בקיצור חוויה גסטרונומית.

אשר אסור בשום אופן לספס. השירות במקום אדיב ומהיר וצורת ההגשה היא נפלאה. המסעדה ממקמת בחוף אלמוג ומומלץ לבקר בה בשעות הערב. ומבוטחת לכם חויה בלתי נשכחת. הטל להזמנות 059־72437 מרינה חוף אלמוג אילת.

בוא לתפוס ראש ב:
יתוש־בראש
YATUSH-BA-ROSH
בירה ומצב רוח על המרינה באילת

נחשיה (סרפנטריום)

חוות נחשים
מכל הסוגים והמינים,

התחנה הראשונה על כביש הערבה מרעננת ומעניינת בדרך לאילת וממנה

בתצוגה מרהיבה ויחידה במינה בארץ!
הדרכה והסברה ע"י מדריך מוסמך
חובה לבקר!
דמי כניסה סימליים.
טל: 057-81407

ברכה לעיר אילת נבחריה ותושבית לרגל כינון איזור סחר חופשי

פונדק נאות עין חצבה

* ארוחות בוקר קלות
* ארוחות צהריים
* מזנון עשיר
* פלאפל חם וטרי
* משקאות קלים
* תחנת דלק

המפלט האחרון

מסעדה ישראלית למאכלי־ים
מטבח שהוא חגיגה גסטרונומית
המסעדה נושקת למי ים סוף
אוירה שרות וחויה מהממת

מרינה חוף אלמוג אילת טל׳ להזמנות: 059-72437

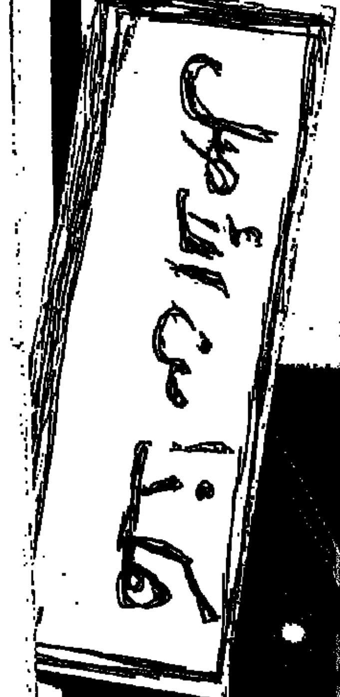

אילת והערבה

גברה כדאיות ההשקעה – באיזור נמל חפשי באילת

בישראל קיימים כיום שלושה איזורי נמל חפשיים, בשלושת נמליה של רשות הנמלים – בחיפה, באשדוד ובאילת.

מטרתם של איזורים אלה היא, לעודד את היצוא מיש־ראל, תוך כדי מתן הטבות והנחות למי שמורשה לפעול כ"מייום מורשה". היתרונות מכך הם בעיקר לחברות ולמפעלים שמרכיב היבוא שלהם הוא משמעותי.

"מייום מורשה" בכל אחד משלושת איזורי הנמל החפשיים נהנה, בין השאר, מפטור ממיסים עקיפים, משימוש חופשי במטבע חוץ, מפטור מהיתרי יבוא ויצוא, מפטור ממס־הכנסה ל־7 שנים מיום תחילת הפעילות ומאפשרות לבקש אישור כמפעל מאושר או מוכר לענין חוק לעידוד השקעות הון.

מאחר שהביצוע המעשי של החוק הוטל על רשות הנמלים, יש לפנות למנהל נמל אילת או למנהל המסחרי במשרד הראשי של הרשות בת"א, כדי לקבל פרטים בדבר נוהל הגשת הבקשה לקבלת מעמד של "מייום מורשה" ופרטיה השונים.

נראה, שההטבות שפורס־מו יש בהן כדי לעודד השק־עות באזורי נמל חופשיים בכלל ובאילת בפרט וכבך יקבל סחר החוץ הישראלי מימד חדש.

חניון יוטבתה המחירים הזולים ביותר בערבה למוצרים הטריים ביותר בארץ.

יוטבתה Yotvata Israel

המושג - "חנות המיפעל" הגיע גם לערבה. ומקבל אות ביטויו בחניון יוטבתה. מושג זה המקובל כל כך בשורה ארוכה של מיפעלים מיצג מדיניות מכירה ישירה מהיצרן לצרכן עובדה תחוסכת פערי תיווך וחוסכת כסף רב ללקוח.

חניון יוטבתה מהוה צינור שיר למוצרי המחלקה של הקיבוץ עובדה המקבלת ביטוי ברור ברמת מחירים נמוכה במיוחד ובטריות המוצרים.

חניון יוטבתה, פינת חמד נות מדבר. לחניון מבנה מרשים שבתכנונו הושקעה מחשבה ומאמצים רבים למען יתפקד וימלא את יעודו - רווחת הלקוחות - בהצלחה וביעילות המירביים.

מיבנה החניון ממוזג אויר – דבר משמעותי בימי קיץ חמים. השטחים המקיפים את החניון מטופלים ומתוכננים כך שאפ־שר לעצור במקום, לקנות את מוצרי המזון ולערוך פיקניק בחיק הטבע תוך שימוש במת־קני הישיבה הנוחים להנות, מהנוף ולהרגיש את נוה המד־בר המוצל והיפהפה.

המגיעים לחניון יוטבתה ימצאו צוות עובדים יעיל, אדיב וחייכני, הערוך לשרות מהיר ויעיל.

תצוגת המוצרים הנמכרים כמזנון היא כזו שאין בעיה ללקוחות לראות את כל המגוון בעיניו ולהחליט בנוחיות מה לקנות.

ואכן, מבחר המוצרים הג־דול, צוות חייכני ונעים, תנאי הסיום של החניון המפואר, כל אלה הופכים את העצירה בכ־קר למנוחה והנאה אמיתיים.

בחניון יוטבתה ניתן למצוא בין יתר המוצרים הנמכרים במקום בעיקר את המוצרים הבלעדיים של מחלבות יוטב־תה.

מיריורטים בטעמים רבים ומגוונים, מעדנים כמו מעדן בננה, הגוו וגיל שוקו וכו'. מוצרי יופי בטעמים נפלאים שהתחבבו כל כך על כולם ובכללם מוצר חדש - יוטי בטעם פינה קולדה - מוצר על טהרת המוצרים הטיבעיים. שייק, ביקה ועוד ועוד. חוץ ממוצרי המחלבה, מציע חניון יוטבתה גם ארוחות קלות, הכיפים טעימים שתיה חמה וקרה, צורכי צילום וכו'.

וטוב חשוב לציין את המחי־רים הזולים במיוחד שאינם מגיעים ברפיתם אף למחיר כבולת רגילה בעיר. דבר המד־גיש את העובדה הברורה - חניון יוטבתה הוא החניון הזול ביותר בערבה.

על טריות המוצרים ביקשנו לשמוע מאמנון גרינברג מזכיר המשק וקיבלנו את התשובה הבאה. "אני לא יודע אם זה טרי, אבל אתמול זה היה עוד אספנות".

את החניון־מזנון מנהל בפר־על צ'ארלי, שלו נסיון רב שנים בשטח האירוח ולדבריו רבים הם העוצרים בחניון בדרכים צפונה וממלאים צי־דנית במוצרי המחלבה הטריים והזולים ביותר במקום.

בחניון יוטבתה אף תחנת דלק, בה תמצאו שרות מהיר ותיכני, שרותים נקיים ומרור־חים, הקפדה על ניקיון סדר ואדיבות. אין ספק שחניון יוטבתה תחנה מרעננת, סעי־דה, ובמיוחד משתלבת לנוס־עים לאילת וכבנה.

חניון יוטבתה - טרי יותר, טעים יותר זול יותר.

1949-שיחרור אילת (אום-רשרש)
1957-נחנך סניף בנק לאומי באילת
1985-אילת, אזור סחר חופשי

סניף בנק לאומי לשרותך במרכז המסחרי באילת טל: 059-74191

בנק לאומי. מוקד לעסקים.

בנק לאומי

יש רק דרך אחת להגיע לאיזור הסחר החופשי ב-50 דקות.

arkia ארקיע

ארקיע.

בעננים כבר 35 שנים

אילת והערבה

לראש עירית אילת ותושביה
זר ברכות לרגל כינון
הסחר החופשי בעיר אילת

מכבסת מלונות אילת בע"מ
ת.ד. 1191 אילת טל' 059-78171

צרור ברכות
לעירית אילת ותושביה

איתר שיווק
ספקי ניר וציוד משרדי

מרכז היצירה בע"מ
יבואנים וספקים לציוד וחומרים
לכל עבודות מלאכת יד

רח' העמל 12 רמת-גן 52565 טלפונים: 781340, 03-794113

חברת בטון מוכן תדיר בע"מ
מברכת את ראש עירית אילת, נבחריה ותושביה
ביום חגם - כינון אזור הסחר החופשי
בברכת שיגשוג ופריחה

"חב' בטון מוכן תדיר בע"מ"
אילת - אזור התעשיה 059-78006
תל-אביב - החשמונאים 88, 03-266161

דן קרור
מברכים את העיר אילת ותושביה
עם כינון אזור הסחר החופשי
במיטב הברכות

דן קרור
אילת - אזור התעשיה החדש 059-78057

אילת קווי תובלה יבשתית בע"מ
מברכים את העיר אילת תושביה וראש עירה
בברכות חמות
עם כינון אזור הסחר החופשי

משרד ראשי: ראשל"צ, שפירא 8,
03-9611698

סניף אילת: קרית המשרדים
עורף הנמל חדר 44, 059-76798

אילת
קווי תובלה יבשתית בע"מ

לראש עירית אילת ולתושביה
זר ברכות
עם כינון הסחר החופשי באילת

מוטורולה ישראל בע"מ

דפוס הגולן - משה וראובן
מבצעים כל סוגי עבודות הדפוס
מברכים את ראש עירית אילת,
העיר ותושביה
לרגל כינון אזור הסחר החופשי
בברכות להצלחה, פיתוח
ושיגשוג המשך עבודה פורה

דפוס הגולן
שרותי הדפסה בע"מ
רח' עמק יזרעאל 56, תל־אביב. 66069 ☎ 822692

לראש עירית אילת
עובדיה, ותושביה

זר ברכות לרגל כינון
הסחר החופשי בעיר.

ש.פחטר
יבוא ושווק ציוד
עירוני תברואי לסוגיו

רח' החורש 29
קרית טבעון
טל. 04-935184

פולגת

החלבשו על החג באילת. עם פולגת.
קולקציות חדשות ממש לצעירים.
אופנה איטלקית לצעירים
CARRERA
בגיר
Van Dyke
Lady Bugri
LIGAT
מה שאת רואה באירופה
בואי לקנות בפולגת אילת
מרכז קניות כבר שלום,
רח' הערבה פינת שד' התמרים

חברת "המובילים לאילת והערבה בע"מ"
מברכת את ראש עירית אילת, העיר אילת ותושביה
לרגל כינון הסחר החופשי
בברכת הצלחה והמשך עבודה פורה

"המובילים לאילת והערבה בע"מ"
א. התעשיה הישן אילת 059-78611
מטלון 73 ת"א - 370994

לראש העיר אילת ותושביה

ברכות חמות לכינון אזור
סחר חופשי בעיר

דפוס הנגב
בע"מ
באר-שבע רח' הדסה 38
טלפון 057-77243

תודתינו נתונה
לג'קי פומס
מנהל לשכת גורמי תירות באילת
על עזרתו בהפקת מוסף זה

מדורי פרסום
בידיעות אחרונות

גבי סוכנויות
אילת
מרכז מכירות סיטונאי לחומרי
חשמל, ברזל וכלי עבודה

מברך את ראש עירית אילת
העיר אילת, ותושביה
לרגל כינון אזור
הסחר החופשי
בברכת הצלחה, שגשוג
והמשך עבודה פורה

גבי סוכנויות
אזור תעשיה חדש- אילת
059-78141-5
רח' יואש 11 תל-אביב
03-245191-5

צרור ברכות
לראש העיר אילת ותושביה
לכינון אזור סחר חופשי בעיר

אריה
שרותי קרור בע"מ
סוכנות בלעדית של תעשיות
נתיב הל"ה
סוכנות של מכונות קרח
ומכונות גלידה
מתקנים למים קרים,
ברזיות למים קרים למפעלים
מכשירי מיצומט.
אילת אזור התעשיה
טל. 059-78011 ת.ד. 1811

לראש עירית אילת
העיריה ותושביה
זר ברכות
לרגל כינון הסחר
החופשי בעיר אילת

יוסי שלטים
אזור התעשיה
אילת
טל. 059-78173

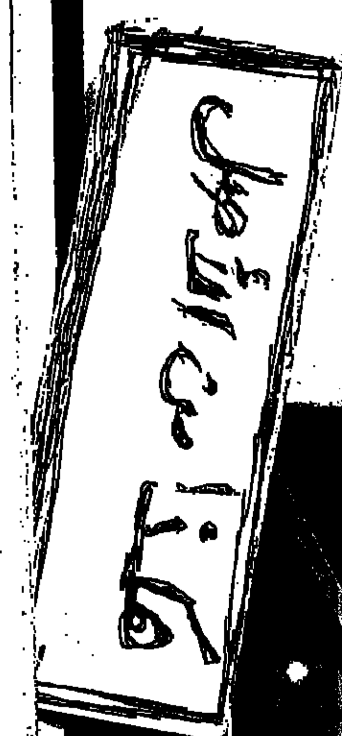

קידמת עדן היתה אולי האי הזה, הצף בפריחה משגעת בלב האוקינוס האטלנטי ובו אביב נצחי, נופים געשיים פראיים: מתכון לחופשה של שלווה ויופי

מאת עדי שטרנברג

האי מדירה הוא גן־עדן פורח, בלב האוקיינוס האטלנטי. על־פי האגדה, שלעיני התייר מתגלה כמציאות, שכנה פה פעם היבשת האבודה אטלנטיס — מעין אי המנותק מתהפוכות כלכליות ופוליטיות, שכל־כולו חוויה לעין וללב.

לא בכדי הפך האי לאתר האהוב ביותר על תיירים רבים, בעיקר מבריטניה. מדירה, כמחוז אוטונומי של פורטוגל, שומרת בקנאות על צביונה המיוחד — השלווה שורה ועל האי משך כל השנה כולה, ולמרות שהוא מושך אליו תיירים רבים לא התפתחו בו מושבות־תיירים המוצפות מיבני־בטון גבוהים בצורת בתי־מלון.

הסגנון האצילי מייחד את האי — אך אינך צריך להיות עשיר כדי לבלות פה חופשה, שונה בתכלית ממה שמצפה לתייר באתרי הנופש לחופי הים התיכון השוקקים תיירים. מדירה מוצפת פרחים רבים, שהופכים כל אתר בה לחוויה מרנינה לעין. כל זה בזכות מזג־האוויר האביבי השורה בה כל השנה. מיקומה המיוחד יוצר אקלים נוח לחופשה נעימה גם בחורף: הטמפרטורה במשך היום נעה בין 20 ל־25 מעלות, ומי שחור־גג הוא כמובן התייר — בעיקר זה הנמלט מהקור העז של החורף, או לחלופין, מהחום המחניק של הקיץ.

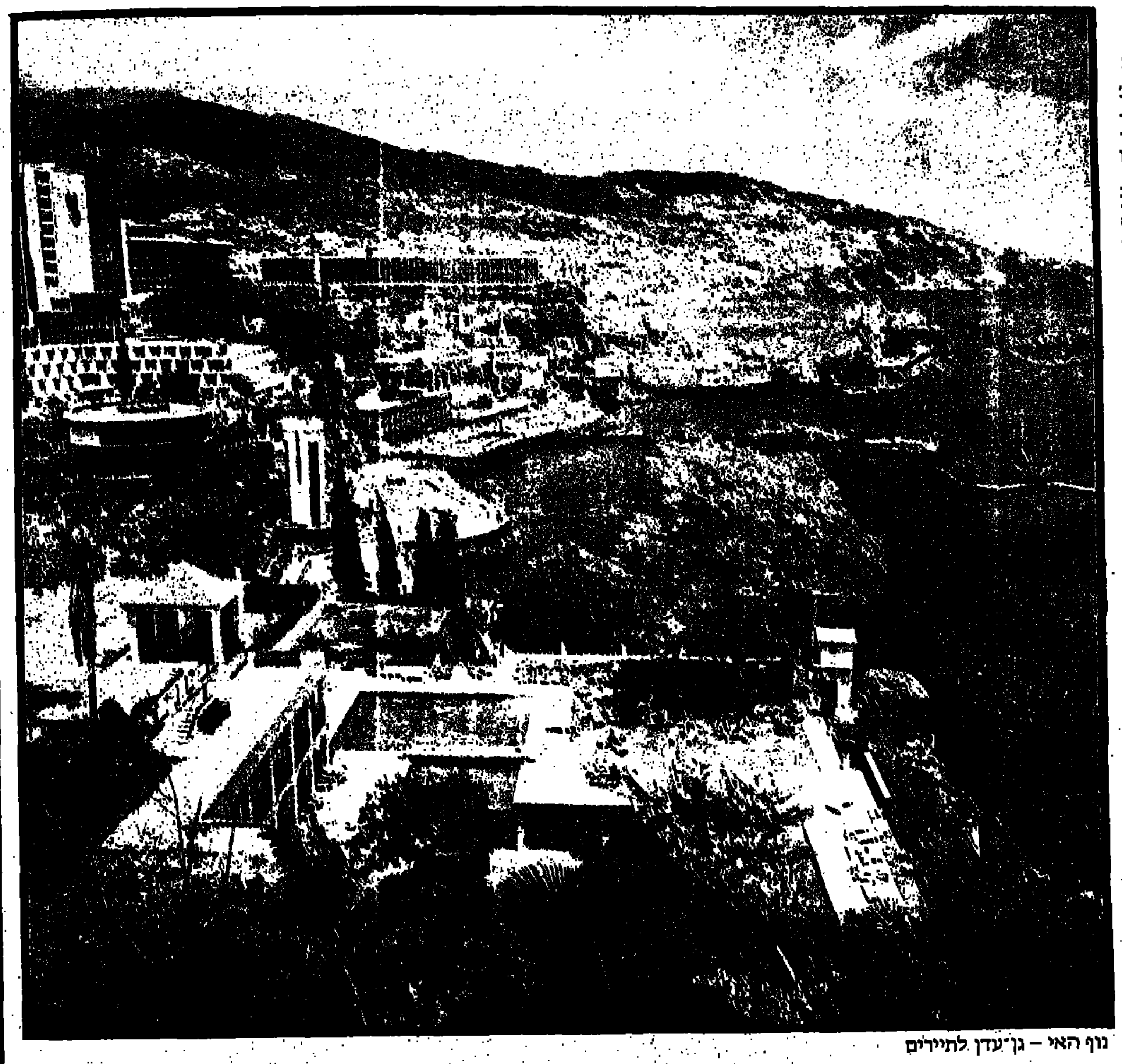

נוף האי – גן־עדן לתיירים

רוזנים ואיכרים

הטבע חנן את מדירה במתנות רבות — צמחיה עשירה, נופים מדהימים, פירות אקזוטיים. יינות מדירה התפרסמו כטובים שביינות, וטעמם המתוק כטעם החופשה עצמה. כל אלה תורמים לאווירת הכנסת האורחים המאפיינת את תושבי האי, שחלקם הגדול עוסק בענף התיירות.

מדירה שומרת באורח נוסטלגי על אווירת העולם הישן — מעין מזיגה של בתי־מידות מפוארים שבהם שכנו בעבר רוזנים ומלכים, עם בתי איכרים מקושטים בשלל צבעים המשתלבים בירק הרב ובגווני הים והרקיע. המראה הכולל, נדיר ביופיו.

באי מדירה 300 אלף תושבים, מהם כ־100 אלף יושבים בעיר־הבירה הרומנטית פונשאל במרחק מחצית השעה מנמל־התעופה הקטן של האי. רוב הפעילות באי מתרחשת כאן, וכאן גם הוקמו רוב בתי־המלון — בהם כאלה הנחשבים כמובילים באירופה מבחינת ההידור והשירות. בתי המלון המומלצים שוכנים לאורך שדרת הטיילת ובהמשכה, בדרך ה„אסטרדה מונומנטל", והם צופים אל הנוף הקסום של האוקיינוס האטלנטי.

המלון המהודר והיקר של האי, „רידס", טובל בגן סובטרופי ושוכן על צוק פראי — פה אהב לשהות וינסטון צ'רצ'יל שבילה באי הזה תקופות ארוכות. על צוק סמוך, בשילוב סגנון חדשני ונוף מרהיב, שוכן מלון „שרתון" המקומי, שאינו יקר גם עבור הישראלי. המלון הוקם על מספר מיפלסים, ומעלית פנוראמית מובילה מחוף הים והבריכה אל איזורי הבילוי והמגורים.

סטייק טונה

במרחק כ־15 דקות מהמרכז נמצא מלון „מדירה פלאציו" האלגנטי, שהתפרסם במסעדותיו. לרשות האורחים עומד רכב של מלון הנוסע למרכז העיר. בין הרחובות הצרים של העיר העתיקה אפשר למצוא פנסיונים קטנים ומשפחתיים לתקציב צנוע, כן אפשר לשכור דירות נופש במספר בניינים חדשים, המציעים נוחות במחיר סביר.

בעיר עצמה כדאי לבקר בשוק הפרחים — שבו משתלבות מוכרות הפרחים, הלבושות בגדים מסורתיים ולראשיהן כיפות ססגוניות, עם שלל גוני הפרחים. קרוב לשוק זה נמצא

מראה פנוראמי של עיר־הבירה פונשאל

שוק הדגים, השוקק פעילות במשך רוב שעות היום.

במוזיאון העירוני הצנוע אקווריום מרהיב ביופיו, וקרוב אליו נמצא ארמון „קווינטה דאס קרוס", שבו אפשר לעמוד מקרוב על חיי האצילים באי בעבר. הארמון טובל בגן מטופח, ובמרחק הליכה קצר ממנו שוכן הגן הבוטני של פונשאל, מהמטופחים באירופה, הפתוח עד לשקיעת השמש.

פונשאל, כעיר תיירות, מציעה שפע של מסעדות, שרובן התמחו במאכלים פורטוגלים אקזוטיים. גם המסעדות הזולות מציעות מאכלי־ים טעימים כמו אומצת דג־טונה, מרק־דגים ודג אספאדה הערב לחיך — נוסף לבשר על גחלים או בשר כבוש ביין, לכל המטעמים מתלווים פירות ומעדני־קינוח העשויים בננות, פאפאיה, מנגו, אנונה ופרי המאראקויה שמוצאו מברזיל ומכינים ממנו משקה צונן טעים. לכל ארוחה מתלווה כמובן יין מקומי — הטוב ביותר, לדעת מומחים הוא יין המאלמזי המתוק.

במסעדות רבות — בדרך־כלל היקרות יותר — אפשר להוסיף לתפריט את הנוף הנפלא של הים — זה נמצא, נוסף למזון משובח, במסעדות כמו „גאווינאס", „קאראוולה" ו„מינאס גראס". בסביבת השוק נמצאות מסעדות קטנות, פשוטות וזולות מאוד.

מזחלות־עץ

מפונשאל יוצאים סיורים רבים, למספר שעות או ליום שלם — שכן תשתית התיירות בשאר איזורי האי עדיין בחיתוליה. באי מוצעים גם סיורים ברגל באיזורי ההרים, שבחלקם לנים באכסניות בתנאים פשוטים. חברות שונות מציעות סיורים מודרכים, לא יקרים. אך אפשר בהחלט להשתמש גם בשירות האוטובוס המקומי. הנסיעה עם הכפריים היא חוויה מרנינה, אם כי איטית למדי. לא כדאי לשכור מכונית באי, שכן הכבישים צרים ומפותלים והנהג יחמיץ את הנוף המרהיב. טיול מיוחד כולל תצפית על נופי פונשאל, ועל הר־געש שבמרכזו שוכן הכפר קוראס דאס פרייראס. ממה ממשיכים לכפר מונטה, שהתפרסם בסיורי המזחלות (טובאגאן). התייר מוזמן לעשות חלק מהדרך במדרון לכיוון פונשאל, במזחלת־עץ שאותה מנווטים כפריים מאומנים באמצעות חבלים — חוויה שאין בה כל סיכון.

בטיול זה זוכים לראות כמה מהפסגות האדירות של האי, וביום בהיר אפשר לראות את נופי האי הטובל במימי האוקיינוס.

טיול נוסף, למזרח האי, עובר דרך נופים הרריים אל הכפר סואיו, בו אפשר לראות את רשת תעלות־ההשקיה המיוחדת של האי (לוואדאס). ומכאן — בירידה אל מאציקו, כפר־דייגים טיפוסי, ואיזור התיירות החדש בכאיה דה זארקו.

הטיול המרהיב ביותר משלב את כפר־הדייגים קאמארה דה לובוס, הנשקף גם ממלון „מאדירה פלאציו". בכפר זה הוקם בית־הספר הראשון לרקמה ולאריגה שבהם התפרסמה מדירה. בהמשך הדרך, אחד המראות המדהימים של האי — צוק קאבו גיראו, השני בגובהו בעולם. הוורד בתלילות אל הים. צריך אומץ כדי להביט למטה, אך המראה עוצר־נשימה ונחרט בזיכרון לנצח.

בכפר ריביירה בראווה אפשר לבחור בין הדרך ההררית החוצה את האי, לדרך הים העוברת דרך כפרי־דייגים ששומרים על צביונם המסורתי ותושביהם מתהדרים בתלבושות ססגוניות. בכל אחת מהדרכים הללו מגיעים אל פורטו מוניז — הכפר היפה ביותר באי שכן, בין נופים פראיים, נחצבו בריכות־שחיה לתיירים בתוך סלעי הבולת.

סיור שונה בתכלית הוא באוניה לאי פורטו סאנטו, שהתפרסם בחופי־הים החוליים שבו, שכמותם כמעט אינם מצויים באי מדירה, שמבנהו סלעי־געשי. האי התפרסם במי־השתיה שלו, שטוענים שיש להם סגולות מרפא, וכן מספרים שפה התגורר מגלה העולם החדש, קולומבוס. האי שונה בתכלית ממדירה, ואין בו תשתית לתיירות מלבד בית־מלון קטן. השיט אליו בספינה נמשך כ־3 שעות, ומוטב להימנע ממנו בעת גיאות בים. או אפשר גם לטוס.

פונשאל לא התפרסמה במיוחד בחיי־לילה סוערים, אך יש בה מספר לא מבוטל של אפשרויות בילוי כמו מועדוני־לילה ודיסקוטקים בבתי־המלון, מסעדות המציעות תוכניות פולקלור לתיירים, וכמובן הקזינו החדיש השוכן בלב מלון „קאזינו פארק". שתוכנן על־ידי הארכיטקט הנודע נימאייר.

למרות שמדירה הוכרזה כאיזור סחר חופשי, לא חוזרים מכאן עם מזוודות עמוסות. פה כדאי לרכוש מוצרים מקוריים ייחודיים לאי כמו דברי־רקמה — מפות העשויות בעבודת־יד מרהיבה, שטיחים ואריגים לקישוט, ועבודות מקש. בחנויות יוקרתיות ובבוטיקים מוכרים פריטי־ביגוד ומוצרי עור, אך אלה בדרך כלל מיובאים ואינם זולים.

וכמובן לא לשכוח את היין הטעים של האי ואת פרחיו, שיכולים להיות מזכרת הולמת מחופשה נהדרת. בסך הכל, אין ספק שהמזכרת היפה ביותר היא החופשה הנהדרת עצמה, המשכיחה את טרדות היום־יום ומשיבה את הנפש.

איך מגיעים וכמה זה עולה

חברת התעופה הלאומית „טאפ־אייר פורטוגל", מקשרת את האי בטיסות אל רוב ערי אירופה דרך ליסבון, וכן בטיסה שבועית ישירה ללונדון. מליסבון יוצאות למדירה מספר טיסות של „טאפ" מדי יום, והטיסה נמשכת כשעה. מלונדון יש גם טיסות־שכר, הכוללות בדרך־כלל חבילות־נופש לשבוע או יותר. לעיתים אפשר לשלב את הביקור במדירה בטיסה ארוכה יותר של „טאפ" לצפון או לדרום אמריקה, תמורת תוספת־מחיר קטנה. „טאפ" מיוצגת בארץ על־ידי סוכנות „אופנסקייס".

עקרונית, יש צורך באשרת־כניסה לפורטוגל, אלא אם טסים ישירות מהארץ לליסבון ב„אל־על". הבירה פונשאל שוכנת גם על מפת קווי השיט של חברות הספנות - אך במסגרת סיור חופים כזה השהיה באי קצרה, ולא מאפשרת לטעום את טעמו האמיתי.

- טיסה הלוך ושוב ב„טאפ" מליסבון לפונשאל – כ־110 דולר.
- חדר זוגי במלון מעולה - כ־50 דולר ללילה לזוג.
- ארוחה במסעדה טיפוסית – 2–5 דולר.
- ערב פולקלור, כולל ארוחת־ערב - 10-15 דולר.
- סיור מאורגן באי – 5–10 דולר.

בית אצילים בפונשאל

עבודות קיץ באחד הכפרים הקטנים

הפרח הלאומי: ציפור גן־עדן

נוף געשי נושק לים

מיכרות הנחושת בתמנע

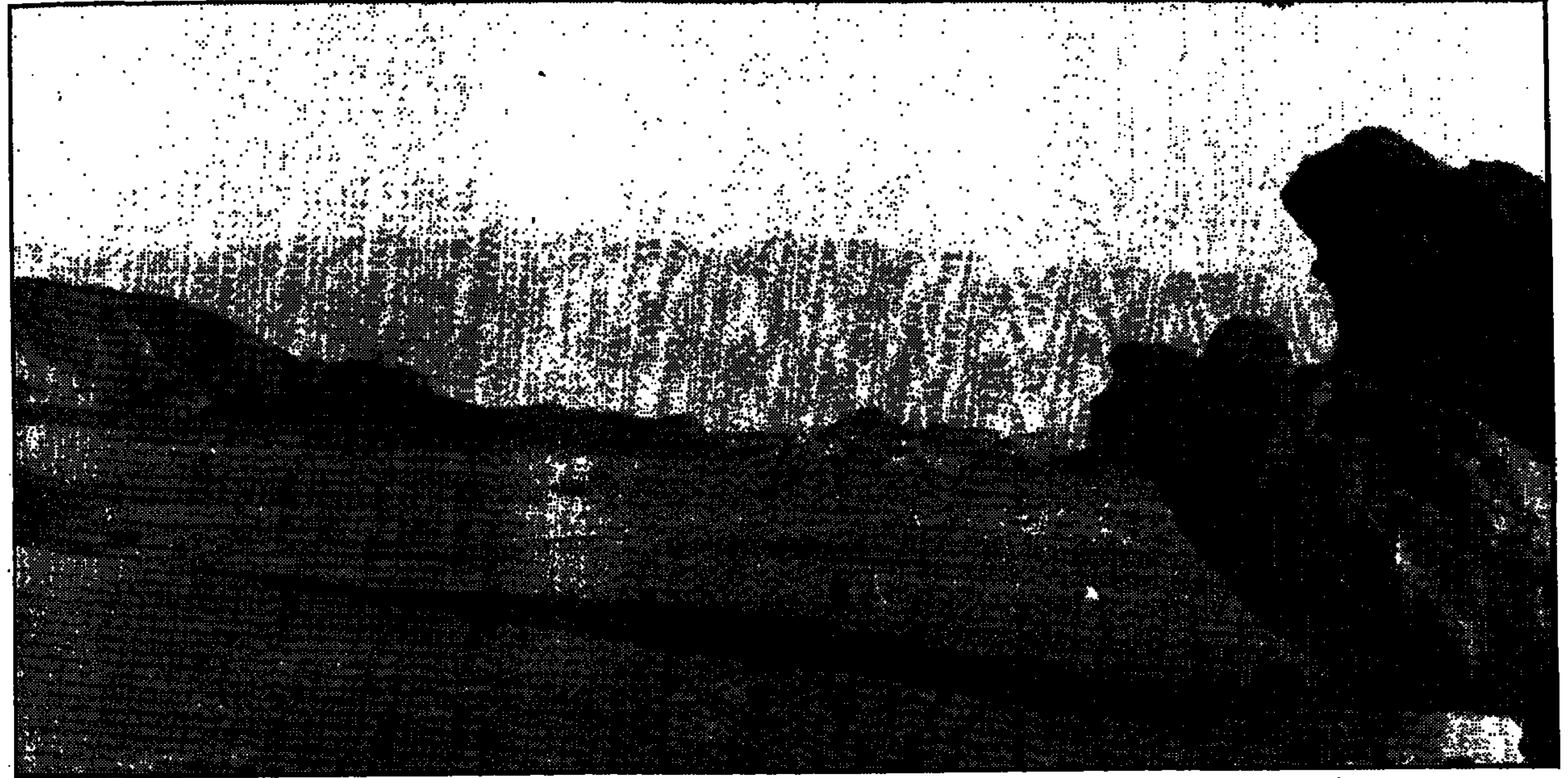

בקעת תמנע מעמודי־שלמה ; ברקע : הרי אדום

מאת שאול בן־משה

המלך פרעה־רעמסס השלישי עומד ומביט לתוך עיניה של האלה חתחור. הוא מגיש בידיו גביע וכלי־קטורת והיא, האלה, נראית מרוצה. הציור הזה, חרוט באבן־חול אדומה, נתגלה על קיר חלק שעל אחד מעמודי־שלמה בבקעת תמנע.

רעמסס השלישי הוא פרעה של יציאת מצרים, וחתחור היא אלה מרכזית בפנתיאון המצרי, שבין שאר תפקידיה היא חולשת גם על מיכרות הטורקיז והנחושת שבמקום.

הכתובת נתגלתה לפני כ־15 שנה, באקראי. אך גם היום, כשאנו יודעים את מקומה, עדיין מתקשים לזהותה. במסגרת הפיכת בקעת תמנע לפארק, חצבו ובנו מדרגות העולות עד בליטת־סלע שממנה, אם מותחים מעט את הצוואר, אפשר לראות את הציור. לרגלי המדרגות, בצילו של עמוד־שלמה ענקי, נתגלה מיקדש קטן לאלה חתחור.

במיקדש הזה ביקשו הפקידים והמנהלים המצרים, ובעלי־המקצוע המדיינים והאדומים, את ברכת האלה ועזרתה להצלחת הכרייה והפקת הנחושת (אילו רק יכלה לברך את מיכרות הנחושת בתמנע בימינו...).

בחורף, כשמזג־האוויר בערבה נוח, היו באות משלחות ממצרים בשם המלך, לארגן עונת כריה והפקת נחושת. הם היו מקימים מחנות אוהלים וסוכות, מנקים את המיקדשים הקטנים ואת בתי־המלאכה והתנורים, וכורים את הנחושת בשכבות אבן־החול.

בשולי הבקעה, למרגלות המצוקים, בשכבת אבן־חול לבנה, נמצאים הריכוזים העשירים של הנחושת. את אבני המלכית והכלקוציט, שיש בהן כ־50 אחוז נחושת, היו כורים במחילות. כותשים לעפר ושופכים לתנורים החפורים ובנויים בקרקע. ענפי שיטים בוערים ומפוח עשוי עור ליבו את האש ל־1,300 מעלות צלסיוס. הנחושת המותכת היתה מטפטפת אל קרקעית התנור, הפסולת, הקלה יותר, היתה נוזלת אל מחוץ לתנור, לתוך שקערורית. סיגי הפסולת נותרו סביב התנורים עד היום הזה. מעשרות מחנות־ההפקה... נותרו מעט שרידי תנורים, מיבני תעשיה, מיקדשי פולחן וערימות סיגים.

מידבר יפהפה

כאשר הגיע המלך שלמה למיפרץ אילת ובנה את עציון גבר, היה זה כ־200 שנה לאחר שתעשיית הנחושת בתמנע נפסקה. הממלכה המצרית ירדה אז מגדולתה ושקעה בקטנות. לא היה מי שיניע את האירגון המורכב של תעשיית הנחושת, ובקעת תמנע הפכה שוב למידבר יפהפה. שלמה המלך (עם כל הכבוד), לא עשה בעניין זה דבר.

אבל המצרים לא היו הראשונים. אלפיים שנה לפניהם, בתקופה הכלקוליתית (כלקוס=נחושת) פעלו כאן אנשים שידעו להתיך את האבן ולהפיק ממנה נחושת. שרידי תקופה זו הם השרידים הקדומים בעולם של צעדיו הראשונים של האדם בתחום המטלורגיה.

סלעים ססגוניים

מיפעל הנחושת המודרני של מדינת ישראל ניסה לחדש את פריחתה של הבקעה, אולם ברכתה של חתחור לא שרתה עליו, והוא נסגר, החומר שממנו מפיק נחושת במפעל המודרני הוא הקריזוקולה, שריכוז הנחושת בו פחות מ־5 אחוזים. החומר של הקדמונים אינו מספיק להפקה המודרנית.

נוסף לעושר השרידים של מיפעל תעשייתי כה קדום, מהווה בקעת תמנע תופעת־טבע נהדרת. אילולא „קילקלה" הערבה את אגפה המזרחי של הבקעה, היה לנו עוד מכתש. היתה כאן התרוממות והתקמרות של השכבות. הגרעין שהרים הכל הוא תמנע, הבנוי סלעים מגמתיים — בעיקר גרניט. הכיסוי העליון הוא שכבות הגיר, ובין הכיסוי של הגיר והגרעין של הגרניט יש פה שכבות עבות של סלעי־חול ססגוניים.

הר תמנע נוצר מסלעים שהתגבשו לפני כמיליארד וחצי שנים. השכבות העליונות של הגיר נוצרו לפני כ־80 מיליון שנים. ההתרוממות שגרמה להתקמרות אירעה לפני 10 מיליון שנים (הכל לפני הספירה). לסדקים שבגוש הגרניט חדרו דייקים שנראים כמו גידים צבעוניים. סלעי הגרנית שנתבלו הפכו לאבן־חול אדומה, עשירה בגרגרי־קוורץ. בשכבה זו נוצרו עמודי־שלמה והפטריה.

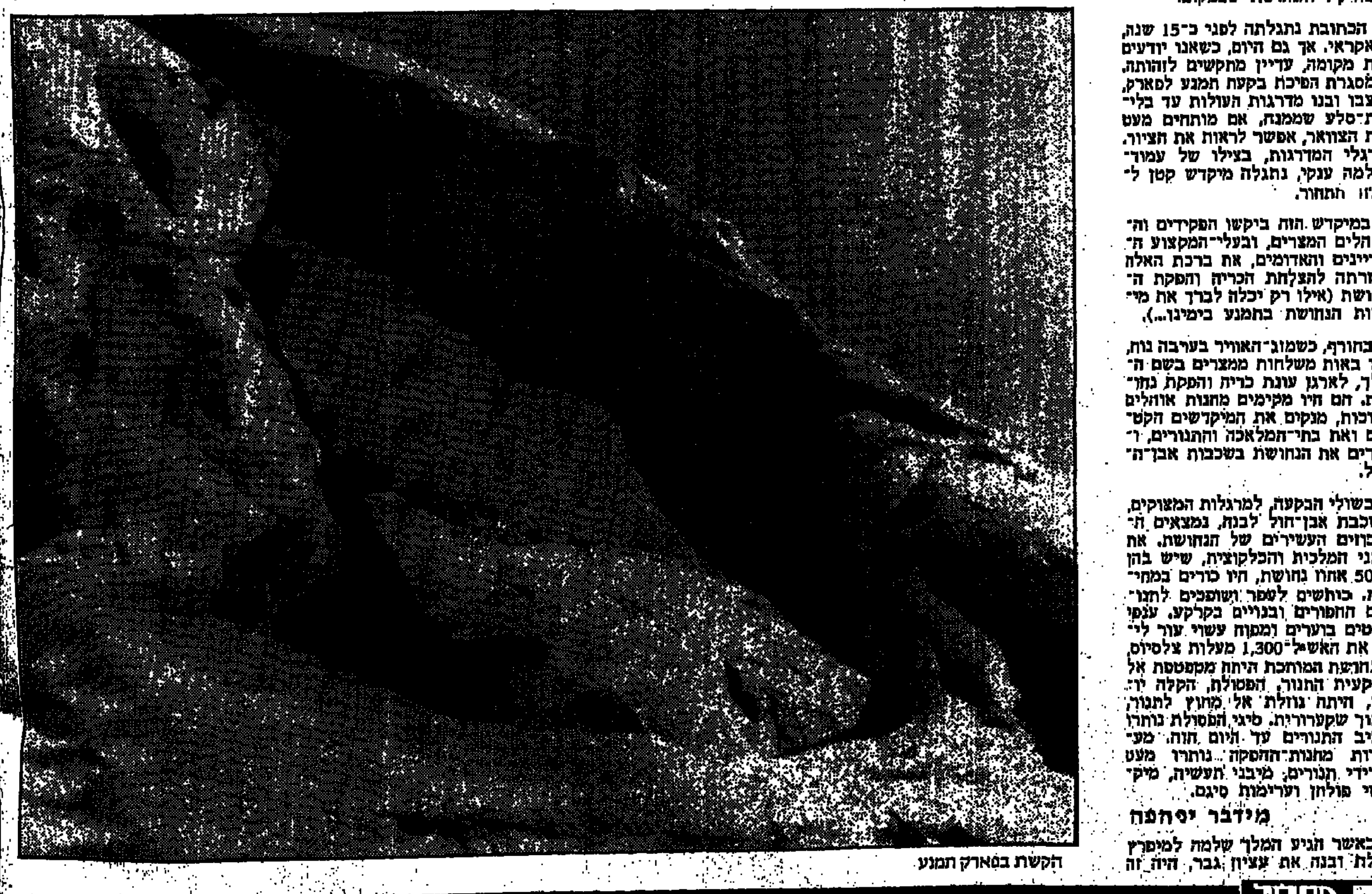

הקשת בפארק תמנע

עמודי שלמה

בשכבות אבן־החול נוצרות תופעות ציוריות. הרוח, הנושאת גרגרי קוורץ, משייפת ומקציעה את גושי החול. הלחות מפוררת את הגרגרים. גשמים ממיסים ומרחיבים סדקים. לאורך הסדקים באבן־החול נוצרים חורים וחללים ששמם „טפוני", ואלה הולכים ומתרחבים. כך נוצרו עמודי־שלמה, והפטריה והקשתות והספינקס.

עמודי־שלמה

פעם הסתפקו המטיילים בביקור ליד עמודי־שלמה המרשימים. היום, עם הכשרת כביש ודרכי־רכב נוחות, אפשר להגיע כמעט אל כל האתרים המעניינים שבבקעה.

בכניסה, ליד השער והקופה, הקימו מרכז־מבקרים קטן שיש בו מפות וציורים, עם הסברים על הגיאולוגיה המקומית ותעשיית הנחושת. יש פה גם שירותים ומים.

ממיגרש־החניה של עמודי־שלמה, כמה צעדים אל המיקדש המצרי הקטן (אל תצפה לפגוש פה את מקדשי קרנק או אבו־סימבל). מהמיקדש — מדרגות אל הציור של חתחור ורעמסס, ומדרגות־אבן מוליכות אל עברו האחר של עמוד־שלמה. הדרך ההולכת מערבה מגיעה עד לקשתות. כדאי להסתובב באיזור הקשתות, ולראות המחילות והפירים של המיכרות העתיקים. מוצאים כאן הרבה אבנים המכילות נחושת בצבעי ירוק, כחול וטורקיז.

בערוץ קטן סמוך יש כתובת יוונית וציור חזית של מיקדש. מדרך זו מסתעפת דרך אל „צוקי המרכבות". הציורים חרוטים על קיר סלע של אבן־חול, בתוך נקיק צר שבנו מדרגות אליו.

את הפטריה רואים מהדרך, אבל כדאי להתקרב. בסביבת הפטריה מחנה־הפקה קדום (ששרידיו מגודרים היום), תנור וסביבו ערימות־סיגים, מיבנה עם חדרים ומיתקנים להכנת החומר לשריפה בתנורים ומיבנה פולחני קטן.

[illegible]ילים לאוהבים לטייל ברגל. יש גם שביל שמטפס ועולה על ראש הר תמנע — אם יש לך זמן, כדאי.

דרכים אחרות

דידי מנוסי

התועה בדרכי הימים

לוויתן שאורכו 14 מטר ומשקלו 45 טונות, משגע בימים אלה את ארה"ב. לפני שבועיים התבלבל הלוויתן, ובמקום לחצות אוקיינוסים כהרגלו, נכנס לנהר סקרמנטו שבקליפורניה, עבר מתחת לגשר שער הזהב של סן־פרנציסקו, והמשיך במעלה הזרם מרחק כ־90 קילומטרים אל פנים הארץ. הביולוגים חוששים, כי שהייה ארוכה מדי במים מתוקים תביא על הלוויתן (הרגיל למים מלוחים) את מותו". זה היה לשון הסיפור שהתפרסם בעיתונים.

תופעת הלוויתן המאבד כיוון מוכרת בעולם הביולוגיה זה זמן רב. כל כמה שנים אנו קוראים על להקות לוויתנים (לעתים כמה מאות מהם), המתעקשים כאילו לעלות על היבשה. העיתונות קוראת להם „מתאבדים". הסיבה ל„התאבדות" זו אינה ברורה. רוב המדענים נוטים להשערה כי מקורה בגידולים ווירוסים, התוקפים את מרכז חוש־הכיוון שבמוחו של הלוויתן. ויתכן שאף הלוויתן שעליו סופר לעיל חלה במחלה זו.

ובעניין זה יש לזכור, כי חוש־הכיוון של הלוויתן הוא מרכיב חשוב ביותר בחייו, שכן ללוויתן אין מרחב־מחיה מוגדר. הוא נודד ומשוטט בכל האוקיינוסים, מן הצפון הארקטי ועד לדרום האנטארקטי, באוקיינוס האטלנטי, ההודי והשקט. במסעות אלה עשוי פרט אחד או שניים מהם להתבלבל, ולהיכנס לים ללא מוצא כמו הים התיכון או הים השחור.

ההיסטוריה העתיקה של עמי הים התיכון (ובה התנ"ך, כמובן) מזכירה את הלוויתנים (מפלצות הים), שהופיעו מפעם לפעם. גם בישראל החדשה זוכר לוויתן צעיר שנקלע לחוף אשקלון וגווע שם.

לפני שנים הצטרפתי למשלחת שיצאה לקוטב הדרומי לחקור את חיי הפינגווינים והלוויתנים (המשותף ביניהם — שניהם ניזונים מפלאנקטון ומקריל), ויצא לי לשוט ולבלות ימים שלמים בתוך להקת לוויתנים. לעקוב מקרוב אחר לוויתנים מגודלים שאורכם עד 30 מ' ומשקלם יותר מ־100 טון האחד, זאת חוויה מרתקת (וכאן אולי ראוי להזכיר, כי הלוויתן הוא בעל־החיים הגדול ביותר שהופיע אי־פעם בתולדות העולם, והוא גדול יותר אפילו מהדינוזאורים הפרה־היסטוריים).

הלוויתן, יונק בעל דם חם (כמו הדולפין, שהוא קרוב־רחוק שלו), נחשב לבעל אינטליגנציה גבוהה בהשוואה ליצורי־ים אחרים. מחוסר אויבים בטבע אין הוא חושש מדבר (ולכן גם היה ציד קל לציידי הלוויתנים בזמנם). אנחנו היינו עוזבים את הספינה־האם, ומשייטים חופשי בסירות־גומי בין הענקים הללו. החשש היחידי היה, שבלי כוונה יתרומם זנב ויחבוט בסירה. חבטה זו פירושה קץ ליושבי הסירה, אף שהלוויתן עצמו כלל לא ירגיש בה.

ובחזרה לחוש־הכיוון. בשנת 1977, בדרכי לגיניאה החדשה, התעכבתי באוסטרליה וזכיתי לראות להקת „מתאבדים" שהתעקשה לעלות על היבשה במפרץ בריסביין. חובבי הטבע מכל אוסטרליה הגיעו למקום, וניסו לגרור את הלוויתנים (בסירות־מנוע חזקות) חזרה ללב ים. אולם המתאבדים התעקשו לחזור לחוף, לבסוף נותרו במפרץ יותר מ־200 פגרים — טרף לכרישים הלבנים שנהרו למקום בהמוניהם.

הלוויתן שתעה בדרכו והגיע לחוף קליפורניה (מימין, מתיז מים) – והמשלחת שיצאה להראות לו את הדרך חזרה לאוקיינוס הפתוח

טיול בקניון האדום

הכביש החדש המגיע לאילת דרך בקעת עובדה ובקעת סיירים, עובר וחוצה את תחילתו של נחל שני (שייך קמוצה) הידוע בכינויו הקניון האדום.

מאילת עולה הכביש החדש כאילו לכיוון בקעת הירח, ובנקודה שבה הוא כמעט נוגע בגבול המצרי, ליד ראס־א־נקב, הוא פונה צפונה. את נחל נטיפים חוצה הכביש ממערב לעין־נטפים. כאן "גילחו" הרוח ומילאו בעפר ואבנים גיא אדיר. קטע זה היה הקשה בכביש, ועד שלא סיימו את עבודות העפר העצומות, לא נפתח הכביש לתנועה.

מכאן ממשיך הכביש ועולה לנקודת־גבול 833. הכשירו כאן חניון ותצפית. אבן־הגבול המנדטורית עדיין במקומה, ולידה אבן־גבול חדשה יצוקה בטון. מסתובבים פה קצת בצד המצרי, ומכאן תצפית נוף לאיזור בקעת הירח (זוכרים ?).

למטה, במישור, עמודי־גבול של המצרים. במזרח הרי אדום ומעט מן מיפרץ אילת. הכביש יורד בתוואי של דרך המטרולים הישנה, וממשיך בין הרים עד שהוא מגיע לשלט המראה את הדרך אל נחל שני.

הדרך פונה ימינה, ולאוטובוסים ארוכים די בכניסה זו. מכאן מתחיל המסלול הארוך של 4 ק"מ, שמשך הליכתו כ־2½ שעות. עם רכב קטן אפשר להמשיך בדרך הפונה צפונה. זו הדרך הישנה (לפני שנסלל הכביש החדש), עד שמגיעים לחניון. מכאן המסלול קצר וקל יותר, והוא שב ומסתיים בנקודת ההתחלה.

עוזבים את הרכב, והולכים בשביל שיורד אל אחד הערוצים המתנקזים אל נחל שני. הולכים בנחל המרופד חול והולכים בנחל עד שלפתע, ברגע שמתחלף הסלע מגיר לאבן־חול, הופך הנחל צר וקנוני. הקניון הולך ומעמיק בין קירות וקופים. ומדי פעם צריך להפעיל שרירים או להיעזר בחברים. במקום קשה למעבר ניצב סולם. מטפסים, מטיפים — ולבסוף יורדים אל תחתית הקניון הצר. שקירותיו כמעט נסגרים למעלה מעליך. אבן־חול אדומה. שכבות של חלוקי־קוורץ כמו בעמודי שלמה. שיחי רותם בנחל וצלף על הקירות. כשהקניון נפתח סוף־סוף שביל מסומן לעלות בקיר הימני (הדרומי), עולה ועולה עד שיוצא מהנחל וחוזר מערבה, לחניון.

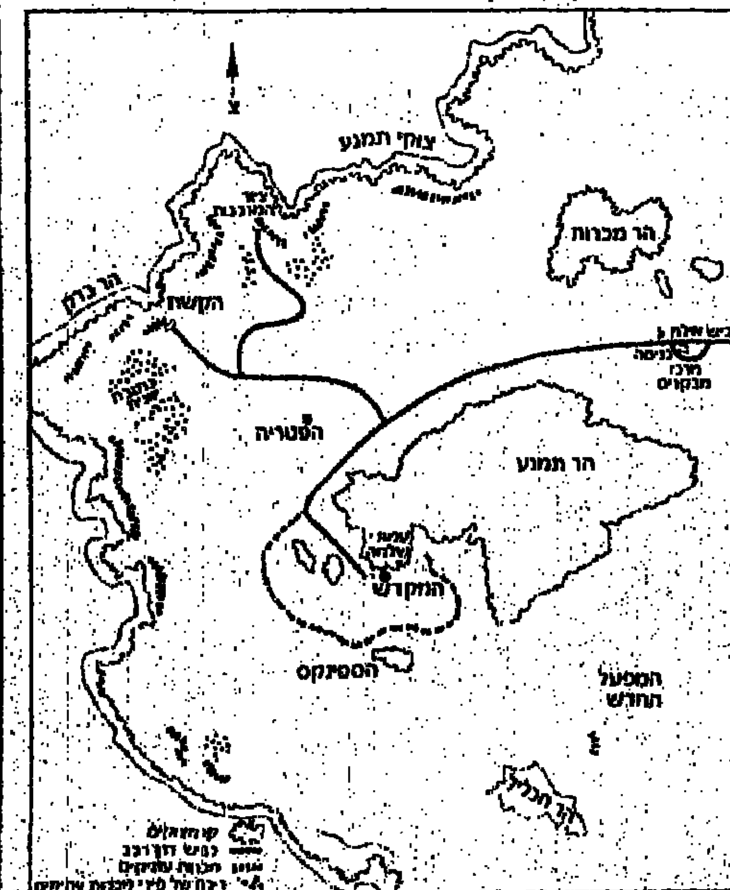

טיולים באיזור משואה

קצר וקולע
בני גבירצמן

במרכזו של איזור משואה, הנמצא בשפלת יהודה, ניצב מגדל תצפית המיועד לאיתור דליקות יער. המגדל בנוי כמשואה, לזכר „משואות לכיש", הנזכרות באחד מחרסי לכיש. על שם המגדל הזה נקרא המקום מצפה משואה. סביב המגדל הזה נמצא גוש יערות משואה, ולא הרחק משם מצויים אתרים מעניינים רבים, כגון מערות הפעמון של לווית ועוד.

בימים אלה יצאה לאור, במסגרת „ספריית יהודית" של החברה להגנת הטבע, סידרה של ארבעה דפי טיול, שכל אחד מהם יוצא ממצפה משואה לאתר מעניין אחר בסביבה. המסלולים המופיעים בדפים הם מהמצפה למערות לווית, לחורבת מדרס, לתל גודד ולתל עזקה.

עד כה יצאו כבר עשרות רבות של „דפי יהודית" ה„מכסים" הרבה מאוד אתרי טיול מעניינים בכל רחבי הארץ. הדפים ניתנים לרכישה בחנויות הספרים של החברה להגנת הטבע, בכל הערים הגדולות.

300 שנות חרסינה
אחד מיצרני החרסינה הידועים בעולם הוא מפעל „ודג'ווד" שבאנגליה. מפעל זה קיים כבר כ־300 שנה ותוצרתו פיארה, בין השאר, שולחנות אוכל מלכותיים כמו אלה של מלכי בריטניה, הצארים הרוסיים ועוד.

לצד המפעל הזה, הנמצא בבארלאסטון, בסטוק און טרנט שבסטאפורדשייר – כ־200 ק"מ מצפון־מערב ללונדון, שוכן זה מכבר מוזיאון, בו הוצגו הישגי המפעל במשך שנות קיומו הרבות. באחרונה חודש המוזיאון הזה, שיטחו הוכפל, והוא מכיל בין השאר תצוגה של כ־20 אלף מוצרי קרמיקה וחרסינה, וגלריה לחרסינה אמנותית, הכוללת את עבודותיהם של אמני קירמיקה כמו ג'ושוע ריינולדס, ג'ורג' סטאב וג'ון זינגר־סרג'נט. כן מוצגים במוזיאון זה כ־80 אלף מיסמכים, ספרים וקטלוגים, הקשורים במפעל.

התייקרו קנסות תעבורה בצרפת
אזהרה לכל אלה שעומדים לבקר בקרוב בצרפת, ובתוכניתם לשכור שם מכונית: הקנסות על עבירות תנועה שם הוגדלו בבת אחת לסכומים נכבדים מאוד.

כך, למשל, הועלו הקנסות על עבירות חניה לסכומים השווים ל־20 עד 50 דולר; הקנסות על אי־עצירה לפני תמרור עצור הוגדלו לסכומים שבין 100 ל־200 דולר (!), והקנסות על גרימת רעש הוגדלו ל־50 עד 100 דולר.

יתר על כן: הקנסות נגבים במקום, ומי שאינו יכול לשלמם, מחרימים את מכוניתו עד שיביא את הכסף.

הנחות ברכבת הבלגית
בלגיה היתה הראשונה בין מדינות יבשת אירופה שמחוץ לאנגליה, בה הותקנה מסילת ברזל. המסילה הראשונה הותקנה בין הערים בריסל ומזלן, והיא נפתחה ב־5 במאי 1835.

לציון יום ההולדת ה־150 של הרכבת הבלגית, היא פתחה בימים אלה במיבצע הקרוי „אל כל בלגיה – ברכבת". במסגרת המיבצע פירסמה הרכבת הבלגית חוברת, בה מופיעות כל אפשרויות הנסיעה במסילות הברזל במדינה זו, ושורה של הנחות העשויות לקצר את משך הנסיעה ואת מחירה. את החוברת אפשר לקבל עתה בכל תחנות־הרכבת בבלגיה ובסוכנויות־הנסיעות שם.

מיבצע הוזלה בלוגאנו
תעריפי השהייה בלוגאנו הוזלו בין ה־1 בנובמבר ל־22 במארס בשנה הבאה. חבילה של שבעה ימים, על בסיס של לינה וארוחת בוקר, אפשר עכשיו להשיג תמורת החל מ־196 פרנקים שווייציים. לחצי פנסיון המחיר הוא החל מ־273 פר"ש ולפנסיון מלא – 329 פר"ש.

החבילה כוללת גם נסיעה חופשית במשך כל שבעה הימים, בכל הספינות של חברת הספנות לאגם לוגאנו, לנסיעה ברכבל של הר ברה, במסילת הברזל שבין לוגאנו לפונטה טרזה, בקווי האוטובוסים לטרטה וסונוויקו, במעלית הכסאות להר למה (אבל רק בימי שבת וראשון) ו„פינוקים" שונים, כגון משקה עם ההגעה למלון, כניסה חופשית לבריכת המלון או לבריכה ציבורית אחרת בלוגאנו, ביקור חופשי במוזיאון של וילה צ'יאני (פרט לתקופה שבין אמצע דצמבר לאמצע ינואר), הנחות במסעדה לשירות עצמי, וכניסה חופשית לכמה מועדוני לילה.

יש לציין, שלוגאנו עצמה נהנית אומנם ממזג אוויר חמים, אבל בסביבתה הקרובה מצויים כמה אתרי סקי כגון הר למה, המתנשא לגובה של 1624 מ'. והר תמרו, שגובהו 1650 מ'. פרטים נוספים – והזמנת מקומות – במשרד התיירות של לוגאנו, טלפון 091־214664 בשווייץ.

שיט חופים ונציה – כרתים
מינואר הקרוב תפתח חברת הספנות האיטלקית „אדריאטיקה" קו של שיט חופים מוונציה לכרתים, דרך פיראוס.

„הוארכה" החומה הסינית
הקטע של החומה הסינית ליד פקין, הפתוח למבקרים, נעשה בשנים האחרונות צר מלהכיל את כל הסקרנים המגיעים אליו – הן מסין עצמה והן מחו"ל. נוכח הצפיפות שנגרמה כתוצאה מכך, החליטו שלטונות סין לפתוח לביקורים קטע נוסף של החומה, שאורכו מגיע לכ־50 ק"מ.

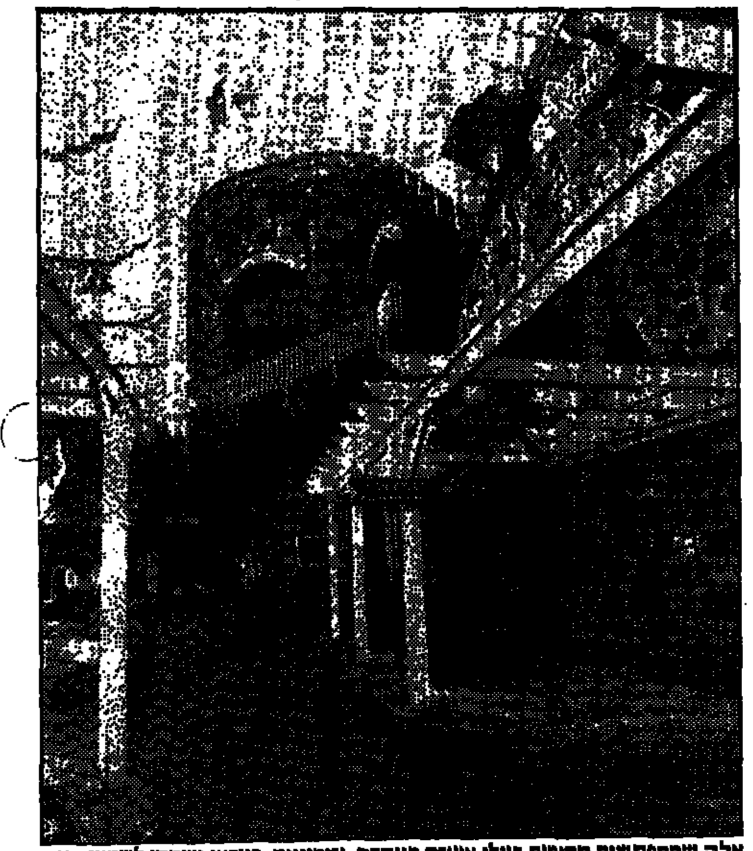

אלה שמחפשים מקומות בעלי אווירה מיוחדת, ורומנטיות, בוודאי ישמחו לשמוע, כי מסעדה בדיוק כזאת הוקמה למענם. אלא שכדי ליהנות ממנה, יהיה עליהם לנסוע עד טבריה. המסעדה, „טיבריוס" שמה, הוקמה על חומות טבריה העתיקה והיא משתרעת על שלושה מיפלסים. העליון נמצא במגדל החומה, שנבנתה במאה ה־16. מכאן נשקף הנוף סביב טבריה ובעתיד יוקם מיצפור. המיפלס האמצעי משמש לפיאנו־בר, ואילו התחתון הוא המסעדה עצמה, שחלקה מקורה וחלקה בתוך גן טרופי. באמצע המסעדה יש בר למשקאות פולינזיים, המוקף בבריכת־מים עם צמחיה טרופית. המזון במסעדה מבוסס על המטבח האיטלקי וכל כלי־האוכל בו הם מאיטליה, רק הכלים המשמשים את בר המשקאות הפולינזיים הובאו מ...פולינזיה... אגב, למי חושש כי הקמת המסעדה פגעה בשרידים העתיקים של החומה, מסבירים כי הכשרת המקום לקליטת 400 סועדים נעשתה בפיקוח אגף העתיקות, וכל השרידים הארכיאולוגיים במקום לא נפגעו. אשר למחיר – הבעלים טוענים כי הם סבירים: ארוחה לזוג, כולל משקאות מיוחדים, תעלה כאן כ־60 אלף שקל. (בתמונה: מראה המסעדה מבחוץ)

אווירה שווייצרית מספקים חברי להקת היודל שבתצלום, להקת „בובי", ל„חודש שווייץ" המתקיים בימים אלה ברשת מלונות „מוריה" ברחבי הארץ. בני הלהקה, שהם בני משפחה אחת, מנעימים את זמנם של האורחים המשתתפים במיבצעי ה„חודש", בשירים שווייצרים, שאינם „יודל" בלבד אלא גם תעלולים שונים, כגון גילגול מטבע בקערת־קרמיקה ענקית ונגינה בקרן־הרים – כמו בתצלום. „הפסטיבל השווייצי" מתקיים בימים אלה במלון „מוריה" ים המלח, ומה־2 בנובמבר ב„מוריה" באילת, שם יסתיים ב־7 בחודש.

רפי הוכמן – ראש עיריית אילת: איש המעשים

כבר בראשית דרכו הציבורית עורר רפי הדים בעיר ומחוצה לה. כבר בעת שחרורו מצה"ל בדצמבר 71 פנה למשרד השיכון בתביעה להכיר בזכויות בני אילת לדיור הוגן. לאחר התכתבות עקשנית עם הגופים הנוגעים בדבר, ניתנה תשובה חיובית והתוצאה היתה שניתנו הזדמנויות לבני אילת לרכוש דירות בתנאים מועדפים. רפי הבין שלהלחם כאזרח בודד תקשה עליו המלאכה לכן הוא היה בן הראשונים שהצטרפו לגוף שנקרא גל"א – גוף למען אילת. היה זה גוף א־פוליטי המורכב מאילתים, אשר ניסו להלחם יחדיו לשיפור בני העיר.

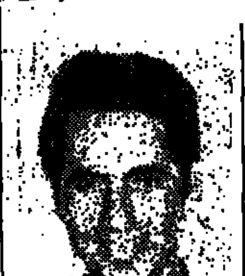

רפי הוכמן בן 34 אב ל 2 בנות. מתגורר בעיר כ־25 שנה.

החברים בגל"א ניסו להשתלב בדרכים שונות לוועדות הנוגעות לאזרחי העיר אך לגל"א לא היו סיכויים. כל הרצון הטוב בחוכו לריק. והגוף פורק לא מתוך יאוש אלא מתוך כוונה להחדר אל תוך המערכת מבפנים את מה שלא ניתן היה לעשות בחוץ. אך גם ממצבה החדש לא הצליח להשפיע על ראש העיר. היות וגם דלתות אלו נסגרו בפני רפי, הוא החליט לפעול שוב כאזרח. כל סטירות הלחי שקיבל בנסיונותיו החוזרים ונשנים לא דלדלו את כוחותיו ורצונו להשפיע על מהלך חיי העיר. במשך הזמן ראו בו אזרחי העיר חייבת תלונות.

ואכן היום במסגרת תפקידו כראש עיריית אילת אפשר לראות את הפירות לחלק מפעולתו הציבורית טרם כהונתו כראש העיר. בימים אלו הופכת אילת להיות „אזור סחר חופשי", תודות למלחמתו העקשת של רפי הוכמן בתחום זה. כיוון הסחר החופשי בעיר תהייה ללא ספק נקודת ציון בפיתוחה של אילת והגברת התיירות באילת.

תוכניות פיתוח אחרות היזומות בעיריה הן העברת שדה התעופה, מרכז העיר בנית מכללה, בגמה, והקמת מרכז ספורט משוכלל ומצויד. מטרת ישוב העיר על כל צדדיו, בה זכו פעולותיו של רפי לאהדה רבה מצד הציבור האילתי היודע, כי עומד לפניו אדם איש „נאה דורש ונאה מקיים".

עמותת גורמי התירות באילת

עמותת גורמי התיירות באילת הוקמה לפני כשנה ומאגדת בתוכה את כל העוסקים בתעשיית התיירות עירית אילת, התאחדות בתי המלון, משרד התיירות, חב' ארקיע, מובילים כאגד, יונייטד טורס, נאות הכיכר המצפה התת הימי, חב' תעופה, השכרות רכב, מסעדות, בתי קפה, חנויות, בנקים, משרדי נסיעות, חנויות ללא מכס, רשות שמורות הטבע, הגנת הטבע וכו'.

המגמה העיקרית בהקמת העמותה היתה לאחד את הכוחות כדי לתאם, ולקדם את שווק אילת בארץ ובחו"ל, שלא כבעבר כל גוף פעל בנפרד, ולא הייתה מדיניות מכוונת וברורה ואחידה.

העמותה פועלת בכמה מישורים:

א. שווק אילת בארץ ובחו"ל, השתתפות בכנסים ובירידים וארגון ארועים ופסטיבלים באילת. שפור המוצר, יצירת אווירה תיירותית נעימה באילת. יכולל שיפור השרות פקוח על מחירים, נקיון ואסטטיקה. וכמובן פרסום ויחסי ציבור.

לאחרונה יזמה האגודה פעילויות רבות כמו פסטיבל הכירה, פסטיבל הג'אז, יום התיירות הבינלאומיים, הופעת תזמורת הנוער, פסטיבל סירות במלון המלך שלמה אשר כלל תחרויות גלשנים, במות בידור, תצוגות אופנה ביתני מכירות לונה פארק וכו'.

עמותת גורמי התירות מנוהלת ע"י מר ג'קי פומס בעל עבר עשיר בתפקידים ציבוריים באילת. (נשיא ומזכיר מועדון „רוטרי", באילת. חבר ההנהלה הארצית של סכאל ישראל, חבר ועדת התחבורה עירונית באילת ועוד). ג'קי פומס בעל יחסי ציבור דובר שפות מנהל את העמותה. בצורה דינמית. ואכן אפשר לחוש. בפעילות,

מר ג'קי פומס

ובשרותים לנופשים בעיר. כמו כן הוצא ה„מדריך לנופש באילת" אשר מופץ בבתי המלון ונערך בחסות העמותה מביא אל הנופש את כל המידע הנחוץ כדי להנות מחופשה מוצלחת. באמצעות המדריך אפשר לדעת את כל מגוון ההנאות המוצעות באילת עם כל המחירים וההנחות, משרד העמותה ממוקם ב„מודיעין" בחזית מלון מסטון הנמצא בלב אזור המלונות במשרדי העמותה מודיעין תנותן תשובה לכל בעיה המתעוררת אצל נופשים ותיירים הבאים לאילת.

היחס לכל אחד הוא אישי וסבלני. המקום מצויד במפות, ומחירים מעודכנים של השהייה בבתי המלון השונים. והם ידאגו לכל אחד לשהייה נעימה בעיר הנופש והקיט היפה ביותר בארץ באילת.

המחלקה החדשה: „חוצפה ישראלית"

המלחמה בין חברות־התעופה הטסות בקו ישראל־ארה"ב שברה שיא חדש של „חוצפה ישראלית". חברת „אל־על" חשפה בשבוע שעבר את מחלקת העסקים החדשה במטוסיה והכריזה כי היא „הטובה בעולם". החברה תציע מחיר־היכרות זמני, כדי שרבים יוכלו לטוס במחלקה החדשה ולקבוע אם היא אכן הטובה משוגת.

במסיבת־עיתונאים במטוס ה־747 הראשון שבו הותקנה המחלקה החדשה, נמסר כי החל מה־23 בנובמבר תופעל מחלקת העסקים בחלק הקדמי של מטוסי ה־747, דבר שגם הוא ייחודי. עמוס עמיר, המישנה למנכ"ל „אל על", מסר כי על המחלקה החדשה הוחלט לאחר בדיקה ממושכת, כדי לזכות ביותר נוסעי־עסקים המוכנים לשלם יותר תמורת כרטיס הטיסה.

במחלקה החדשה הותקנו 35 מושבים מרווחים, מסודרים בזוגות, כאשר בין כל שני מושבים מפריד מעין שולחן קטן. בקידמת התא הותקן ארון לבגדים, ובחלקו האחורי שני חדרי־שירותים לשירות נוסעי המחלקה.

דני קסטן, ראש אגף השירות לנוסע ב„אל על" מסר, כי נוסעי מחלקת העסקים החדשה יזכו בשירותים מעולים ומהירים בדלפקים מיוחדים בנמל־התעופה בן־גוריון, ובנמלי התעופה בניו־יורק, שיקאגו, בוסטון ולוס־אנג'לס.

יעקב דובב, ממלא־מקום ראש אגף השיווק של „אל על", מסר כי כל מי שבידו כרטיס במחלקת התיירים, יוכל לטוס במחלקת העסקים אם יוסיף 360 דולר לטיסה הלוך־ושוב. מחיר כרטיס במחלקת התיירים לארה"ב היום 719 דולר, כך שניתן יהיה לטוס במחלקת העסקים החדשה תמורת 1,079 דולר – לעומת המחיר הנוכחי של 2,816 דולר. מי שיטוס ללוס־אנג'לס יצטרך להוסיף 500 דולר למחיר הכרטיס הלוך־ושוב במחלקת התיירים.

עד סוף דצמבר ניתן יהיה לטוס במחלקת העסקים החדשה תמורת תוספת של 198 דולר בלבד לכרטיס הלוך־ושוב לכל היעדים בארה"ב כולל לוס אנג'לס. „מחיר היכרות" זה נמוך ביותר, ומצפים שימשוך קופצים רבים.

המחלקה החדשה תותקן בכל מטוסי ה־747 של „אל על".

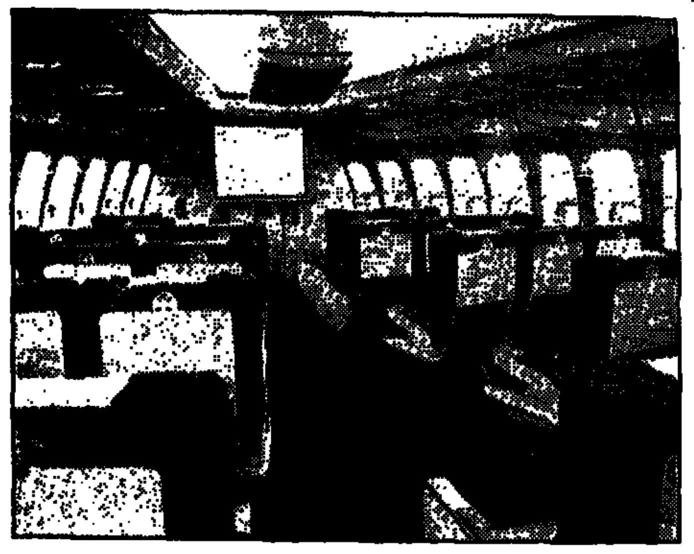

מחלקת העסקים החדשה במטוס ה־747 (תצלום: יעקב כץ)

אל־על וארקיע משתפות פעולה בגרמניה

תעופה — אריה אגוזי

מאת אריה אגוזי

חברות „אל־על" ו„ארקיע" הקימו בגרמניה חברה משותפת, שתבצע טיסות־שכר לישראל. החברה, „אי.סי.אס." („ישראל צ'ארטר סרוויסס"), תנסה לנגוס נתח גדול ככל האפשר משוק טיסות־השכר הגרמני לישראל.

לצורך הקמת החברה החדשה נחתם הסכם בין „פאן דור", חברת־הבת של „אל־על" לטיסות־שכר, לבין „ארקיע". משרדי החברה החדשה שוכנים במשרדי „אל־על" בפרנקפורט, והיא משתמשת במערכת ההזמנות הממוחשבת של „אל־על".

משה דפנא, ראש אגף השיווק של „ארקיע", מסר כי החברה החדשה הוקמה „כדי להפסיק להילחם זה בזה, ותחת זאת להילחם במתחרים הזרים".

„ארקיע" תפעיל מדי שבת שתי טיסות בקו פרנקפורט־מינכן־ת"א, ואילו „פאן דור" תפעיל בכל יום א' בשבוע טיסה משטוטגארט לתל אביב. טיסה נוספת בקו פרנקפורט מינכן־ת"א תופעל על ידי שתי החברות לסירוגין.

„אי.סי.אס." מתכננת גם טיסה בקו קלן — תל־אביב.

על־פי ההסכם, כל עודף נוסעים של „אל־על" בטיסותיה מגרמניה, יועבר לטיסות השכר של החברה המשותפת.

עם „פאן אם" לארה"ב דרך פאריז
חברת־התעופה האמריקנית „פאן אם" הפעילה קו טיסות לישראל. מטוסי החברה יגיעו לארץ חמש פעמים בשבוע, וימריאו מכאן בשעה 5.45 בבוקר בדרכם לחניית־הביניים בפאריז. שם יועברו הנוסעים ממטוס ה־727 למטוס רחב־גוף מדגם 747. הנוסעים ימתינו באולם־הנוסעים של נמל־התעופה בפאריז כשעתיים, עד להמשך הטיסה לניו־יורק.

ההמראה המוקדמת מנמל־התעופה בן־גוריון נועדה לאפשר לנוסעים להמשיך בטיסות אחרות של החברה, ליעדים שונים בארצות־הברית.

„פאן אם" תפעיל בטיסותיה מישראל שתי מחלקות: ראשונה ותיירים. המטוס שיבצע את הטיסות בקו תל־אביב — פאריז ייקרא „שלום", והשם יצוייר על חרטומו כנהוג בכל מטוסי החברה.

מטורונטו לטוקיו בלי חניה
חברת־התעופה הקנדית „סי.פי.אייר" פירסמה בימים אלה את לוח טיסותיה לחורף, ויש בו כמה חידושים בעלי עניין לנוסע הישראלי.

החברה מפעילה עתה לראשונה טיסות ללא חניה מטורונטו לטוקיו. טיסות אלה יאפשרו לנוסע הישראלי להגיע למזרח הרחוק במהירות מרבית, במסלול תל־אביב — אמסטרדם־טורונטו־טוקיו.

החברה הקנדית הפעילה גם טיסות בקו ונקובר — הונג־קונג, וגם הן יכולות להיות פתרון יעיל לישראלים שיעדם הונג־קונג.

מועדון קוראי ידיעות אחרונות

מועדון קוראי ידיעות אחרונות

בית ידיעות אחרונות דרך פ"ת 138 תל־אביב, טלפון 212213
פרטים והרשמה בימים א'–ה' בשעות 09.00 — 18.00 ברציפות

ההרשמה פתוחה לכל קוראי העיתון ללא תשלום דמי חבר

פריז ולונדון
הטיול החם של החודש – במחיר הפתעה $599 (לא כולל מיסים)

11 ימים. כולל טיסה ת"א–פריז, פריז–לונדון, לונדון–ת"א בחברת תעופה סדירה, העברות, אירוח בבתי מלון מדרגת תיירות טובה, ארוחות בוקר, סיורי היכרות בפריז ובלונדון, מלווה ישראלי והרבה הרבה אפשרויות של בידור, סיורים וקניות סוף העונה.
יציאות: חנוכה 6.12.85, סוף השנה 27.12.85, 24.2.86, פורים 17.3.86

יציאה מיוחדת לפנויים ופנויות בלבד: 27.1.86

ביצוע: אופיר טורס
ת"א, רח' בן־יהודה 32; י־ם, אגף מלון המלך דוד; חיפה – דרך העצמאות 62; טבריה – מרכז מסחרי; לב־הגליל, ק. שמונה – מלון הצפון.

פניני המזרח הרחוק
בשיתוף התנועה לידידות ישראל–יפן

לחברות, לאנשי עסקים, למטייל העצמאי

מבחר גדול של בתי־מלון בכל המזרח הרחוק • חבילות סיור לפי בחירה • העברות, ויזות, אשרות כניסה • בלעדי בישראל: כרטיסי רכבות JAPAN RAIL PASS • מידע וייעוץ ניתן לקבל חינם, במשרדי טמסה טורס (1975) בע"מ
משרד ראשי: כפר־סבא. טל. 052־25825 • תל־אביב: טל. 03־259194 • רחובות: טל. 08־455479.

פנויים ופנויות
סוף שבוע בסימן אהבה 14–16 נוב' 85
מלון קאונטרי־קלאב ת"א – צומת גלילות
הכרויות, הרצאות, סדנאות, שעשועים, שירה, ריקודים, סרטים, ספורט – והכל בסימן אהבה

טיול־נופש לצעירים מעל גיל 50...
מלון אלמוג־ים, אילת
★ 5–7.11
★ 10–12.11
3 ימים (2 לילות) כולל נסיעה באוטובוס ממוזג עם מדריך צמוד, טיולים, ערבי נוסטלגיה, אמן אורח
129,800 ש' לאדם בחדר זוגי

סידרת טיולי סתיו (באוטובוס) בנושא ים
– שישי־שבת, 8–9.11, חוף הארץ מימי הורדוס ועד התקופה הצלבנית (לינה בבי"ס שדה אכזיב, כלכלה מלאה).
– שבת 23.11, התקופה העותומנית בחוף הים.

טיולים וסופי שבוע בנובמבר
– 15–16.11 למדבר יהודה (נחל שזיף, נחל פרצים ומערת הקמח) לינה בבי"ס שדה חצבת הנסיעה במכוניות פרטיות.
– 23.11.85 מסוק זיתים בגליל המערבי (כפר נח ויחיעם) הנסיעה באוטובוס.
– 29–30.11 להורקים ורוקות מוטיבי לכת סוף־שבוע בגליל העליון המזרחי, לצפיה בפריחת חלמוניות בנחל מחניים. לינה בבי"ס שדה הר־ציון. הנסיעה באוטובוסים

טיולים ונופש בסימן טבע
נופש חנוכה
– סוף שבוע לגיל הזהב בעין־גדי כולל מרחצאות, 6–8/12, נסיעה באוטובוס.
– סוף שבוע למשפחות חד־הוריות במעלה אפרים בשומרון 12–14/12, נסיעה באוטובוס. מתאים גם לילדים מגיל 6.
– נופש משפחתי עם ילדים (מגיל 6 ומעלה) באלון תבור (ליד עפולה) 12–14/12 (במכוניות פרטיות).
– נופש משפחתי בשדה־בוקר 11–14/12 במכוניות פרטיות.

החברה להגנת הטבע
פרטים והרשמה: ת"א, רח' השפלה 4 03־382501, י"ם 02־222357, חיפה 04־664136, ב"ש 057־32156

חורף ישראלי
חופשה ונופש במחירים מיוחדים

★★★★ גני־חמת – טבריה – 36,390 ש'
★★★ אלמוגים – אילת – 29,900 ש'
★★★ אריאל – ירושלים – 28,650 (מ־נ.נ.1)
★★★ מנדרין – תל־אביב – 28,325 ש'
★★★ קיסר – אילת 26,750 ש'
★★★ קאונטרי־קלאב ת"א 27,250 ש'
★★★★ דיפלומט – ת"א/י"ם – 45,890 ש' (מ־נ.נ.)
★★★ גרנד־ביץ' – ת"א – 34,920 ש'
★★★ מרינה – ת"א/בת־ים – 28,650 ש' (מ־נ.נ.)
מועדון הנופש קלאב־אין אילת – עד 6 נפשות ביחידה – 72,400 ש' ללילה (מינימום 3 לילות) 27–31.10, 3–7.11

(המחירים לאדם בחדר זוגי כולל לינה וארוחות בוקר וכוללים מע"מ)

סוף שבוע לאוהבי מוסיקה – בחנוכה
מלון מנדרין תל־אביב 12–14 דצמבר 85

חגיגה מתמשכת של ארועים מוסיקליים מיום חמישי אחה"צ עד מוצאי־שבת. עם: ★ עדנה גורכמן בבבל • מלווה בחליל צד ★ אתרכה קמינסקי ולהקתו במוסיקת גאז ובלוז ★ חידון מוסיקלי בהשתתפות הקהל ★ „רביעיה" – במוסיקה קאמרית ★ להקת „הקברטיס" בערב ריקודים בסגנון שנות החמישים ★ עמוס סלר אמן החליליות בטיול מוסיקלי מסביב לעולם ★ מוסיקה קלאסית קלה לצלילי פסנתר.

חוויה שאסור להחמיץ!!

מועדון קוראי ידיעות אחרונות

בלש ה„ענתיקות"

יוסי בראל, ה„משוגע" אחרי מכוניות עתיקות, נעזר בכך, שכטייס ריסוס הוא מגלה אותן מהשחקים גם כאשר הן טמונות בחצרות נידחות □ כל מכונית כזאת היא גרוטאה ועוברות שנים של עבודה לפני שהן חוזרות למצב של נסיעה □ פרי מאמציו עד כה: ארבע מכוניות החונות בחצר ביתו ברמת השרון

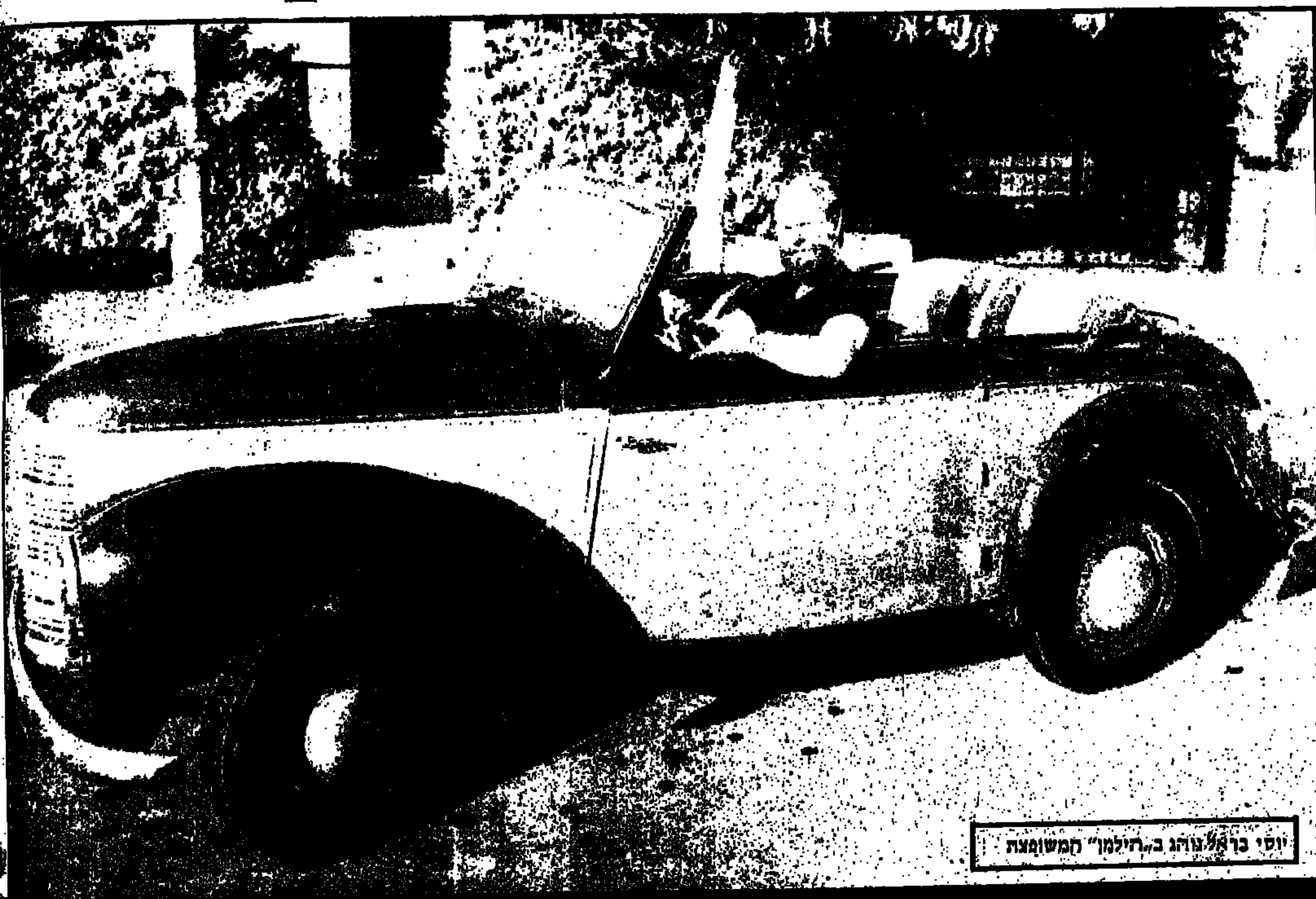

יוסי בראל נוהג ב„הילמן" המשופצת

– מאת רפי רוזנפלד –

„נדלקתי לראשונה על מכוניות עתיקות, כמו שאחרים נדלקים על מטבעות, בולים, או להבדיל, על בתולות..." דברים אלה אומר יוסי בראל, אספן מכוניות עתיקות.

למען האמת, הוא יותר מאשר אספן. הוא גם מעין בלש, המחפש אחרי גרוטאות של מכוניות עתיקות, ורק לאחר תהליך ממושך של שיפוץ ושיחזור הוא מביא אותן למצב של מכוניות עתיקות המבוקשות על ידי אספנים.

„קשה מאוד למצוא מכוניות מעניינות," אומר יוסי בראל. „מי שרוצה להיות אספן אמיתי מחפש דברים מעניינים, מכוניות מיוחדות, שיש להן ערך אספני."

מסתבר שגם בתחום זה תופס הכלל האוניברסאלי שככל שהיצע מוגבל יותר, ערך המוצר עולה. „מכוניות „אוסטין' או „מוריס' ישנות אפשר למצוא בכמויות גדולות, יחסית, לכן ערכן לא רב בשוק הענתיקות," מסביר יוסי. לעומת זאת מהוות מכוניות נדירות משהו שכל אספן שואף להגיע אליו ולכן מחירן גבוה.

סריקות אוויריות

יוסי התוודע לאספנות המכוניות העתיקות כאשר ביקר במוזיאון „פורד" בדטרויט, כשעוד היה בשירותו הצבאי. „אז הופיע אצלי לראשונה העניין הזה של מכוניות עתיקות", מספר הוא. „אבל מכיוון שבאותה תקופה עדיין שרתתי בחיל האוויר, לא יכולתי להקדיש זמן לתחביב הזה."

לאחר שהשתחרר יוסי מחיל האוויר, הוא חזר לנכ־הים כטייס ריסוס. מהאוויר שדה הראיה מתרחב, וכך, כאשר טס פעם באיזור פתח תקוה, הבחין במכונית מעניינת, פתוחה, ללא גג. הוא סימן על המפה שלו את המקום המדוייק בו זיהה את הרכב ואחרי שנחת בבסיסו, יצא לחפש את המכונית. הוא מצא אותה וגילה כי זוהי „הילמן" מודל 48', „קונוורטיבל", כלומר עם גג נפתח. אילו היתה זו מכונית סגורה, לא היה ערכה גדול במיוחד, מכיוון שיש עוד רבות כמותה. אבל בזכות הגג הנפתח היא היתה מיוחדת וראויה לטיפול.

אומנם בסך הכל היתה זאת רק גרוטאה: פגושים מנופצים, צבע שרוף, צמיגים שהתפוררו וכולי. אך הדבר לא הרתיע את יוסי. הוא חיפש את בעלי הרכב ואז התברר לו שזוהי משימה אולי קשה יותר מאשר עצם גילוי המכונית. בסופו של דבר הוא הצליח לאתרם בנתניה ושילם להם תמורת הגרוטאה לא פחות מ־3,000 ל"י ובשנת 1977!

מבט מהצד

יוסי, אשר שבאותם ימים לא הבין דבר וחצי דבר בתיקון ושיפוץ מכוניות, נעזר בבחור מרמת השרון אשר חידש את המנוע, תיקן את הבלמים ושיפץ את כל מה שאפשר היה לשפץ. ואילו יוסי עצמו, ישב מן הצד והביט כיצד נעשית העבודה.

„במשך הזמן ראיתי כי יש דברים שאני יכול לעשותם בעצמי, כמו מכונאות, חשמל ומכניקה. שאר העבודות – פחחות, צבע וריפוד כבר אינן בגדר יכולתי. לזה צריך בעל מקצוע. עד עצם היום הזה אינני מטפל בהם."

ככל שלבשה המכונית העתיקה מראה נאה יותר, התעורר והלך יצר האספנות בלבו של יוסי. הוא המשיך, איפוא, לתור אחרי גרוטאות נוספות. ואכן יום אחד, כאשר טס במסוק, הבחין בגרוטאה „חדשה" באחת מחצרות מושב יבנאל, שמדרום־מזרח לכינרת. [illegible] ריסס, ומיד לאחר שסיים את עבודתו, חש במסוק אל החצר הזאת, ונחת לא הרחק מן הגרוטאה.

„חצי מתושבי יבנאל חשו אל המקום, כדי לראות מה התקלה שהנחיתה אותי שם", מספר הוא. „לא תאמינו, שבסך הכל רציתי לראות מקרוב את הגרוטאה...?"

היתה זו מכונית „שברולט קופא ספורט" 1937. „היא היתה חסרת גלגלים, ללא פנסים, מיכסה מנוע. השילדה היתה מנוקבת בכדורים כאילו שמישהו ערך עליה מיטווח. בקיצור: גרוטאה אמיתית", נזכר הוא. אבל למרות הכל – בעלי הגרוטאה סירבו למכרה. יוסי נאלץ, איפוא, לעזוב את המקום בידיים ריקות.

שנה עברה – שנה באה

חלפה שנה, ויוסי המשיך לחלום על הגרוטאה מיבנאל. היתה לכך סיבה טובה, מסביר הוא: „השברולט משנת 1937 הוא רכב מעניין בדרך כלל, אבל בכל זאת יש רבים ממנו. לעומת זאת היתה הגרוטאה מיבנאל מיוחדת במינה. היתה זו מכונית בעלת שני גלגלים רזרביים, שנישאו משני צידי המנוע, על הכנפיים. מכונית כזאת מייצרים רק בהזמנה מיוחדת. כי במכוניות הרגילות, יש רק גלגל רזרבי אחד, מאחור. כנראה שהאיש מיבנאל שהזמין את המכונית הזאת נהג לנסוע הרבה בדרכי עפר והיו לו הרבה פנצ'רים."

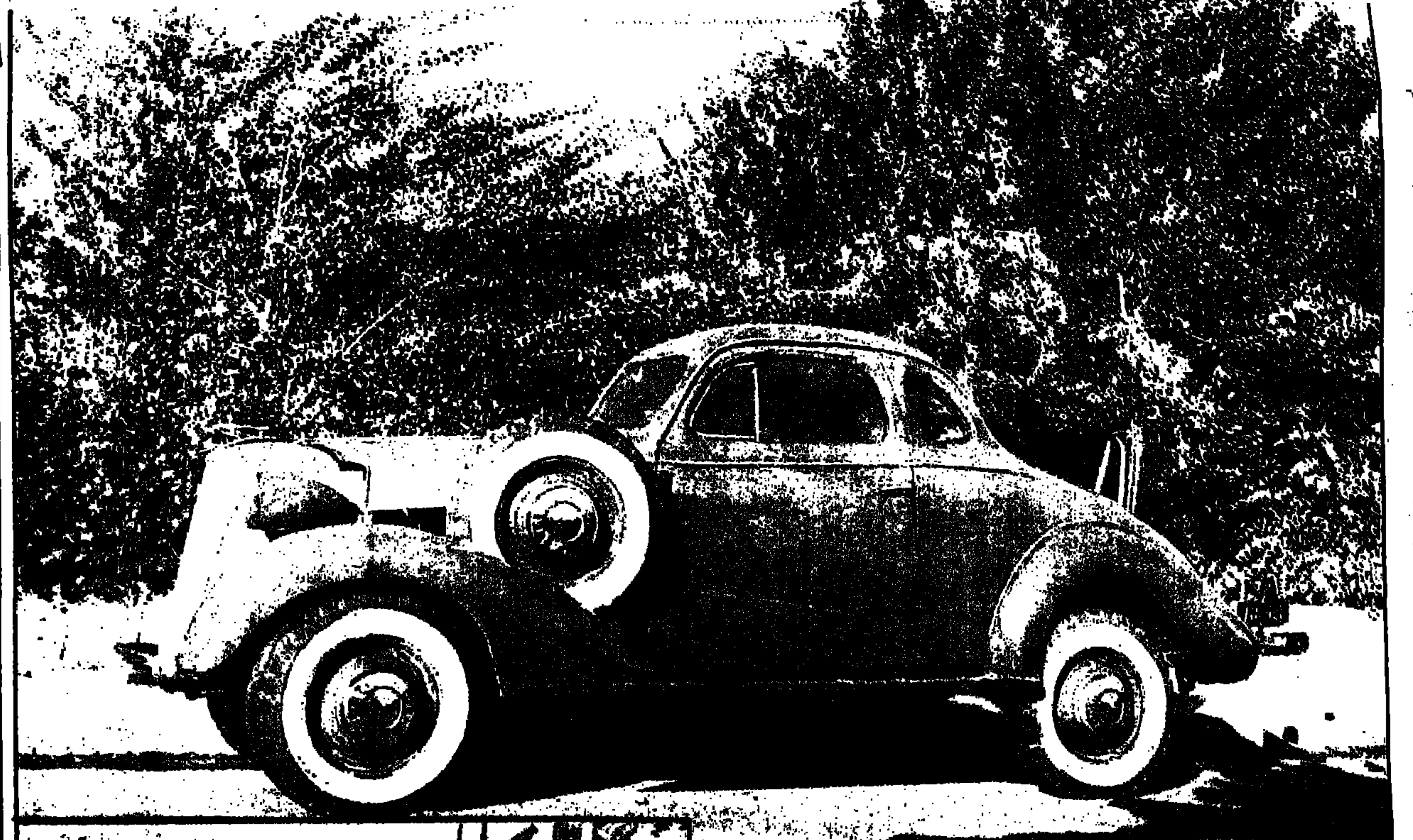

בינתיים השלים יוסי את שיפוץ ההילמן, ומאחר שהמכונית ביבנאל לא נתנה לו מנוח – חזר ונסע לשם, ביחד עם יגאל קרפול, ידידו של יוסי, מהנדס אלקטרוניקה המתמצא גם במכוניות. הם מצאו את הגרוטאה מונחת באותו מקום עצמו, אבל במצב הרבה יותר גרוע: המושבים, למשל, שעוד היו במכונית בעת הביקור הקודם, כבר נעלמו גם הם.

הפעם נעתרו בעלי הגרוטאה למוכרה. יוסי וידידו אומנם פיקפקו אם יוכלו לשפץ את שבר הכלי הזה, אבל נוכח הסכמת הבעלים לא המתינו עוד. הם קנו את הגרוטאה וכעבור כמה ימים חזרו עם משאית, העמיסו עליה את ה„שברולט" והביאו אותה לביתו של יוסי, ברמת השרון.

„זאת היתה חגיגה לשכנים", נזכר יוסי בחיוך. „כולם לעגו לי. אף אחד לא האמין שהדבר הגרוע הזה עוד יחזור יום אחד לנסוע בכבישים."

אבל יוסי וידידו לא התייאשו. „האמריקנים הם מסודרים מאוד בעניין הזה של מכוניות עתיקות. יש להם מה שנקרא „דפי זהב' בנושא הענתיקות. הבאנו איפוא ספרות מקצועית מארצות הברית ולאחר שלמדנו על הדגם שלנו, התחלנו לעבוד.

„החלפות" עם עגלה

„זה לא היה כל כך פשוט. השאלה היתה איפה להתחיל בכלל. הבעיות היו אינסופיות. כך, למשל, היה חסר לנו ציר קרמי. לך תחפש בארץ ציר קרמי של מכונית שייצרו אותה ב־1937. כשכבר לא ידענו מה לעשות, חזרנו, יגאל ואני, ליבנאל, כדי לחפש שם את עקבות הציר האבוד. לא תאמין, אבל מצאנו אותו: לפני כמה שנים לקחו את הציר הזה והשתמשו בו לבניית עגלה של אחד השכנים. חזרנו לתחנה המרכזית בתל־אביב, נכנסנו למחסן של חלפים ישנים, קנינו שם ציר אחר, והחלפנו אותו בציר „שלנו' שהיה בעגלה..."

חלפים אחרים מצאו בראל וקרפול לאחר חיפושים מדוקדקים בכל חנויות החלפים בתל אביב ובחיפה. מה שהם חיפשו נמצא כבר, בדרך כלל בערימות הפסולת של החנויות הללו והיה צורך לשפץ גם אותו. אבל היו מקרים שבהם לא מצאו חלק מסויים ולא נותרה להם ברירה אלא להזמין אותו מארצות הברית. בדרך כלל היו אלה חלקי הניקל או גומיות שונות.

החיפוש אחרי החלפים הללו הביא את יוסי בראל לארצות הברית. הוא נפגש שם עם אספן המתמחה במכוניות „שברולט" עתיקות. משסיפר לו יוסי באיזו מכונית הוא מתעסק בארץ, הזמין אותו האספן לבקר בביתו. יוסי נענה להזמנה ומשהגיע לביתו של האספן, שהיה וילה נוצצת, הוא הובל אחר כבוד לאולם שנבנה מאחורי הבית, ולא האמין למראה עיניו: 30 מכוניות „שברולט" עתיקות ונוצצות חנו שם...

„אם לא הייתי משוגע..."

בכל מקום, העבודה על ה„שברולט" מיבנאל היתה קשה. מספר יוסי: „עשר פעמים כמעט נשברתי ברוח. מה שהרג אותי היו הבעיות האינסופיות. הנה, למשל, אחרי כמה שנות עבודה, כאשר חשבנו שגמרנו, והרכב כבר היה מורכב מחדש, נשברה לפתע שן בתמסורת העברת הכוח לציר האחורי. היה אז צורך לחזור ולפרק חלק ניכר של הרכב, לפני שיכולנו לתקן את הטעון תיקון. אם לא הייתי משוגע לדבר, בוודאי הייתי נשבר..."

ליוסי יש טענות גם על היחס של ענף הרכב בארץ אל המכוניות העתיקות. במיוחד יש לו טענות אל חברות הביטוח. „מתייחסים אצלנו למכוניות העתיקות כמו לכל מכונית, למרות שמדובר בדרך כלל ברכב שאם נוסעים בו [illegible] קילומטרים לשנה, הרי זה הרבה. נוסף לכך [illegible] הביטוח מעוניינות לבטח כלי רכב אלה, [illegible] באומדן מחיר. גם אל משרד התחבורה יש לו טענות, על כך שהוא גובה עבור הטסט מחיר דומה לזה של מכוניות רגילות.

בכל מקום, למרות כל נבואותיהם השחורות של השכנים, ה„שברולט" של יוסי כבר נוסעת בכבישי הארץ. אומנם עדיין חסרים בה כמה חלקים מקוריים, כמו לוח השעונים ומכסה המנוע, אבל עד שאלה יימצאו התקין יוסי תחליפים. כך, למשל, מכסה המנוע הוא של משאית „מק" ישנה, שהצריך חיתוך מיוחד לפני שהותאם ל„שברולט".

אגב, המכונית של יוסי נצבעה בזמנו בצבע חום כהה אלגנטי. אבל זמן מה לאחר מכן השכיר יוסי את המכונית לצורך צילומי סרט בארץ. הבמאי הורה לצבוע אותה באדום לוהט – וזה צבעה של המכונית עד עצם היום הזה.

אם יש מישהו שחושב שהקשיים בשיפוץ המכונית הזאת הכחידו את יצר האספנות של יוסי בראל, הרי שהוא טועה. מיד כאשר עלתה ה„שברולט" על הכביש, הוא החל לחפש מכונית עתיקה נוספת. חיפש – ומצא.

מגרמניה למשטרת המנדאט

„התמזל מזלי לקנות מכונית „פורד אייפל" שגם היא משנת הייצור 1937. זהו רכב מעניין בכמה בחינות. הוא יוצר בגרמניה, ורק מעט מכוניות כמוהו נותרו אחרי המלחמה העולמית השניה. הדגם שלה הוא „קונוורטיבל סדאן". כלומר – יש לו מסגרת קבועה לחלונות, אבל הגג מתקפל ונפתח לאחור."

למכונית הזאת יש היסטוריה מעניינת: היא היתה שייכת למשטרה הבריטית בימי המנדאט, ואחרי שנמכרה – השתמשו בה בעליה החדשים במשך שנים רבות, עד שיוסי רכש אותה כשהיא במצב נסיעה.

לפני זמן מה נודע ליוסי, כי במושב [illegible] יש מכונית „שברולט" משנת הייצור 1939, [illegible] שיוכל למצוא בה חלפים מתאימים למכונית שלו. הוא נסע לשם ותוך כדי שיחה עם בעל הרכב סיפר לו כי המכונית נסעה עד לפני זמן לא רב. החליט יוסי לקנות גם את ה„שברולט" הזאת. ואכן יוסי קנה את המכונית. הפעם, כדי לחסוך מעצמו את לעג השכנים, הוא הביא את המכונית קודם כל אל מוסך ורק אחרי כן הביתה – כדי לשפצה בחצר.

כיום יש ליוסי, איפוא, ארבע „ענתיקות". אבל לדבריו זוהי רק ההתחלה. שכן הוא מתעתד להתמקד בעתיד בשיפוץ מכוניות אמריקניות משנות ה־50, ומי יודע עוד נשמע על כך בעתיד.

אגב, כמו שאספן בולים אינו משתמש בבולים שלו למשלוח מכתבים, כך גם מתייחס יוסי אל ה„ענתיקות" שלו כאל [illegible], בעיקר להביט ולא לנסוע. לצרכים היומיומיים הוא משתמש ב„סובארו" משנת הייצור 85'. יעבור עוד זמן רב, עד שגם מכונית זאת תיחשב כמכונית עתיקה.

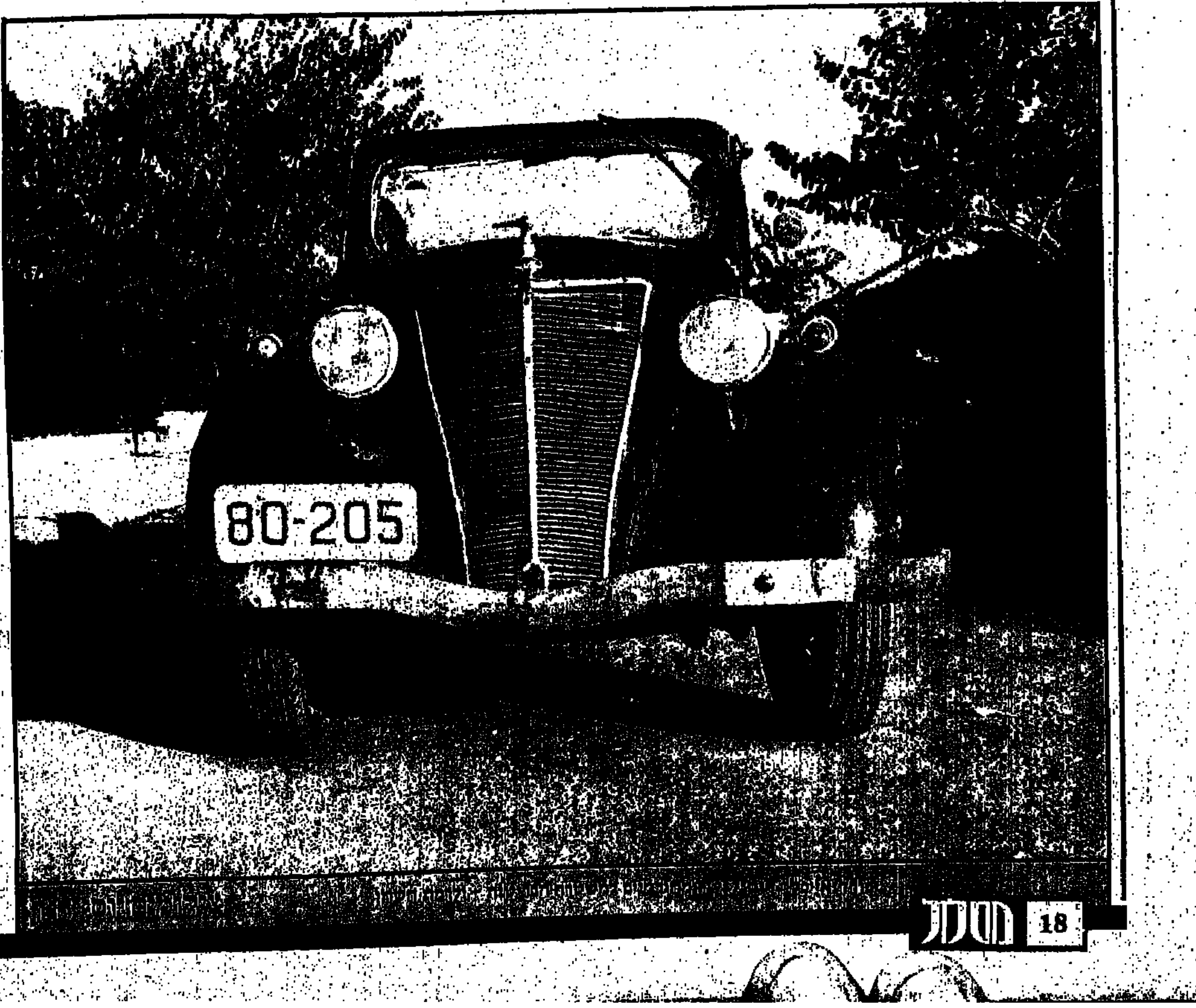

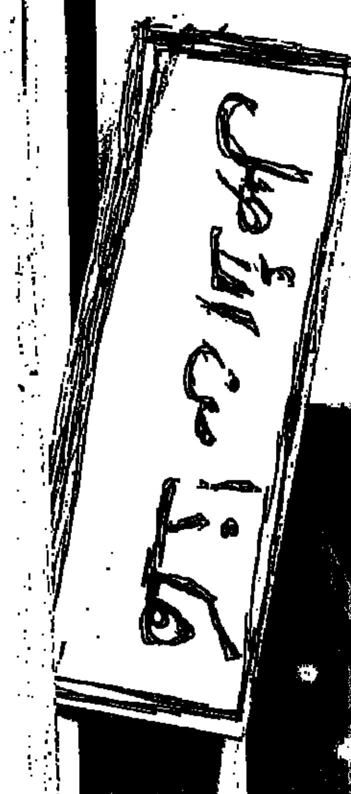

מלחמת אבות ובנים – על המסלולים של ה„קארט"

– מאת יעקב צלאל –

רק מירוץ אחד נותר לסיום אליפות 1985 של מירוצי ה„קארט" (סידרת התחרויות האמריקנית המקבילה ל„פורמולה 1") - וכל התחרות הזאת נעשתה ל„עסק משפחתי", שכן המתחרים שנותרו במירוץ אל כתר האליפות הזאת הם.. אב ובנו: אל אונסר האב ואל אונסר הבן.

המירוץ שהותיר את השנים במאבק על הצמרת היה המירוץ האחרון בסידרת ה„קארט", שהתקיים בפיניקס, אריזונה. נהגים רבים, מהטובים שבהם, נפלטו מהצמרת אחרי מירוץ זה. היו ביניהם מאריו אנדרטי, מי שהיה אלוף העולם ב„פורמולה 1" ב-1978, הברזילאי אמרסון פטיפאלדי, מי שהיה אלוף העולם ב„פורמולה 1" ב-1972 וב-1974 ודני סאליבן, שניצח השנה במירוץ האמריקני החשוב ביותר – ה„אינדי 500". וכך נותרו בצמרת רק אל אונסר האב והבן. האב, בן ה-46, ניצח במירוץ של פניקס כשהוא נוהג במכונית „לולה-קוסוורת" של קבוצת „פנסקה". הבן, בן ה-23, הוליך באליפות עד לסיבוב הזה, אך למרות שנהג במכונית דומה לזו של אביו, הוא פיגר אחריו בשלוש נקודות וירד למקום השני.

במשפחת אונסר כבר רגילים ל„מאבק משפחתי" כזה. אונסר האב התמודד במירוצים רבים עם בנו האחר, בובי. אלא שעתה נדמה כי מאבקים אלה לא יתרחשו עוד, שכן אונסר האב, למרות העובדה שהוא עתיד לזכות השנה באליפות ה„קארט", אינו מוצא קבוצה שתרצה להשתמש ביידע שלו במירוצי השנה הבאה.

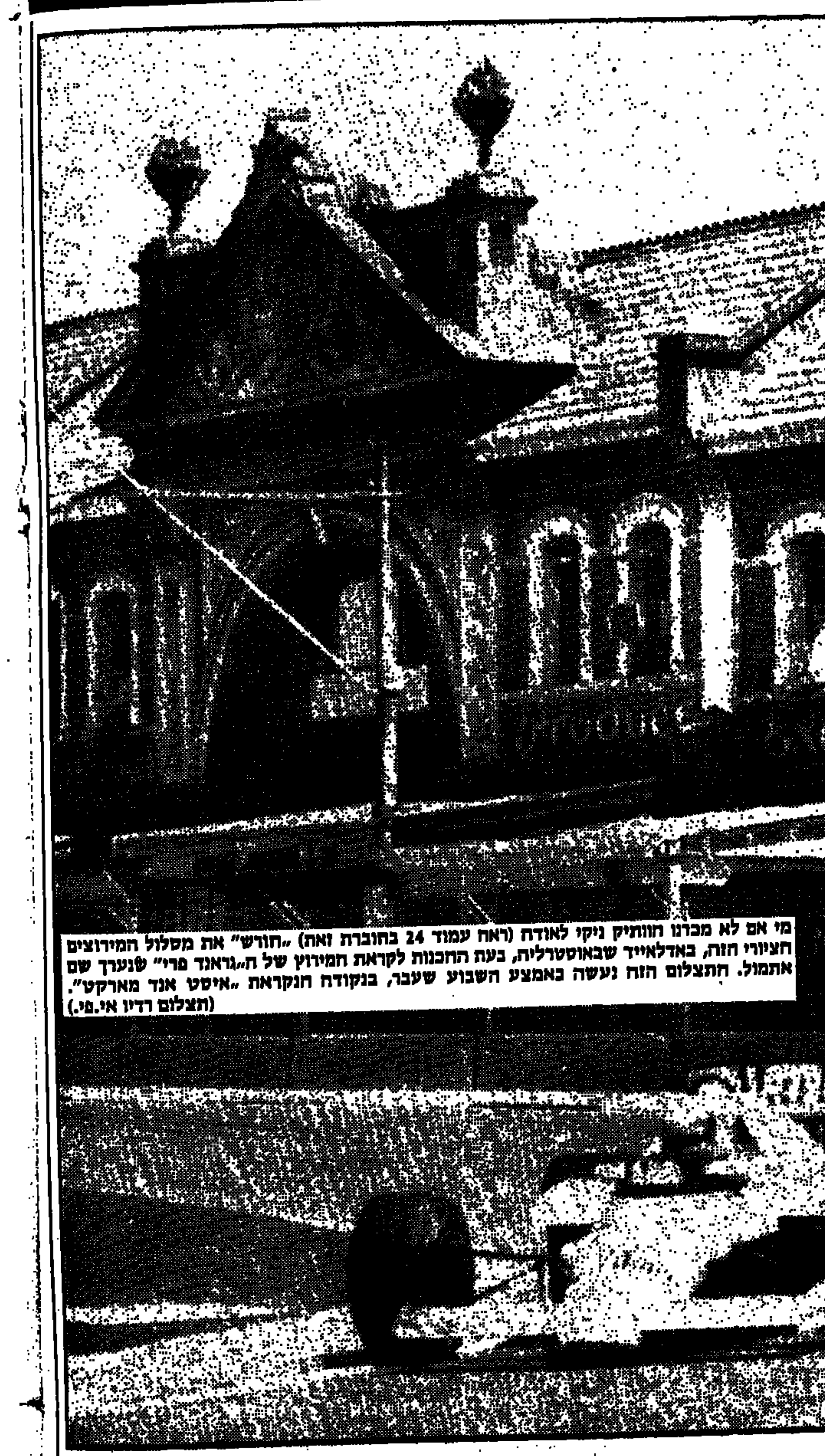
מי אם לא מכרנו הוותיק ניקי לאודה (ראה עמוד 24 בחוברת זאת) „חורש" את מסלול המירוצים הציורי הזה, באדלאייד שבאוסטרליה, בעת ההכנות לקראת המירוץ של ה„גראנד פרי" שנערך שם אתמול. התצלום הזה נעשה באמצע השבוע שעבר, בנקודה הנקראת „איסט אנד מארקט". (תצלום רדיו אי.פי.)

פורד RS-200 כל ההתחלות קשות

מאת יעקב בצלאל

נהג הראלי השוודי סטיג בלומקויסט ותם על חוזה לשלוש שנים, עם חברת „פורד", כדי לנהוג במכונית הראלי החדשה שלה – RS200.

בלומקויסט נהג בשנים האחרונות בקבוצת „אודי-ספורט", בה זכה באליפות העולם בראלי ב-1984. השנה הוא סבל מעליונותה הבלתי-מעורערת כמעט של ה„פז'ו 205 טורבו 16", ולמרות שהוא מדורג שני בדירוג הנהגים, לא נזקף לזכותו אף נצחון בכל העונה.

בלומקויסט, הידוע כנהג מהיר ביותר, מחפש כעת גם נווט, לאחר שביורן סדרברג, שותפו בשנים האחרונות, הודיע על פרישה בתום העונה.

ה-RS200, שתוכננה להשתתף כבר באירועים המסיימים את עונת 1985, וכהם ה„לומבארד-ראלי" (הסיבוב האנגלי של אליפות העולם), לא תיקח בהם חלק, לאחר שחל עיכוב בייצור 200 היחידות לפי התקן של קבוצה B.

הופעתה הראשונה של מכונית זאת במסגרת אליפות העולם תהיה, איפא, רק בראלי השוודי, בפברואר 1986, אחרי ראלי מונטה-קרלו, הפותח את הסידרה. בלומקויסט ידוע כמומחה לראלי השוודי ולכן סביר שהמכונית תצא בכבוד מתחרות זאת.

הופעתה הראשונה של ה-RS-000 היתה לפני כחודשיים, בראלי קצר באנגליה. היא ניצחה בו למרות שלא היתה המהירה ביותר.

13 קטעים מיוחדים היו בראלי זה, ב-9 מהם זכתה מכונית המטרו – 6R4, שהנהג היה אני פונד, אך תקלה במערכת הבלמים, שתיקונה התמשך זמן רב מדי, גרמה למטרו לאיבוד 8 דקות ואלה דירדרו אותה במורד הדירוג והעניקו את הנצחון ל„פורד" החדשה, שנהגה היה ווילסון. זאת למרות שמכונית זו ניצחה רק ב-4 קטעים מיוחדים.

אגב, מזלה של ה-RS200 שיחק לה במירוץ זה: היא החליקה לשולי הדרך באחת הפניות, ורק צופים נלהבים חילצוה משקיעה עמוקה, ואיפשרו לה להמשיך בעוד מועד, כדי לזכות בנצחון.

זהו „פולו" הצמרת, שקבע שיא סיבולת חדש: 5000 ק"מ ב-24 שעות, במהירות ממוצעת של 208 קמ"ש. שלושה צוותי נהגים התחלפו כדי להתחלק במאמץ.

„פולו" שבר את שיא הסיבולת: 208 קמ"ש ב-24 שעות רצופות

בנסיעת סיבולת של 24 שעות בעוברה 5,000 ק"מ, הציבה „פולו קופה" חדשה, בעלת מנוע עם סופרצ'רג'ר, שיא חדש למכוניות מ-סוגה: השיא הקודם לנסיעת סיבולת של 24 שעות, אשר הוחזק על-ידי פורד אסקורט, היה 168.63 קמ"ש. ה„פולו" העמידה אותו על ממוצע של 208 קמ"ש.

ב„פולו קופה G 40 GT" החדשה, מותקן מנוע של 4 בוכנות, שנפחו 1.3 ליטר. החדות לסופרצ'רג'ר מטיפוס G (כינוי זה בא לו מ-צורת הספירלה הפנימית שלו, הדומה לאות G), שפותח על-ידי „פולקסוואגן". הוא מסוגל לפתח הספק של 129 כוח-סוס.

במקביל הוקטן מקדם הגרר של המכונית ב-10 אחוזים, באמצעות תוספות אווירודינמיות שונות למרכב החיצוני. למניעת תקלות הוסיפו למכונית השיא מסגרת מיגון פנימית, מיכל דלק בטיחותי, מערכת כיבוי אש, מושבי ספורט עמוקים, וחגורות בטיחות מיוחדות ל-תחרויות. המכונית היתה מצויידת גם בממיר קטליטי למניעת זיהום הסביבה ותודלקה ב-דלק 95 אוקטן „אירו-סופר" נטול עופרת.

עתה החל בייצור דגם מסחרי של „פולו הצמרת", עם אותו מנוע, אבל בהספק של 115 כוח-סוס (בלבד)... המנוע הבסיסי שי-ממנו נגזר המנוע החדש הוא בעל הספק של 55 כוח-סוס והוא מותקן בדגמי „פולו", „גולף" ו„ג'טה". ה„פולו" ה„רגילה" מונעת מ-0 ל-100 קמ"ש תוך 9 שניות ומהירותה ה-מירבית 195 קמ"ש — נתונים המציבים אותה בין „גולף GTI" לבין „גולף GTI 16V".

איתן כץ, מנהל השיווק של חברת „צמטון מוטורס", יבואנית „פולקסוואגן-אודי" ביש-ראל, מסר, כי אב-טיפוס של הדגם החדש יובא בקרוב ארצה. כדי לאשרו במשרד התחבורה, לטפל בהדרכת מערך השירות ולהיערך לקראת השיווק השוטף, שיבוצע לאחר ש„פולקסוואגן" תאשר את יצוא של הדגם גם לישראל.

מסלול ניסויים בלב המדבר

בגלל התנאים הקיצוניים השוררים במדבר סהרה, הוא משמש למיבחן הסופי – והעליון – של מכוניות חדשות, לפני שמחליטים אם להתחיל בייצורן הסדיר

900 עד 1500 קילומטרים יכולים צוותי הניסוי של „פולקסוואגן" לעבור בחולות הסהרה, שבין אלג'יר לתוניס, מבלי לפגוש אפילו אדם אחד – עד כדי כך גדולה השממה שם. בתצלום: „פולקסוואגן טרנספורטר" נוסע בחולות של תוניס, בעת ניסויי המנוע עם קירור המים שהותאם לרכב זה. המנוע עבר בסהרה אלפי קילומטרים לפני שהוחל בייצורו הסדיר. אותו דבר נעשה גם לגבי נוסחת ה„סינכרו" (4x4) של מכונית זאת.

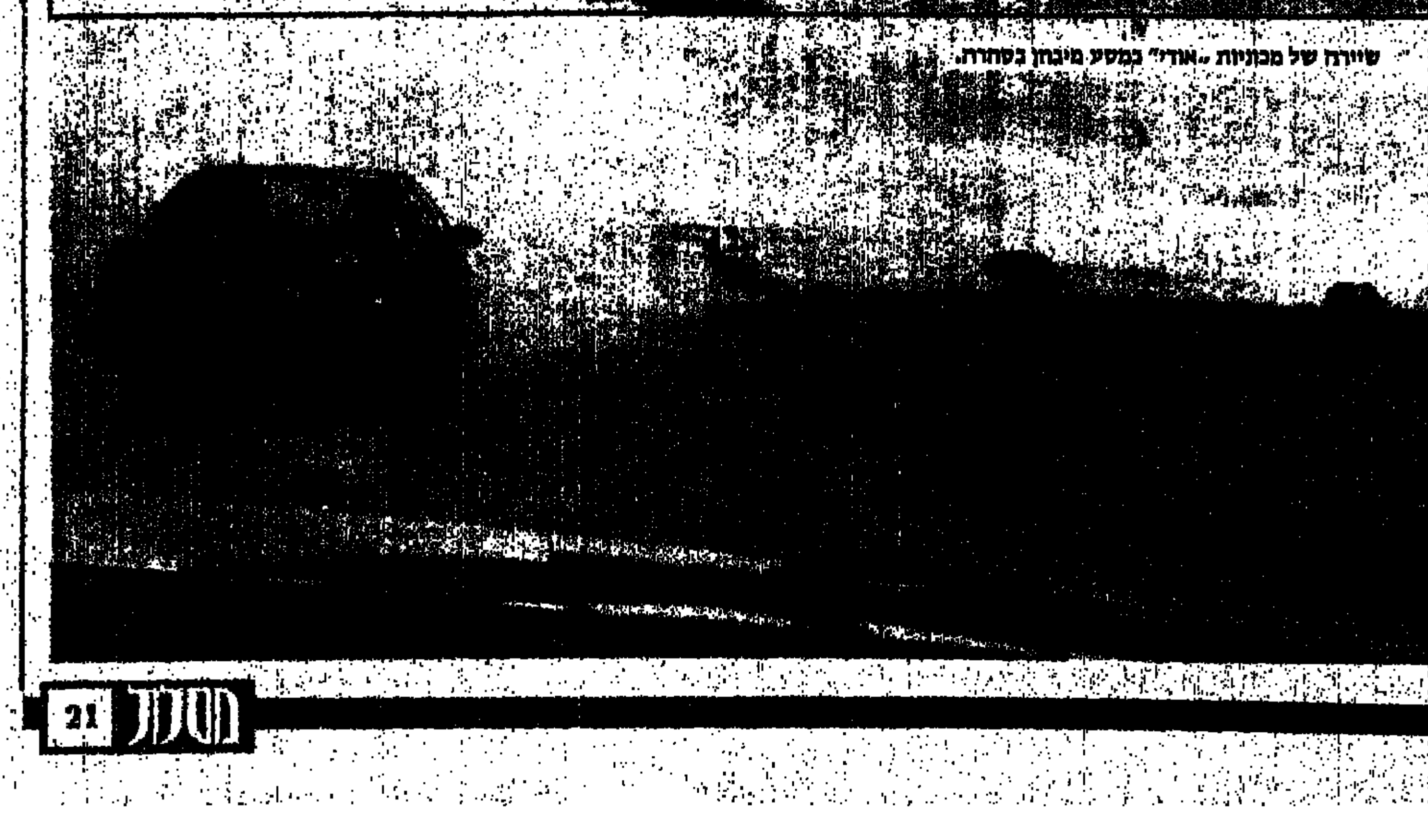
שיירה של מכוניות „אודי" במסע מיבחן בסהרה.

מדבר סהרה, הענקי והצחיח נחשב על ידי יצרני הרכב כ„גן עדן" לניסויי מכוניות. מה מושך אותם לשם?

אנשי הפיתוח בחברת „פולקסוואגן" טוענים, כי „טיול" בסהרה הוא שלב הכרחי בפיתוח מכוניות חדשות משום שחובה לנסותן, בין השאר, בתנאי קיץ קיצוניים, בטרם יינתן האות לייצור הסדיר שלהן.

חום, חול, אבק, חצץ, דיונות ונתיבים משובשים, מהווים את חלק הארי של נתיב הייסורים והעינויים, המכונה משום-מה נתיב ניסוי, במדבר סהרה. אך לא פחותות בחשיבותן הן הנסיעות המהירות „בפול גז" על-פני כבישי האספלט המעטים — אך האין-סופיים, והרוקים מאדם, אשר אין למצוא כמותם באירופה. ומה שחשוב גם הוא — וכמותו יש בשפע בסהרה — שמיים בהירים ללא ענן, כאשר האוויר לוהט בחום של 50 מעלות צלזיוס ויותר.

ב„אודי", למשל, כלולה במסגרת כל מיבדק נסיעה סופי, שנועד לאישור דגם, נסיעת ניסוי בסהרה. מינהלת המחלקה לפיתוח מכוניות, ה-כוללת נציגים מכל תחומי הפיתוח, הייצור, אבטחת איכות והשיווק, מעבירה את עורכי נסיעות הניסוי תחקיר, בו מנתחים את כל הגורמים הללו. נהגי הניסוי מוסרים חוות-דעת על כל חלקי המכונית — מנוע, מערכת ההנעה, צינון, איוורור פנימי, תנועה ומראה חיצוני ופנימי, תוך בחינה קפדנית של העיצוב הכולל, תחקירים ומיבחנים.

סיומו של התחקיר אינו, בשום פנים, סוף העבודה. שכן עתה מתחיל ניסוי מדוקדק יותר, לפי נושאים — ושוב בסהרה בעצם הקיץ הלוהט: כל מחלקה, האחראית על תחום שונה במסגרת הכוללת של פיתוח הרחב, מנהלת משלב זה ואילך מיבחני קיץ נפרדים ומיוחדים משלה: בנסיעה מהירה על פני הדיונות החוליות נבחנות אמינות ויציבות המרכב ומערכת התנועה כולה; בחום הלוהט נבדקים ה-מנועים, אמצעי האיוורור ומערכות מיזוג-האוויר; בתוך המכוניות הנבחנות נרשמות עקומות החום הפנימי ונערכים מיבדקים ליעילות חסימת החום של גופה ושמשותיה. בהזדמנות זו נבדקות גם זכוכיות חדשות, כדי לגלות עד כמה הן יכולות להקטין את בליעת החום של גוף הרכב. האור המסנוור של מדבר הסהרה מאפשר לחוקרים לעמוד על עוצמת ההשתקפויות הנובעות מחומרים מחזירי-אור, המותקנים ברכב כשמשות וכיסוי ללוח-המחוונים.

החום הכבד והאור החזק מהווים גם אינדיקציה טובה לעמידותם של חלקי הפלאסטיק, המותקנים בתוך המכונית ומחוצה לה, באותו זמן עצמו נבדקים גם כל החיבורים המודבקים, שלא בעדיפות אחרונה, חוקרים הבוחנים גם אילו אמצעים יעילים ביותר להתמודדות עם חול מעופף ברוח.

25 מכוניות כל פעם

ההכנות לנסיעות המיבחן במדבר סהרה הן מדוקדקות ביותר. מספר המכוניות הנוטל חלק בכל אחת מהן עולה על 25. עם אנשי הצוות נמנים נהגי המיבחן והמהנדסים — וגם אנשי רפואה, שתפקידם לחקור את תגובת גופם של נהגי המיבחן, על תנאי הנהיגה שלהם במכוניות הניסוי. מלבד זאת הם צריכים, להגיש עזרה ראשונה וטיפול רפואי לכל משתתפי ה-ניסוי ואף קרה שהוזעקו לטפל בתיירים תועים, שנזקקו לטיפול רפואי. גם מכונאים על סדנאותיהם נכללים בין היוצאים. תפקידם של אלה לתקן את המכוניות הסובלות מאוד מתנאי הנסיעה הקשים. למותר לציין, כי גם אנשי שירותים רבים יוצאים אל הסהרה ועימם כמויות מזון ובעיקר נוזלים רבים, הנחוצים כל כך לקיום במדבר הלוהט.

מיבחני הסהרה נחשבים בחברות „פולקסוואגן" ו„אודי" לחשובים ביותר לפני התחלת ה-ייצור הסידרתי. ממצאיהם מבהירים למחלקות הפיתוח והייצור, אם אכן מסוגל הדגם החדש לעמוד בתנאי אקלים כה קיצוניים. שכן ההנחה המסתתרת מאחורי ניסויים אלה היא, שדגם העובר את „מיבחן הסהרה" יעבור גם את מיבחן הקונה ויתן שירות אמין כמעט בכל מקום בעולם.

(מתוך „אוטוטרס" — כתב-עת לענייני רכב, היוצא לאור בחברת „פולקסוואגן")

„דלק" מנהלת מו"מ על רכישת חלק מסוכנות „סעם"

— מאת בני ברק —

חברת „דלק" עומדת להרחיב את מעורבותה בענף הרכב.

לפני מספר שבועות נכנסה החברה, באמצעות חברת־בת שלה — „דלק השקעות ונכסים" — כשותפה בחברה להשכרת רכב, המייצגת בארץ את „יורופקאר".

בימים אלה, מבקשת החברה לרכוש את חלקה של משפחת אילין בסוכנות „סעם", המייבאת את מכוניות „סיאט" מספרד.

משפחת אילין נכנסה כשותפה ל„סעם" מיד עם הקמתה, לאחר שאיש העסקים אברהם דר, שהוא בעל קשרים ענפים בספרד, הביא לארץ את הסוכנות של „סיאט".

באחרונה הופרדה התשתית של סוכנות „סיאט" מזו של חברת „קסריש", השייכת למשפחת אילין, והמשווקת בארץ את מכוניות „אלפא רומיאו". „סעם" הקימה מוסך משלה, וכן מרכז חלפים נפרד. עתה, כאמור, מבקשת משפחת אילין למכור את חלקה בסוכנות זו לחברת „דלק", בין היתר על רקע המצב הקשה אליו נקלע באחרונה ענף הרכב.

באחרונה פורסם, כי גם סוכנות „פיאט" בישראל מוצעת למכירה, לשותפות של „המשביר המרכזי" ו„כור". סוכנות „דייהטסו", שהיתה בשליטתו של רמי אונגר, נמכרה לפני מספר חודשים לניצב"א — חברת הנכסים של חברי „אגד" — שהיתה שותפה זוטרה בסוכנות.

„פולקסוואגן" ו„אודי": שיחרור מעומס הטיפולים

הקטינו הצורך בשירות למכוניות מתוצרתם, כדי להקטין את הוצאות האחזקה המוטלות על הרכב

— מאת בני ברק —

חברת „פולקסוואגן" פועלת להקטנה עד למינימום של הטיפולים הדרושים ברכב, כדי להוזיל את אחזקתו, ומאמץ זה יבוא לכלל ביטוי כבר בדגמי 1986.

בפגישה עם כתבי התחבורה, מסרו איזיה צצ'יק, מנכ"ל חברת „צ'מפיון מוטורס", ואהרון עמיר, מנהל אגף השרות, כי לכל דגמי „פולקסוואגן"־„אודי", משנת הדגם 1986, יש כיוונון אוטומטי של השסתומים באמצעות דחיפים הידראוליים ובוטל הצורך בכיוונון שיגרתי של המצמד. בדגמי „פולו", „ג'טה", „גולף" ו„אודי", יש מצתים מאריכי חיים, שאין צורך להחליפם לפני 30,000 ק"מ. מערכת הפליטה עשויה כולה מפלדת אל־חלד ולרצועת התיזמון יש התקן אל־זיוף.

שירות דחוי

בעקבות זאת שונו גם מועדי השירות השיגרתי: השירות העיקרי (שירות גדול) מועבר למירווח בן שנה, או לכל 30,000 ק"מ, במקום 15,000 עד כה. השירות ל־7,500 ק"מ יכלול רק החלפת שמן מנוע. אגף השירות של „צ'מפיון מוטורס" בודק עתה גם את האפשרות של החלפת השמנים רק מדי 15,000 ק"מ, בהתאם להמלצת היצרן. אפשרות זו תלויה בעמידות שמני המנוע בתנאי הנסיעה המיוחדים לישראל — חימצון, אבק ושינויי צמיגות.

חישובים בגרמניה מעלים, כי מירווח השירות החדש מקטין את הוצאות התחזוקה השוטפת ב־50% לערך ומצמצם את שהות המכונית במוסך: בעל „גולף" העובר 5,000 ק"מ במשך 18 חודש, יזדקק מעתה רק לשירות גדול אחד (לאחר שנה אחת או 30,000 ק"מ) ולשלוש החלפות שמן בלבד (מדי 15,000 ק"מ). כלומר: במקום 6 שעות מוסך ל־45,000 ק"מ הוא יעמיד את מכוניתו ל־1.6 שעות בלבד, לאחר 30,000 ק"מ.

המגמה של פולקסוואגן־אודי היא להגיע לכך שבשנת 1990 יזדקקו הרכב למספר שירותים קטן בהרבה.

אחריות מורחבת

במסיבת העתונאים נמסר עוד, כי למכוניות „פולקסוואגן"־„אודי" יש לא רק אחריות כוללת לשנה, אלא גם אחריות על שורה שלימה של מיכלולים ופריטים, לפרקי זמן ארוכים בהרבה. רשימה זו משתנה מדי פעם. אגף השירות של „צ'מפיון" ממליץ, על כן, לכל בעל „פולקסוואגן" או „אודי" לברר בכל מקרה של תקלה, אם הפריט הלא־תקין מצוי ברשימה ואם חלה עליו עדיין אחריות זו, המכונה אחריות מורחבת.

סיכום חבילת האחריות

- שנה ראשונה — אחריות מלאה.
- 3 שנים — לצבע למכוניות פרטיות (מ־25.3.83).
- 6 שנים — אחריות לאי־הופעת חלודה.
- 1 שנה — לחלף ותיקונים.

כל אלה כפופים לטיפול במוסך מוסמך והתקנת חלפים מקוריים.

עוד על השמן הרב־צמיגותי

בתשובה להערת מר אהרון עמיר מ„צ'מפיון מוטורס", בעניין השמן הרב־צמיגותי שהתפרסמה במדור זה לפני שבועיים, ברצוני להבהיר:

שמן 20W/50 סמיך יותר משמן 40, החל מ־30 מ"צ, וסמיך יותר משמן 50, החל מ־85 מ"צ. את צמיגויות השמנים בחרתי לפי המקובל בעולם ולאו דווקא התייחסתי לשמנים מסויימים.

במאמרי „ובכל זאת שמן רב־צמיגותי עדיף" נדפסה הטמפרטורה של 85 מ"צ באורח לא ברור, ועל כן חשב זאת מר עמיר ל־35 מ"צ. זוהי, איפוא, טעות.

באשר ליתרונות השמנים הרב־צמיגותיים, יש לציין שרק הנהלת פולקסוואגן/אודי בארץ אינה ממליצה עליהם ובמקומם מורה להשתמש בשמן החד־צמיגותי 40, כל יתר סוכני הרכב, כולל מנהלי דיול של רכב מסחרי, מעדיפים (אפילו בתנאי הארץ) את השמן הרב־צמיגותי ובפרט את הדרגה 20W/50.

במיפרטים האחרונים של חברת פולקסוואגן/אודי VW 500.00 ו־VW 501.00, ישנה כבר התייחסות לשמנים הרב־צמיגותיים; ההמלצה לשימוש הבלעדי בשמן 40 בארץ נראית, לפחות לכותב שורות אלה, כמיושנת ואף כבלתי מוצדקת מהבחינה הטכנית; אך זוהי, כאמור, דעה אישית בלבד.

לסיום, אבקש להדגיש, שאין בדרך כלל גבול עליון של טמפרטורה, המגביל את השימוש בשמן רב־צמיגותי כדוגמת ה־20W/50. דווקא לתנאי חום קיצוניים מומלץ שמן זה, והראיה שזה נהפך לשמן המקובל ביותר במשאיות הכבדות (בדרגה ה־15W/40).

ח. קרול

ס/מנהל המחלקה הטכנולוגית של „פז"

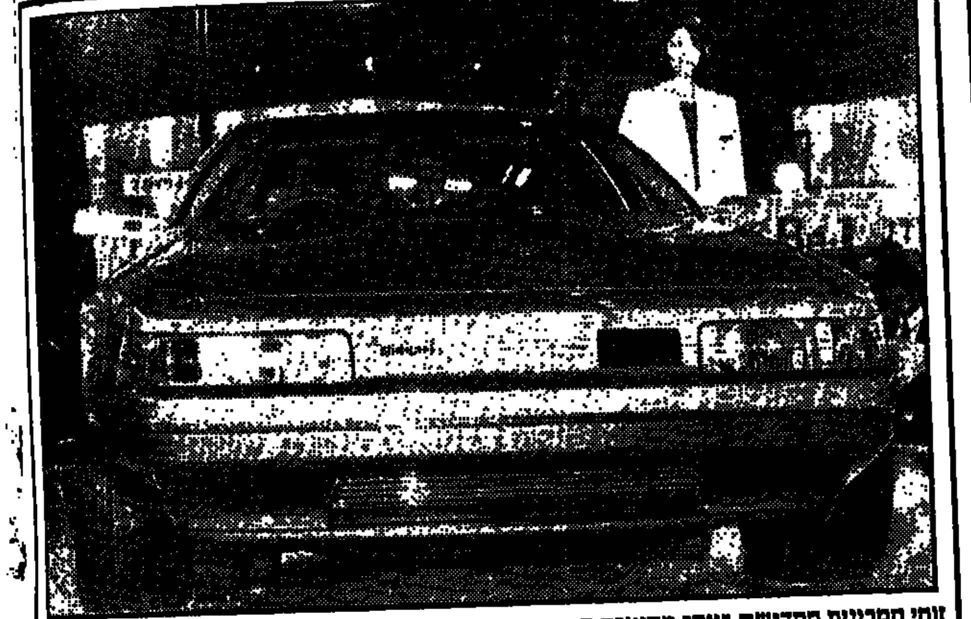

זוהי המכונית החדישה ביותר מתוצרת החברה היפאנית הגדולה „ניסן". כינויה הוא CUE–X והיא בעצם מכונית ניסויית, בעלת קווים חלקים מאוד, ובאותה שעה גם מכונית סדאן מפוארת, בעלת ארבע דלתות, עם מנוע לא קטן: V־6 בנפח 3 ליטר, ועם מערכת אוטומטית של הנעה על ארבעה גלגלים, המבוקרת באורח אלקטרוני. בין החידושים המעניינים במכונית זאת: התיגוי נעשה על כל ארבעת הגלגלים, ובלוח המחוונים שלפני הנהג מצויה מערכת ניווט אלקטרונית, הנעזרת על ידי תקשורת לוויינים. זאת – בנוסף לכל המיכשור האלקטרוני האפשרי, המצוי כיום בשוק. המכונית הזאת היא אחד מכלי הרכב הרבים המוצגים בסלון המכוניות היפאני המתקיים בימים אלה בטוקיו. (תצלום רדיו אי.פי.)

טיפול מהיר

התיק נגנב מתא המיטען — והפיצויים אחרו להגיע

מאת רבקה גושן

נהגי אוטובוסים בקו תל־אביב–אילת מחייבים את הנוסעים להניח את חפציהם בתא המטען שבבטן האוטובוס. אבל קורה לפעמים, שבתחנה הסופית אין הנוסע מוצא את חפציו, שנעלמו באופן מסתורי בדרך. תופעה זו חוזרת על עצמה ואין זו הפעם הראשונה שאנו מטפלים במקרה כזה.

ניסים סובח, מבת־ים, פנה אלינו באפריל השנה וביקש את עזרתנו בקבלת פיצוי על תיקו האישי שנגנב מתא המטען של אוטובוס „אגד", כאשר היה בדרכו מאילת לתל־אביב בנסיעת חצות בסוף חודש מאי 85. מכיוון שהיה אז חייל בשירות סדיר, לא היו עיתותיו עמו, אך בכל חופשה קצרה היה מבקר במשרדי „אגד" ומתעניין מה עלה בגורל תביעתו. כאמור, הוא פנה אל מדורנו, לאחר שדבר לא התקדם בתביעתו.

וכך כתב לנו הצעיר: „מאחר שמחייבים אותנו, הנוסעים, להיפרד מהמיטען האישי שלנו, צריכה חברת „אגד" להיות אחראית לחפצים אלה. אם אין פיקוח הולם — מן הראוי שהחברה תטפל כיאות במקרים של גניבה, ולא תנקוט בסחבת".

בינוי קיבלנו תשובה מהמחלקה ליחסי ציבור של „אגד". נאמר בה, כי מאחר שניסים סובח שגה בציון תאריך המקרה, שוגר כרטיס הנסיעה שלו מחדש, לאיתור הנהג, וכאשר יוברר מי היה, יוזמן הנוסע למחלקת הביטוח.

כעבור חודש נתבשרנו: הנהג אותר ולאחר שנמסרה עדותו הועבר תיק התביעה לחברת „פניקס", המבטחת של „אגד". רק בתחילת אוקטובר, היינו שמונה חודשים מאז הגשת התביעה, קיבל ניסים פיצוי — כ־600,000 שקל — על חפציו האישיים.

אנו מצטרפים לדעתו של הנוסע, כי על החברה להנהיג הסדר כלשהו, אשר יבטיח לנוסעים כי מטעניהם יגיעו עמם למחוז חפצם, או להילופין, לאפשר להם להחזיק את התיק לידם. אם לחברת „אגד" אין פתרון מתאים, הרי שמן הראוי לדאוג, כי הנוסעים יפוצו על אובדן חפציהם בכל ההקדם, ולא כפי שקרה לנסים סובח.

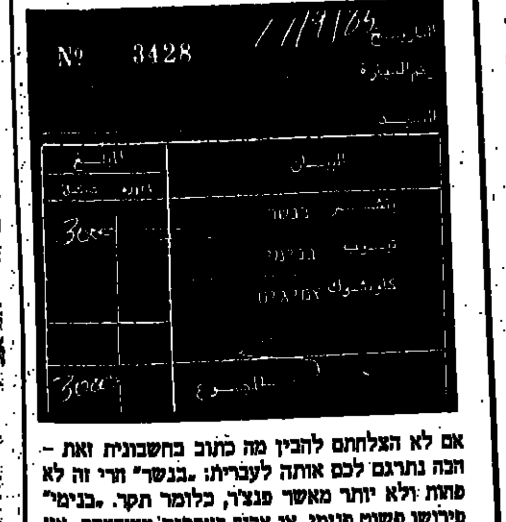
№ 3428

3000

אם לא הצלחתם להבין מה כתוב בחשבונית זאת – הנה נתרגם לכם אותה לעברית: „בנשר" הרי זה לא פחות ולא יותר מאשר פנצ'ר, כלומר תקר. „בנימי" פירושו פשוט פנימי, או אבוב בעברית מצוחצחת. אין מה לעשות. אם נקלעים לאיזור יריחו וקורה תקר במכונית, ומתקנים אותה במוסך מקומי – כפי שאירע לכתב הרדיו צחי נוגה – צריך להסתגל לרוח המקום, וללמוד את המונחים החדשים, כדי להבין את החשבונית שמקבלים.

מכוניות גנובות

המכוניות הגנובות המופיעות ברשימה זאת נמצאו, אך טרם נמסרו לבעליהן עד ה־30 באוקטובר.

תאריך גניבה	מס' רכב	סוג רכב	נגרר ממקום	לחניוני „לב מגוע"
28.4	266־496	סוסיתא	יפו	בתל־אביב
1.6	342־195	סיטרואן	תל־אביב	בתל־אביב
5.6	185־868	טנדר	יפו	בתל־אביב
21.9	360־136	אסקורט	ראשון־לציון	ברחובות
27.9	ללא לוחיות	אוטוביאנקי	קלחים	בבאר־שבע
20.10	13־851־52	פז'ו	רמלה	ברמלה
26.10	30־406־83	סובארו	תל־אביב	בתל־אביב
27.10	122־531	סוסיתא	יפו	בתל־אביב
27.10	464־936	ברזיליה	תל־אביב	בתל־אביב
27.10	230־054	חיפושית	רמלה	ברמלה
29.10	68־522־80	טנדר	רחובות	ברחובות
29.10	63־234־83	אופל	רחובות	ברחובות
29.10	21־563־52	סובארו	ראשון־לציון	ברחובות
29.10	417־613	פיאט	בת־ים	בתל־אביב

בעלי מכוניות גנובות יכולים לקבל פרטים אצל חברת „לב מגוע", טלפון 03־331980, במשך 24 שעות ביממה.

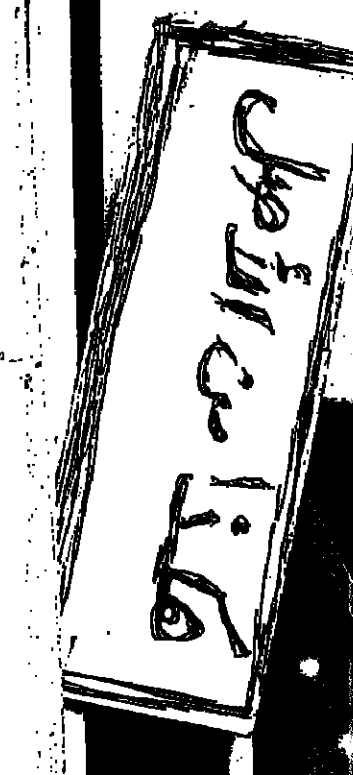

תיקון במקום דו"ח במיבצע לתאורה נכונה

— מאת כתבנו לענייני תחבורה —

מהעדון מ. מ. ס. י. משתתף עם משטרת ישראל במיבצעים לאכיפת תקינות התאורה של רכב בכבישים.

חוליות ביקורת של המשטרה ואנשי המועדון עוצרות רכב שהתאורה שלו לקויה, אך במקום לרשום לנהג דו"ח, הוא יכול לרכוש, במחיר עלות, בניידת של מ. מ. ס. י. הניצבת במקום, את הנורה החסרה לו. בכך הוא חוסך מעצמו דו"ח שקנס בצידו, וכן נקודות.

המיבצע יימשך בכל חודש נובמבר, ומידי פעם יפועלו חוליות הבקורת במקום אחר.

יבוא „סובארו" ירד ב־1984 ב־70%

– מאת יחיאל קימלמן –

ירידה של כ־70 אחוז חלה באספקת מכוניות „סובארו" לישראל ב־1984, לעומת 1983. זאת מגלים נתונים של אירגון יצרני המכוניות ביפאן, שפורסמו באחרונה.

לפי נתונים אלה, הגיעו לישראל בשנת 1983 24,096 מכוניות נוסעים מתוצרת „סובארו", בעוד שבשנת 1984 הגיעו ארצה רק 7,026 מכוניות כאלה.

דגם חדש

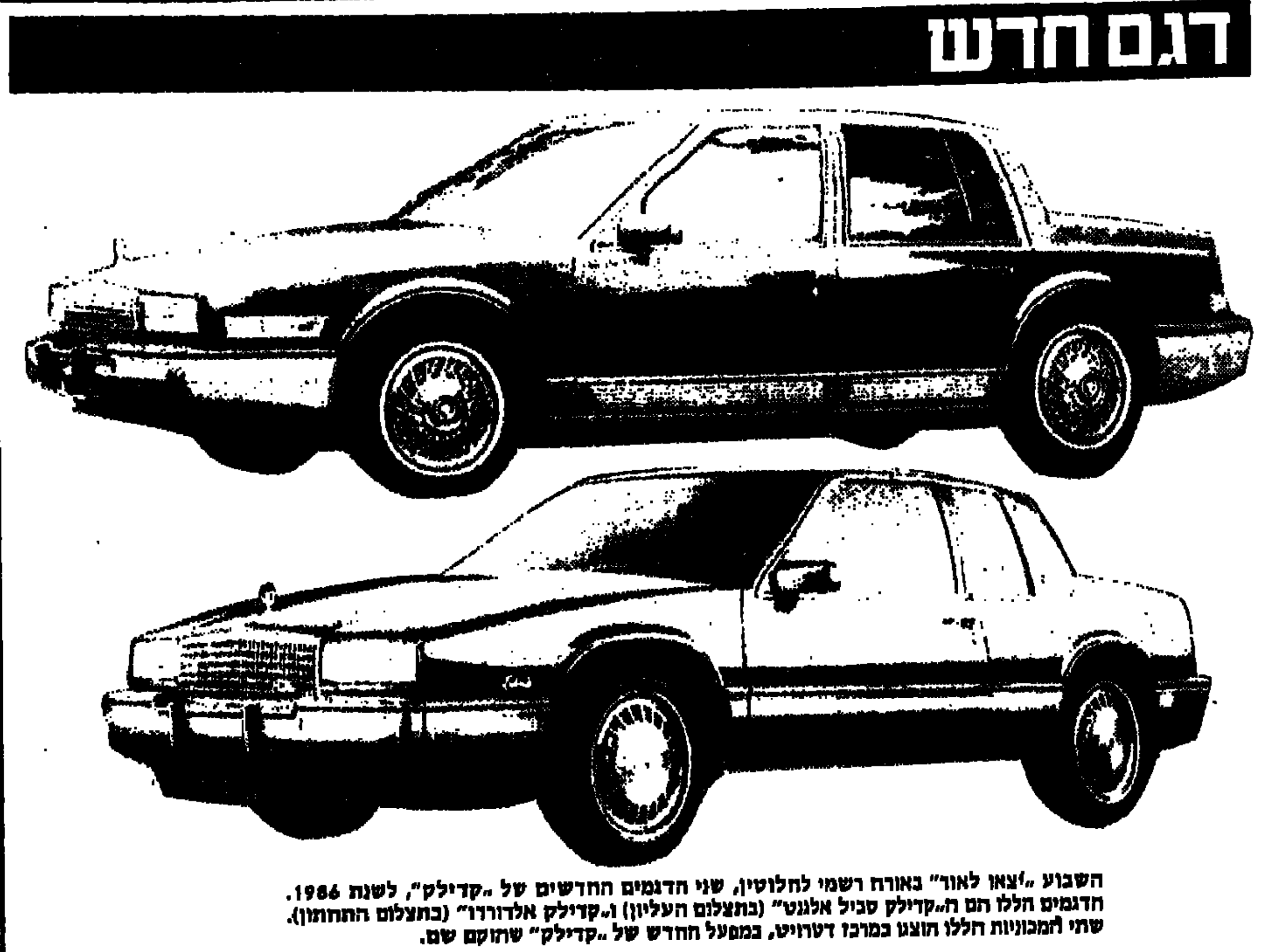

השבוע „יצאו לאור" באורח רשמי לחלוטין, שני הדגמים החדשים של „קדילק", לשנת 1986. הדגמים הללו הם ה„קדילק סביל אלגנט" (בתצלום העליון) ו„קדילק אלדורדו" (בתצלום התחתון). שתי המכוניות הללו הוצגו במרכז דטרויט, במפעל החדש של „קדילק" שהוקם שם.

מול כס המשפט

חברת ביטוח חוייבה לשלם עבור גב ש„נתפס"

– מאת דני שדה –

בית המשפט המחוזי בחיפה הוציא אתמול פסק דין תקדימי בנושא נפגעי תאונות דרכים, בחייבו חברת ביטוח לשלם פיצויים על פי חוק נפגעי תאונות דרכים, לאדם שגבו "נתפס" לאחר צאתו ממכוניתו. האיש יקבל פיצויים בגובה של כשלושים מליוני שקלים.

התובע, יועקב קוניצר, בן 28, ביטח את מכוניתו בחברת הביטוח „נורוויץ' יוניון". בחודש ינואר 1981 הוא הוביל במכוניתו מיכלים של דשן. כשהגיע התובע למחוז חפצו, פרק שני מיכלים, אך כאשר עסק בפריקת המיכל השלישי, הרגיש לפתע מעין "שריפה" בצידו הימני, המיכל נפל לו מהיד ולרגעים חש כאילו השריפה חולפת לאורך כל גופו.

לאחר האירוע שב התובע לביתו במכונית. מכיון שהמקרה קרה ביום ששי והמרפאה במקום מגוריו היתה סגורה הוא שכב כל השבת ונח במיטתו. ביום ראשון פנה התובע לקבלת טיפול במרפאה ומשם הובהל לבית החולים "הלל יפה" בחדרה. בבדיקה התגלה כי נפגע בגבו. הוא אושפז בבית החולים ונותח להוצאת דיסקוס בחוליות הגב שבהן נגרם בקע כתוצאה מהתאונה.

כשיצא מבית החולים הוא נבדק על ידי רופאים שונים ונקבעה לו נכות בשיעור 30 אחוזים לצמיתות.

באמצעות פרקליטו, עוה"ד אבי פיינגבאום, תבע האיש את חברת הביטוח וביקש להכיר בתאונה שלו כתאונת דרכים לכל דבר. התובע טען, כי מאז התאונה הוא מוגבל בכושר עבודתו, נאלץ לשכור עובדים למשקו הגרמו לו הפסדים רבים וכן יגרמו לו הפסדים רבים בעתיד. ואכן קיבל השופט המחוזי דוד קציר את טענתו וכאמור פסק לו 30 מיליון שקל פיצויים.

מחירי המשומשות המשיכו לרדת באוקטובר

– מאת בני ברק –

מחירי המכוניות המשומשות המשיכו לרדת גם בחודש אוקטובר.

מחירון הרכב החדש של השמאי יצחק לוי מצביע על ירידות של 5 עד 10 אחוזים ברוב סוגי המכוניות משנות הייצור 1980 ומעלה. לעומת זאת לא היו שינויים משמעותיים במחירון של מכוניות ישנות יותר.

יצחק לוי מסביר, כי הירידה במחירים נובעת מכך שמחירי הרכב החדש יציבים, ופירוש הדבר ירידה ריאלית במחיר המכוניות החדשות. דבר זה גורם ללחץ על ירידת המחירים גם בשוק המשומשות.

עם זאת הגיע לוי יצחק למסקנה, כי מחירי המשומשות כבר הגיעו לשפל כה נמוך, עד כי „מכאן ואילך יכולים המחירים רק לעלות. אני סבור כי החל מחודש נובמבר תתחיל התאוששות במחירים, ולכל המאוחר תיפסק השחיקה."

עוד מוסר לוי יצחק, כי במחירון הרכב החדש כולל המחיר רק 10 אחוזים מן ההפקעה. זאת – בגלל ירידת גובה ההפקעה ל־18 אחוז מתחילת נובמבר, ובגלל ירידת קצב האינפלציה.

לעומת יצחק לוי טוען שמאי הרכב אפרים מוהר, המפרסם מחירון רכב דולרי, כי כבר בסוף החודש הקודם התחדש הביקוש למשומשות והדבר הביא לעליית מחירים קלה.

לדברי מוהר עלו בסוף החודש מחירי המכוניות שמחירן עד 5,000 דולר, כלומר משנות הייצור שלפני 1980, בשיעור דולרי של 5 עד 10 אחוזים. לעומת זאת לא התייקרו כלל מכוניות יקרות יותר, משנות הייצור האחרונות.

מוהר סבור, כי על מחירי המשומשות השפיעה הציפיה לפדיון מניות הבנקים, דבר שגרם לגידול העניין בשוק. בכל מקום, גם לדעתו הגיעו מחירי המשומשות לשפל הנמוך ביותר ומעתה תתחיל עליית מחירים.

עמותה חדשה תנסה לתת לאופנוענים „שיפור תדמית"

– מאת כתבנו לענייני תחבורה –

עמותה של רוכבי אופנועים מוקמת בימים אלה, כשמטרתה העיקרית היא לשפר את תדמיתו של האופנוען הישראלי.

יוזמי העמותה הם אייל בנטל, מרדי רוזנפלד וגידי סער. אייל בנטל, מהנדס בן 27, רווק, הרוכב על אופנועים זה שש שנים וכיום בעליו של אופנוע „דוקאטי 600", מסביר: „בארץ לא יודעים מה זה אופנוען. הציבור בארץ ניזון מסרטים שהוא רואה על התנהגות פרועה של אופנוענים בחו"ל העושים שמות בכל מה שניקרה בפניהם. תדמית זאת אנחנו רוצים לשנות."

מרדי רוזנפלד, המבוגר בחבורה, הוא בן 44, גם הוא רווק. הוא עוסק בעריכת חומר טכני באנגלית – ואל האופנוענים הגיע רק לפני שנתיים. כיום הוא בעליו של אופנוע „סוזוקי 750". „אנו רוצים לנצל את המועדון לעריכת מפגשי חברים, בהם אפשר יהיה להחליף מידע טכני. מאחר שיש קשיים בהשגת חלפים לאופנועים ובתיקונם, אחת המטרות של המועדון היא להשיג חלפים, לרכוש אותם ולמכור אותם לאחר מכן לחברים ללא רווח. אפשרות אחרת היא שהמועדון יסייע לחברים ברכישת חלפים ואביזרים הדרושים להם, בסוכנויות היבוא, ואם כבר מדברים בנושא של קניה ומכירה, הרי שבמפגשים שנקיים נוכל לערוך גם שוק של אופנועים משומשים."

גידי סער הוא סוכן ביטוח בן 37, איש צבא הקבע לשעבר. הוא רוכב על אופנועים מאז היותו בן 16, עם הפסקה בזמן שירותו הצבאי. כיום הוא רוכב על „סוזוקי GSX 550". הוא רוצה לקדם את פעילות המועדון בתחום התחבורתי. „עריכת טיולים, תערוכות וכנסים צריכים להיות חלק מפעילות המועדון. ערכנו כבר כמה טיולים כאלה בהם הושם דגש על הבטיחות, בראש השיירה נוסע האופנוע האיטי ביותר ובסופה – המהיר ביותר, כשבתוכם נוסעים בשורות דלוקים. בטרם יוצאים – בודקים את תקינות כל האופנועים. מקפידים גם על איתותים בפניות העקיפות, חבישת קסדות, מגן והזהירות סבירה. וכל אלה הם רק חלק מכללי ההתנהגות בנסיעה כאלה."

עוד רוצה גידי לארגן מיפגשים חברתיים, שבהם יוקרנו סרטים על אופנועים, ולהוציא סדרות מקצועיות ועתונים בנושאי האופנוענות.

נוסף לכל אלה מבקש המועדון החדש גם לפעול בנושאי מיסוי וביטוח כדי להפסיק את מה שהחברים מכנים „קיפוחם של האופנוענים".

כנס היסוד של העמותה יתקיים בעוד כחודשיים. מיד לאחר שיושלם רישומה כחוק.

מתי תרומת דם?
זכור! תרומת דם אחת, מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך כולה.
לתרומת דם – פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב

נוסעים ללונדון? אצלינו תרגישו כמו בבית
10% הנחה למביאי מודעה זו
בית הארחה GUEST HOUSE
בהנהלה ישראלית
בגולדרס גרין (10 ד' נסיעה לאוקספורד סטריט)
הזמנות מתקבלות בטל' 00441-209-1443

מוסך אדמירל
מומחה 18 שנים למכוניות אופל
★ רקורד ★ אסקונה ★ קדט ★
מכריז על מבצע חורף 88'
(בדיקת בלמים, הגאים ואורות חינם)
הרבי מבכרך 11, (פינת אילת 30) ת"א, טל. 835687

מצברי שלו
דרך השלום 102, תל־אביב
בשיטות והזדים
טל. 378355
28% הנחה

הלוח הכללי
הלוח המגוון ביותר